

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เอกสารประกอบการพิจารณา

ญัตติด่วน

เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาหาแนวทาง
และมาตรการแก้ไขปัญหาเสพติดและส่งให้รัฐบาล
รับไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

อ.พ. ๑๐/๒๕๕๔ สมัยประชุมสามัญทั่วไป

จัดทำโดย กลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ
โทร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐-๒

เรียกดูเอกสารได้ที่

www.parliament.go.th/library

ญัตติด่วน

เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาหาแนวทาง
และมาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติดและส่งให้รัฐบาล

รับไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นายไพจิต ศรีวรขาน เป็นผู้เสนอ)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) นี้ จัดทำขึ้นในเวลาจำกัด เพื่อให้ทันใช้ประโยชน์ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หรือญัตติ ที่เข้าสู่การประชุมของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยรวบรวมข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง บทความ ข่าวจากสื่อต่าง ๆ และ/หรือสรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นแก่สมาชิกรัฐสภา และผู้สนใจทั่วไป หากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

อนึ่ง เอกสารประกอบการพิจารณานี้ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑,๒,๓ สำนักวิชาการ เป็นผู้จัดทำ และเผยแพร่ทาง www.parliament.go.th/library ผู้ใดนำข้อความ หรือส่วนหนึ่งส่วนใดในเอกสารนี้ไปลงพิมพ์ในเอกสารอื่น โปรดอ้างอิงที่มากำกับไว้ด้วย

ต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมโปรดติดต่อกลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐ - ๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘ และ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๙

กลุ่มงานบริการวิชาการ
สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เอกสารประกอบการพิจารณา

สารบัญ

	หน้า
๑. สาระสำคัญ ผู้ติดตาม เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาหาแนวทางและมาตรการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดและส่งให้รัฐบาลรับไปพิจารณาดำเนินการต่อไป (นายไพจิตร ศรีวรขาน เป็นผู้เสนอ)	๑
๒. คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภา วันอังคารที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔	๒
๓. สภาพปัญหาเสพติดในประเทศไทย	๓
๔. ผลการดำเนินงานด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในช่วง ๖ เดือนแรก (เดือนตุลาคม ๒๕๕๓ - มีนาคม ๒๕๕๔) รวมทั้งปัญหาอุปสรรค	๕
๕. ผลกระทบของปัญหาเสพติด	๒๕
๖. แนวคิดการดำเนินยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอนาคต (๒๕๕๕-๒๕๕๙)	๒๗
๗. บทความที่เกี่ยวข้อง	๓๓
๘. ภาคผนวก : สถานการณ์ยาเสพติดและแนวโน้มของปัญหา ประกอบการพัฒนายุทธศาสตร์ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙)	๔๘

ผู้รับผิดชอบ

นางวิจิตรา วัชรภรณ์

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

นางอารยะหญิง จอมพลาพล

วิทยากรเชี่ยวชาญ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๓

ผู้จัดทำและรับผิดชอบ

นางพุทธชาติ ทองเอน

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

นายเชษฐา ทองยิ่ง

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

นายวิชาญ ทราญอ่อน

วิทยากรชำนาญการ

นางณิชาพรณ สงวนทองคำ

เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน

นางสาวเมษณีญา สอนทรัพย์

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวอชฌา ไตรมาลัย

เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน

นางเสาวภา วาสนา

เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

กันยายน ๒๕๕๔

สาระสำคัญ

ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาหาแนวทางและมาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติดและส่งให้รัฐบาลรับไปพิจารณาดำเนินการต่อไป
(นายไพจิต ศรีวรขาน เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาหาแนวทางและมาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติด และส่งให้รัฐบาลรับไปพิจารณาดำเนินการตามข้อบังคับต่อไป

เหตุผล

ด้วยในปัจจุบันนี้ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่สำคัญในสังคมมีผลกระทบในวงกว้างทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม เป็นภัยคุกคามร้ายแรงนับวันจะเป็นปัญหาลงลึกเข้าไปสู่ในระดับเยาวชน ครอบครัว สถานศึกษา เป็นต้น ซึ่งปัญหายาเสพติดจะต้องมีการทำงานแบบบูรณาการ ต้องแก้ไขที่ต้นเหตุทั้งในแง่การปราบปราม การป้องกัน การบำบัดและเยียวยาผู้เสพยาเสพติด อีกทั้งรัฐบาลยังได้มีนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นนโยบายเร่งด่วน และเพื่อให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นไปอย่างเป็นรูปธรรม

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี
นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภา
วันอังคารที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ *

นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก

ข้อ ๑.๒ กำหนดให้การแก้ไขและป้องกันปัญหายาเสพติดเป็น“วาระแห่งชาติ”

โดยยึดหลักนิติธรรมในการปราบปรามลงโทษผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้มีอิทธิพล และผู้ประพฤติมิชอบ โดยบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ยึดหลักผู้เสพคือผู้ป่วยที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาให้กลับมาเป็นคนดีของสังคม พร้อมทั้งมีกลไกติดตามช่วยเหลืออย่างเป็นระบบดำเนินการอย่างจริงจังในการป้องกันปัญหาด้วยการแสวงหาความร่วมมือเชิงรุกกับต่างประเทศในการควบคุมและสกัดกั้นยาเสพติด สารเคมี และสารตั้งต้นในการผลิตยาเสพติดที่ลักลอบเข้าสู่ประเทศภายใต้การบริหารจัดการอย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งดำเนินการป้องกันกลุ่มเสี่ยงและประชาชนทั่วไปไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดด้วยการรวมพลังทุกภาคส่วนเป็นพลังแผ่นดินในการต่อสู้กับยาเสพติด

*ที่มา : สำนักนายกรัฐมนตรี.คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี. [ข้อมูลออนไลน์]. สืบค้นจาก
<http://spm.thaigov.go.th/multimedia/warapornc/policy/Policy-Yingluck28.pdf>.
[๒๐ กันยายน ๒๕๕๔].

สภาพปัญหายาเสพติดในประเทศไทย*

ประเทศไทยประสบกับปัญหาเสพติดทั้งในด้านการเป็นพื้นที่ผลิต การเป็นพื้นที่การค้า การเป็นพื้นที่แพร่ระบาด และการเป็นทางผ่านยาเสพติด โดยมีตัวยาหลักที่ประสบปัญหาคือ ผิ่น เฮโรอีน กัญชา ยาบ้า สารระเหย โคเคน เอ็กซ์ตาซี และสารเสพติดประเภทวัตถุออกฤทธิ์บางชนิด

การเป็นพื้นที่ผลิต

เนื่องจากประเทศไทย มีส่วนที่ติดกับพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ ซึ่งเป็นแหล่งผลิตยาเสพติดที่สำคัญของโลกแห่งหนึ่ง จึงทำให้ไทยมีส่วนในการผลิตยาเสพติดประเภทฝิ่น และเฮโรอีน ซึ่งผลิตมากในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ นอกจากนั้นแล้ว ในปัจจุบันยังมีการผลิตยาบ้า ในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำด้วย ยาเสพติดที่มีการผลิตในประเทศไทยอีกชนิดหนึ่ง คือ กัญชา ซึ่งมีมากในภาคอีสาน อย่างไรก็ตาม สำหรับการเป็นแหล่งผลิตของประเทศไทยนั้น ในปัจจุบันได้ลดปริมาณลงอย่างมาก โดยเฉพาะฝิ่น เฮโรอีน และกัญชา จนอยู่ในระดับที่สามารถควบคุมได้ ในส่วนของการผลิตยาบ้า ได้มีการย้ายแหล่งผลิตไปอยู่ในประเทศเพื่อนบ้านเป็นส่วนใหญ่

การเป็นพื้นที่การค้า

ประเทศไทยมีการค้ายาเสพติดที่สำคัญ 3 ชนิด คือ การค้าเฮโรอีน การค้ากัญชา การค้ายาบ้า

๑. การค้าเฮโรอีน กระจายอยู่บริเวณพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย บริเวณที่ติดกับสามเหลี่ยมทองคำ พื้นที่ กทม. ภาคใต้ และชายงานต่างประเทศ ซึ่งเชื่อมโยงกับชายงานภายในประเทศ รวมทั้งชนกลุ่มน้อยในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ เฮโรอีนส่วนใหญ่ จะถูกลำเลียงไปยังต่างประเทศ แต่บางส่วนจำหน่ายในตลาดภายในประเทศไทย ในปัจจุบัน เครือข่ายการค้าเฮโรอีน ถูกเจ้าหน้าที่จับกุมและทำลายลงได้หลายเครือข่าย บางกลุ่มหยุดดำเนินการ บางกลุ่มไปค้ายาบ้าแทน

๒. การค้ากัญชา อยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กทม. ภาคใต้พื้นที่ดำเนินการส่วนใหญ่อยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กัญชาที่รวบรวมได้จะส่งออกไปต่างประเทศเป็นหลักปัจจุบันกล่าวได้ว่าการค้ากัญชาลดน้อยลงมาก กลุ่มผู้ค้าจะไปดำเนินการในประเทศเพื่อนบ้าน การค้าในประเทศส่วนใหญ่เพื่อใช้เสพภายในประเทศ

*ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบยาเสพติด. สภาพปัญหาเสพติดในประเทศไทย.

[ข้อมูลออนไลน์] สืบค้นจาก http://nctc.oncb.go.th/new/images/stories/article/year53/article53_001.pdf. [๒๐ กันยายน ๒๕๕๔].

๓. การค้ายาบ้า ยาบ้าได้แพร่กระจายอยู่ในทุกภูมิภาค ผู้ค้ามีกระจายอยู่ในพื้นที่ต่างๆตั้งแต่ระดับรายใหญ่ ระดับกลาง และระดับย่อยในพื้นที่แพร่ระบาด เครือข่ายการค้ายาบ้า ไม่มีการจัดองค์กรที่ชัดเจน เหมือนกับเฮโรอีนและกัญชา แม้แต่นักค้ารายย่อยบางครั้ง ก็สามารถไปจัดหายาเสพติดจากพื้นที่ผลิต บริเวณสามเหลี่ยมทองคำครั้งละเป็นปริมาณมากได้

การเป็นพื้นที่แพร่ระบาด

ยาเสพติดที่แพร่ระบาดในประเทศไทย ประกอบด้วย ผีนุ เฮโรอีน กัญชา ยาบ้า สารระเหย โคเคน ยาอี และวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทบางชนิด เช่น จำพวกยานอนหลับ อย่างไรก็ตาม กล่าวสำหรับการแพร่ระบาดแล้ว ตัวยาหลักคือ ผีนุ เฮโรอีน กัญชา ยาบ้า สารระเหย โคเคน เอ็กซ์ตาซี ยาเค โดยผีนุและเฮโรอีนเคยเป็นยาเสพติด ที่แพร่ระบาดรุนแรงในอดีต แต่ปัจจุบันลดระดับลง ผีนุคงมีแพร่ระบาดเฉพาะกลุ่มชาวเขา เฮโรอีนแพร่ระบาดในกลุ่มเสฟเดิม ตัวยาที่แพร่ระบาดมาก และมีปัญหาในระดับรุนแรง คือ ยาบ้า ซึ่งแพร่กระจายเป็นวงกว้าง โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน นักเรียนนักศึกษา สำหรับโคเคน เอ็กซ์ตาซี และยาเค การแพร่ระบาดจำกัดอยู่เฉพาะกลุ่มเยาวชน ผู้ใช้ในสถานบันเทิง และกลุ่มวัยรุ่นที่ฐานะดี ส่วนสารระเหย จะแพร่ระบาดในกลุ่มเด็กนอก สถานศึกษา ส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การเป็นทางผ่านยาเสพติด

การที่ประเทศไทยมีส่วนที่ติดกับสามเหลี่ยมทองคำ และการคมนาคมภายในประเทศมีความสะดวก โดยเฉพาะการขนส่งทางบกและทางอากาศ จึงมีการลักลอบลำเลียงยาเสพติด ทั้งที่ภายในประเทศและไปต่างประเทศ โดยเฉพาะการลักลอบลำเลียงเฮโรอีนไปต่างประเทศ เช่น อเมริกา ออสเตรเลีย และยุโรป นอกจากนั้นแล้ว ยังมีการลักลอบลำเลียงกัญชาจากทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือมายังกรุงเทพฯ ส่งไปต่างประเทศ โดยทางเรือหรือส่งลงทางใต้ไปยังประเทศมาเลเซีย และต่อไปยังประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ญี่ปุ่น อเมริกา และประเทศในยุโรป บางประเทศ

**ผลการดำเนินงานด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด
ในช่วง ๖ เดือนแรก (เดือนตุลาคม ๒๕๕๓ - มีนาคม ๒๕๕๔) รวมทั้งปัญหาอุปสรรค***

๑. การดำเนินงานด้านการบำบัดรักษา ในระบบสมัครใจ

หน่วยงานรับผิดชอบ : กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย สำนักงานอัยมัย กทม.
และสำนักงานการแพทย์ กทม.

ผลการดำเนินงาน :

๑) การบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มีจำนวนผู้เข้ารับการบำบัดรักษาในระบบสมัครใจ เป้าหมาย ผู้เข้ารับการบำบัดรักษาในระบบสมัครใจของกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๑๘,๘๕๐ ราย ผลการดำเนินงาน จำนวน ๑๑,๓๘๕ ราย (ข้อมูลจากระบบรายงาน บสต. ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๔) จากข้อมูลผลการปฏิบัติงานด้านบำบัดฟื้นฟู ทั้ง ๓ ระบบ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๓-๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔) มีจำนวนผู้ถูกจำหน่าย รวมทั้งสิ้น ๒๑,๕๔๗ ราย ได้รับการจำหน่ายแบบครบกำหนด จำนวน ๑๗,๘๑๙ ราย (สมัครใจ ๗,๐๗๘ ราย บังคับบำบัด ๑๓,๖๘๘ ราย ต้องโทษ ๑,๘๑๒ ราย) มีการติดตามผู้ผ่านการบำบัดทั้งสิ้น จำนวน ๔๓,๘๗๖ ครั้ง ติดตามครบตามเกณฑ์ จำนวน ๒,๙๐๔ ราย สรุปรายการติดตาม ๒,๘๑๖ ราย สรุปรายการหยุดเสพได้ จำนวน ๒,๕๓๗ ราย

๒) ดำเนินงานบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด (วิทยาลัยลูกผู้ชาย) ทั้งระบบสมัครใจและบังคับบำบัด ใน ๔๕ ศูนย์ (เดือนตุลาคม ๒๕๕๓-มีนาคม ๒๕๕๔) เป้าหมาย จำนวน ๑๑,๘๘๔ คน ผลการดำเนินงาน จำนวน ๒,๑๖๔ คน

๓) กิจกรรมศึกษา วิจัยฯ ด้านยาและสารเสพติด เป้าหมาย จำนวน ๒๓ โครงการ ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการ โดยจะมีการดำเนินการได้ตามเป้าหมายทุกโครงการ

๔) กิจกรรมพัฒนาการรักษา ด้านยาเสพติด และสารเสพติด เป้าหมาย ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดและสารเสพติด จำนวน ๑๑,๐๐๐ คน ผลการดำเนินงาน จำนวน ๕,๖๕๐ คน

*ที่มา : ศูนย์วิชาการด้านยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. รายงานการประชุมติดตามผลการดำเนินงานด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ช่วง ๖ เดือนแรก (เดือนตุลาคม ๒๕๕๓ - มีนาคม ๒๕๕๔) วันศุกร์ที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๔. [ข้อมูลออนไลน์] สืบค้นจาก http://nctc.oncb.go.th/new/images/stories/article/April54/demand_result54.pdf. [๒๐ กันยายน ๒๕๕๔].

๕) การสนับสนุนการดำเนินงานด้านการบำบัดรักษา

- สนับสนุนการตรวจพิสูจน์วัตถุเสพติด เคมีภัณฑ์ สารตั้งต้น และผลิตภัณฑ์สุขภาพที่นำไปใช้ในทางที่ผิด เป้าหมาย ๑๐,๐๐๐ ตัวอย่าง ผลการดำเนินงาน จำนวน ๙,๑๘๓ ตัวอย่าง ตรวจไม่พบ จำนวน ๒๙ ตัวอย่าง

- สนับสนุนชุดตรวจน้ำดื่มกระท่อมในวัตถุต้องสงสัย เป้าหมาย จำนวน ๕,๐๐๐ ชุด ผลการดำเนินงาน จำนวน ๑๕๐ ชุด

- โครงการทดสอบความชำนาญการตรวจยืนยันสารเสพติดในของกลาง เป้าหมาย จำนวน ๕๐ แห่ง ผลการดำเนินงาน ส่งตัวอย่างให้สมาชิก ๕๔ แห่ง และอยู่ระหว่างรอรับผลการทดสอบ

- สนับสนุนการตรวจยืนยันสารเสพติดในปัสสาวะ เป้าหมาย กลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเสพ จำนวน ๓๐,๐๐๐ ตัวอย่าง ผลการดำเนินงาน จำนวน ๓๕,๓๒๗ ตัวอย่าง ตรวจไม่พบยาเสพติด จำนวน ๕,๙๒๐ ตัวอย่าง

- สนับสนุนชุดตรวจเบื้องต้นหาสารเสพติดในปัสสาวะให้กับสถานศึกษา ชุมชน วัด โรงพยาบาลฝ่ายปราบปราม เพื่อใช้ในการป้องกัน เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยง เป้าหมาย จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ ชุด ผลการดำเนินงาน จำนวน ๓๐๗,๕๗๗ ชุด (ยาบ้า ๒๙๙,๕๒๗ ชุด, กัญชา ๖,๖๓๐ ชุด, โอบิเอตส์ ๖๒๐ ชุด, เบนโซไดอะซีปีนส์ ๘๐๐ ชุด)

- โครงการทดสอบความชำนาญการตรวจยืนยันยาบ้าในปัสสาวะ เป้าหมาย โรงพยาบาลของรัฐ จำนวน ๖๐ แห่ง ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการ

- ตรวจคัดกรองโรคในผู้ป่วยยาเสพติด จำนวน ๑๖๑ ราย ให้การบำบัดรักษาผู้ใช้แอลกอฮอล์รายใหม่ จำนวน ๓๗ ราย รวมทั้งให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโทษพิษภัยของยาเสพติดและบุหรี่ จำนวน ๒๖๔ ราย จัดอบรมให้ความรู้แก่เยาวชนในสถานศึกษา และแกนนำเยาวชนในชุมชน จำนวน ๒๐๐ คน

- จัดทำประชาคมโดยวิธีลับเพื่อค้นหาผู้เสพ/ผู้ติด/ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด (เดือนตุลาคม ๒๕๕๓-มกราคม ๒๕๕๔) จำนวน ๕๑,๑๖๐ ครั้ง และให้การช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัด รวม ๑๔,๓๙๑ คน

- การดำเนินงานช่วงปฏิบัติการเร่งรัด ๓ เดือนของ ศตส.มท. (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๔) ซึ่งรวบรวมข้อมูลได้เพียง ๓๓ จังหวัด พบว่า มีการจัดค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ทั้งระบบสมัครใจและบังคับบำบัด รวม ๑๐๑ ครั้ง มีผู้เข้าค่าย จำนวน ๗,๐๖๐ คน โดยแยกเป็นระบบบังคับบำบัด จำนวน ๒๐ ครั้ง รวม ๑,๑๗๐ คน และระบบสมัครใจ จำนวน ๘๑ ครั้ง รวม ๕,๘๙๐ คน ส่วนใหญ่จัดค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมฯ จังหวัดละประมาณ ๒-๓ ครั้ง โดยจังหวัดที่ดำเนินการจัดทำค่ายฯ สูงสุด จำนวน ๑๓ ครั้ง คือ จ.ปัตตานี นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมอื่น ๆ อาทิ กิจกรรม To Be Number One "อาชีวะศึกษาร่วมใจบำบัดฯ" การจัดทำประชาคมต้นแบบในสถานศึกษา และการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการปรับปรุงคู่มือการรับ-ส่งต่อฯ ยาเสพติด จำนวน ๑ ครั้ง
- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการบำบัดสารเสพติด จำนวน ๓ รุ่น
- จัดประชุมเพื่อถอดบทเรียนการทำงานด้านลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดของ กทม.
- จัดประชุมพัฒนาศูนย์กลางรณานยาเสพติด จำนวน ๓ ครั้ง

-ผลิตหนังสือรูปแบบการพัฒนากระบวนการงานยาเสพติดฯ จำนวน ๕๐๐ เล่ม

-เข้าถึงผู้ใช้ยาเสพติดด้วยวิธีฉีด จำนวน ๑๔๐ คน และให้บริการ VCT แก่ผู้ใช้ยาเสพติด ด้วยวิธีฉีด VCT จำนวน ๒๔ ราย และ CD๔ จำนวน ๑๖ ราย

-จัดทำหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อแจ้งให้ อปท. ทราบเกี่ยวกับข้อมูล รายชื่อสถานบำบัดผู้ติดยาเสพติดทั่วประเทศ และแนวทางการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติด ตามแผนปฏิบัติการเร่งรัด ๓ เดือน เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติดในระดับพื้นที่

๖) ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากที่ประชุม

-งบประมาณไม่เพียงพอ และบางหน่วยงานไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณด้านการ พัฒนาบุคลากร

-ระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านบำบัดรักษา ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบัน จำนวน ๒ ฐาน คือ ฐานข้อมูล บสท. ๓ ระบบบังคับบำบัด มีการนำเข้าข้อมูลต่ำกว่าเป้าหมาย (ประมาณ ๓๙%) และ ฐานข้อมูล ศปป. ๑ ได้มีการปรับปรุงรายละเอียดและเพิ่งจัดประชุมชี้แจงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลที่ได้รับ จากการรายงานจึงยังไม่ครบถ้วน ซึ่งเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ โดยเฉพาะการ นำเสนอข้อมูลในระดับนโยบาย ดังนั้นในช่วง ๖ เดือนหลัง กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงยุติธรรม จึงควรหารือร่วมกันเกี่ยวกับการพัฒนาฐานข้อมูลดังกล่าว

- โครงสร้างงานยาเสพติดของกระทรวงสาธารณสุขในระดับพื้นที่ ขณะนี้ยังไม่มียกโครงสร้าง การดำเนินงาน เนื่องจากงานยาเสพติดจะมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดไม่ลงถึง ระดับโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลประจำจังหวัด/โรงพยาบาลชุมชน/ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพตำบล ซึ่งส่งผลต่อ การดำเนินงานในระดับพื้นที่

- ควรผลักดันให้หน่วยงานที่เป็นภาคชุมชน เช่น ศาสนสถาน วัด มัสยิด เป็นสถานบำบัดฟื้นฟู ของจังหวัดอย่างยั่งยืน รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง เนื่องจาก กระทรวงสาธารณสุข ได้ส่ง รายชื่อวัดที่ได้รับการอนุญาตจัดตั้งเป็นสถานพยาบาล ตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้กับ ทุกจังหวัดทราบ และหลายจังหวัดได้มีการจัดสรรงบประมาณให้กับวัด/มัสยิดที่ดำเนินการอยู่ แต่ยังไม่ได้เป็น ในภาพรวมทั้งประเทศ

- เนื่องจาก สำนักงาน ป.ป.ส. ได้รับแจ้งจากผู้นำชุมชนว่า การนำผู้เสพยาเสพติดเข้ารับการ บำบัดรักษาแบบสมัครใจต้องเสียเงินค่าใช้จ่ายในการรักษา จึงได้ขอหารือถึงเรื่องดังกล่าว ซึ่งผู้แทนกระทรวง สาธารณสุข ได้ชี้แจงว่าในส่วนโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (ร.พ.จังหวัด ร.พ.ชุมชน) ไม่มีการ เรียกเก็บค่าใช้จ่าย ส่วนโรงพยาบาลในสังกัดกรมการแพทย์ จะเรียกเก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมบางส่วน เช่น ค่ายา ที่มีภาวะแทรกซ้อน ค่าอาหารนอกเหนือจากที่โรงพยาบาลจัดให้ นอกจากนี้ กระทรวงสาธารณสุข ได้มีการ ชี้แจงให้หน่วยบำบัดทราบแล้วว่า มีงบประมาณระบบสมัครใจที่ทางรัฐบาลสนับสนุนให้แก่หน่วยบำบัด ซึ่งเป็นงบรายหัว ดังนั้นเพื่อให้การถือปฏิบัติเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงขอให้สำนักงาน ป.ป.ส. ทำหนังสือ เป็นลายลักษณ์อักษรถึงหน่วยบำบัด เพื่อเป็นข้อมูลมัด/ข้อตกลงกับผู้บริหารหน่วยบำบัดแต่ละหน่วย ทั้งใน ส่วนกลางและระดับพื้นที่ได้ถือปฏิบัติร่วมกัน

๒. การดำเนินงานด้านการบำบัดรักษา ในระบบบังคับบำบัด

หน่วยงานรับผิดชอบ : กรมคุมประพฤติ กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และกองบัญชาการกองทัพไทย

ผลการดำเนินงาน :

๑) การบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มีจำนวนผู้เข้ารับการบำบัดรักษาในระบบบังคับบำบัด เป้าหมาย จำนวน ๕๑,๕๐๐ ราย ผลการดำเนินงาน จำนวน ๒๗,๔๕๓ ราย (ข้อมูลจากระบบรายงาน บสต. ณ วันที่ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๔)

๒) การตรวจพิสูจน์ผู้เสพยาเสพติด เป้าหมาย จำนวน ๕๑,๖๐๐ ราย ผลการดำเนินงาน (๑ ตุลาคม ๒๕๕๓-๒๔ มีนาคม ๒๕๕๔) จำนวน ๘๔,๕๔๗ ราย

๓) การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เป้าหมาย จำนวน ๕๑,๖๐๐ ราย ผลการดำเนินงาน (๑ ตุลาคม ๒๕๕๓-๒๔ มีนาคม ๒๕๕๔) จำนวน ๖๙,๘๐๐ ราย แบ่งเป็น การฟื้นฟูแบบควบคุมตัว จำนวน ๙,๔๔๒ ราย และการฟื้นฟูแบบไม่ควบคุมตัว จำนวน ๖๐,๓๕๘ ราย

๔) การสนับสนุนการดำเนินงานด้านบำบัดรักษา

- การดำเนินงานพัฒนาประสิทธิภาพมาตรการบังคับบำบัด ตามแนวทางการปรับระบบบริหารจัดการเพื่อแก้ปัญหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ในส่วนของขั้นตอนการตรวจพิสูจน์ สำนักงานคุมประพฤติ จำนวน ๗๐ แห่ง ที่รายงานผลว่าสามารถลดระยะเวลาในการตรวจพิสูจน์เหลือ ๑๕ วัน มีจำนวนร้อยละ ๖๐ โดยส่วนใหญ่ใช้วิธีระดมเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ มาช่วยสอบปากคำ/ทำงานตรวจพิสูจน์ และปรับแบบฟอร์มการรายงาน

- การพัฒนาบุคลากรด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ จำนวน ๗ ครั้ง รวม ๒๘๒ คน

- การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโทษพิษภัยของยาเสพติดให้กับเยาวชนทั่วไป และเยาวชน

กลุ่มเสี่ยง ในพื้นที่รับผิดชอบของ กกล.ป้องกันชายแดน จำนวน ๘ รุ่น รวม ๒๗๐ คน

- การตรวจเยี่ยมการดำเนินงานด้านบำบัดฟื้นฟูฯ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๔ แห่ง รวมทั้งสนับสนุนเวชภัณฑ์บำบัดโรคทางกาย พัฒนาและปรับปรุงศูนย์ฟื้นฟูฯ กองทัพอากาศ ให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์การรับรองคุณภาพงานยาเสพติด

- การให้คำปรึกษาด้านยาเสพติด จำนวน ๖๖ ครั้ง

- การตรวจปัสสาวะและวินิจฉัยค้นหาผู้ติดยาเสพติด จำนวน ๑๓,๓๕๕ นาย

- การดำเนินงานช่วงปฏิบัติการเร่งรัดฯ ๓ เดือน (มกราคม-มีนาคม ๒๕๕๔) สำนักงานคุมประพฤติ จำนวน ๖๔ แห่ง ได้มีการประชุมร่วมกับจังหวัด องค์กรภาคี อปท. จัดกิจกรรมเพื่อการฟื้นฟูอาทิ การส่งตัวผู้เข้ารับการฟื้นฟูฯ ไปเข้าค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม วิทยาลัยลูกผู้ชาย ค่ายก้าวใหม่ ค่ายชีวิตใหม่ ค่ายจริยธรรม บ้านกึ่งวิถี การอบรมให้ความรู้/ให้คำปรึกษาแก่ผู้เข้ารับการฟื้นฟูฯ และครอบครัว โครงการบำบัดอย่างบูรณาการ โครงการฝากลูกไว้กับผู้ว่าฯ เป็นต้น โดยมีจำนวนผู้ที่ได้รับการฟื้นฟูฯ จำนวน ๓,๔๔๔ คน และผู้ถูกคุมความประพฤติ จำนวน ๑,๗๘๖ คน ผลจากการติดตามผู้ผ่านการฟื้นฟูฯ จำนวน

๗,๕๐๐ ราย สามารถติดตามได้ จำนวน ๗,๑๑๕ ราย โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัด/พื้นที่ จำนวน ๒๒ จังหวัด เป็นเงิน ๑๓,๙๕๑,๙๒๕ บาท

๓. การดำเนินงานด้านการบำบัดรักษาฯ ในระบบต้องโทษ

หน่วยงานรับผิดชอบ : กรมราชทัณฑ์ และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ผลการดำเนินงาน :

๑) การบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

-การบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มีจำนวนผู้เข้ารับการบำบัดรักษาในระบบต้องโทษ เป้าหมาย ๑๘,๐๐๐ คน ผลการดำเนินงาน ๕,๒๐๑ ราย (ข้อมูลจากระบบรายงาน บสต. ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕)

- โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในรูปแบบชุมชนบำบัด เป้าหมาย จำนวน ๑๕,๐๐๐ คน ผลการดำเนินงาน จำนวน ๕,๘๑๙ ราย

- บำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับยาและสารเสพติด ตามผลการจำแนก จำนวน ๑,๓๘๕ ราย

- ดำเนินการตรวจปัสสาวะเด็กและเยาวชน และผู้ต้องขัง รวมทั้งสิ้น จำนวน ๕,๓๒๖ ราย

๒) การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานชุมชนบำบัด เป้าหมาย เรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๑๕ แห่ง ผลการดำเนินงาน จำนวน ๑๔ แห่ง

๓) การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำ ดำเนินการจู่โจมตรวจค้นเรือนจำ/ทัณฑสถาน (ส่วนปฏิบัติการพิเศษ) เป้าหมาย จำนวน ๑๔ ครั้ง ผลการดำเนินงาน จำนวน ๖ ครั้ง และจู่โจมตรวจค้นตามที่อยู่ขอ จำนวน ๑ แห่ง รวม ๕๑๖ ราย

๔) กิจกรรมการควบคุมตัวผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์

- เรือนจำ/ทัณฑสถานที่ได้รับการประกาศเป็นสถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ จำนวน ๗๗ แห่ง มีผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ที่ผ่านกระบวนการ รวม ๒๘,๓๗๖ คน

- จัดทำแผนปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานสถานที่ควบคุมตัวฯ เป้าหมาย จำนวน ๑๕ แห่ง ผลการดำเนินงาน ติดตามนิเทศงานตรวจพิสูจน์ฯ จำนวน ๑๒ แห่ง

- งานปรับปรุงสถานที่เพื่อการควบคุมตัวฯ เป้าหมาย จำนวน ๑๒ แห่ง ผลการดำเนินงาน ได้จัดสรรงบประมาณในการปรับปรุงสถานที่เพื่อการควบคุมตัวฯ ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน จำนวน ๒๓ แห่ง และขณะนี้งบประมาณที่เหลือยังมีไม่เพียงพอ กรมราชทัณฑ์ จึงได้ขอรับการสนับสนุนงบกลางในการปรับปรุงสถานที่เพิ่มเติมจากสำนักงาน ป.ป.ส.

๕) การสนับสนุนการดำเนินงานด้านบำบัดรักษา

- ตัดโอนเงินงบประมาณให้ สวพ. เพื่อดำเนินโครงการศึกษาวิจัย “ประสิทธิผลของการดำเนินงานในสถานที่ควบคุมตัวฯ” จำนวน ๑ ครั้ง

-การพัฒนาหน่วยบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด (ชุมชนบำบัด) เข้าสู่มาตรฐาน เป้าหมาย เรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๔ แห่ง (รักษามาตรฐาน ๒ แห่ง) ผลการดำเนินงานอยู่ระหว่าง ดำเนินการของหน่วยบำบัด ซึ่งจะได้มีการรายงานไปยังคณะกรรมการติดตามมาตรฐานฯ ก่อนออกไปนิตเขต ติดตามต่อไป

-โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแนวทางการพัฒนาหน่วยบำบัดนําร่องเพื่อเข้าสู่การ รับรองคุณภาพการบำบัดด้านยาเสพติดในระบบต้องโทษ ผลการดำเนินงาน มีสถานพินิจฯ ที่ได้ดำเนินการ จัดกิจกรรมการพัฒนา จำนวน ๕ แห่ง (สถานพินิจฯ จังหวัดพิจิตร นครสวรรค์ เชียงใหม่ ร้อยเอ็ด และ เพชรบูรณ์) มีเด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมฯ จำนวน ๑๘๗ คน ผู้ปกครอง จำนวน ๔๖ คน และอยู่ระหว่าง ดำเนินการ จำนวน ๕ แห่ง (สถานพินิจฯ จังหวัดกาญจนบุรี จันทบุรี ปทุมธานี นนทบุรี และสมุทรปราการ)

-กิจกรรมพัฒนาระบบ บสต. ในสถานพินิจฯ และศูนย์ฝึกฯ มีการนำเข้าข้อมูล บสต. ๒ จำนวน ๒,๙๘๕ ราย บสต. ๓ จำนวน ๑,๓๔๕ ราย บสต. ๔ จำนวน ๘๔๓ ราย และ บสต. ๕ จำนวน ๒,๑๙๔ ราย

-การสัมมนาหัวหน้าสถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เป้าหมาย จำนวน ๙๐ คน ผลการดำเนินงาน จำนวน ๗๗ คน

-ผลิตเอกสารรายงานผลการดำเนินงานประจำปี จำนวน ๑,๕๐๐ เล่ม

๖) กิจกรรมด้านการป้องกันยาเสพติด

-โครงการนักเรียนเยี่ยมคุก/ราชทัณฑ์เยี่ยมสถานศึกษา ได้เข้าไปเยี่ยมชมสถานศึกษา จำนวน ๑๑๙ โรงเรียน รวมนักเรียน ๑๒,๓๑๓ คน

-โครงการ To Be Number One ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ซึ่งได้ดำเนินการนําร่อง จำนวน ๑๓ แห่ง มีสมาชิกชมรมฯ รวม ๗,๓๗๘ คน และสมาชิก Friend Corner จำนวน ๑,๐๑๖ คน

-โครงการเป็นหนึ่งในด้วยกีฬาไม่ต้องพึ่งพายาเสพติด (การแข่งขันฟุตบอล) จะดำเนินการใน เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๔

-โครงการประกวดสวดมนต์หมู่ทำนองสรภัญญะ จะดำเนินการจัดประกวดในช่วงสัปดาห์ วันพุทธศาสนาโลก ณ วัดยานนาวา

-การฝึกสมาธิแบบเจริญกรรมฐาน อยู่ระหว่างดำเนินการ

-การแข่งขันมวยไทยแอโรบิก อยู่ระหว่างรอกำหนดวันแข่งขัน

๗) ปัญหา/อุปสรรค

-สถานที่ภายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน คับแคบ ไม่เป็นเอกเทศ

-ขาดแคลนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ

-เจ้าหน้าที่และผู้บริหารให้ความสำคัญน้อยกว่าภารกิจด้านอื่น

๔. การฝึกอาชีพผู้ผ่านการบำบัด

หน่วยงานรับผิดชอบ : กรมการจัดหางาน และกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ผลการดำเนินงาน :

๑) โครงการฝึกอบรมฝีมือเพื่อสร้างชีวิตใหม่ให้แก่ผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติด ประจำปี ๒๕๕๔ (งบกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน) เป้าหมาย ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูฯ จำนวน ๓,๖๖๘ คน ในพื้นที่ ๗๖ จังหวัด ผลการดำเนินงาน ได้ดำเนินการฝึกอาชีพให้กับผู้ผ่านการบำบัดฯ (เดือนตุลาคม ๒๕๕๓-มีนาคม ๒๕๕๔) ในพื้นที่ ๓๒ จังหวัด รวมทั้งสิ้น ๑,๔๗๒ คน หลักสูตรที่ฝึกอบรม ได้แก่ การกรัดยางพารา การอัดกรอบพระพลาสติกกั้นน้ำ การนวดไทยเพื่อสุขภาพ การซ่อมอุปกรณ์ไฟฟ้า การทำเหล็กตัด การทำขนมไทย การแปรรูปและถนอมอาหาร ฯลฯ

๒) โครงการจุดประกายอาชีพ (งบประมาณ สำนักงาน ป.ป.ส.) กลุ่มเป้าหมาย ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ที่ผ่านการบำบัดฟื้นฟูและพัฒนา ทั้งระบบสมัครใจ บังคับบำบัด และต้องโทษ ในพื้นที่อย่างน้อย ๑๕ จังหวัด ผลการดำเนินงาน ยังไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจากเพิ่งได้รับงบประมาณ และดำเนินการเบิกจ่ายได้ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔

๓) โครงการพัฒนาความรู้เพื่อการวิเคราะห์อาชีพและหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับผู้บำบัดยาเสพติด (งบประมาณ สำนักงาน ป.ป.ส.)กลุ่มเป้าหมาย เจ้าหน้าที่สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค และศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด ในพื้นที่ดำเนินการ ๔๑ จังหวัด ผลการดำเนินงาน อยู่ระหว่างการปรับลดขนาดของโครงการลงให้เหมาะสมกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจริง โดยจะเริ่มดำเนินการในเดือนมีนาคม-สิงหาคม ๒๕๕๔

ผลการปราบปรามยาเสพติดทั่วประเทศ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๓*

สถิติผลการจับกุมคดียาเสพติดทั่วประเทศ จำแนกตามชนิดยาเสพติด จำนวนคดี จำนวนผู้ต้องหา นำหนักของกลางและข้อหา

ชนิดยาเสพติด	จำนวนคดี	จำนวนผู้ต้องหา	น้ำหนัก (กก.)	ข้อหา						สรุป
				ผลิต	นำเข้า	ส่งออก	จำหน่าย	ครอบครอง เพื่อจำหน่าย	ครอบครอง	
เฮโรอีน	679	768	141.72	7	19	2	41	206	468	109
เอ็กซ์ตาซี	142	178	4.00	0	3	0	13	81	92	6
ฝิ่นดิบ	528	565	110.25	7	8	3	8	48	472	94
ฝิ่นสุก	158	170	43.91	0	0	3	1	6	167	15
พืชฝิ่น	123	125	8,771.51	120	0	0	1	4	31	0
คีตามีน	144	171	165.43	2	11	0	7	47	124	1
โคคาอิน(โคเคน)	67	81	30.82	0	8	1	19	45	30	2
กัญชาแห้ง	11,342	12,601	17,820.32	44	47	16	360	743	9,897	2,371
กัญชาสด	573	622	2,608.25	492	1	0	8	6	268	11
ยางกัญชา/กัญชาน้ำ	18	22	55.35	0	7	0	4	9	13	2
พืชกระท่อม	6,478	8,588	30,294.48	891	52	1	99	710	7,115	296
ไอซ์	6,916	8,143	692.64	15	133	1	903	3,489	3,658	945
เมทแอมเฟตามีน	131,548	139,714	4,644.01	41	441	2	13,458	25,596	31,430	80,367
วัตถุออกฤทธิ์อื่น ๆ	1073	1197	2,630.47	1	6	145	34	191	836	8
สารระเหย	4,376	4,435	116.49	0	0	0	19	3	18	4,399
ยาเสพติดอื่น ๆ	3,625	6,981	10,988.50	3,183	8	0	30	111	3,681	1,228

รวมจำนวนคดี 163,909 คดี (ไม่ทราบผู้กระทำความผิด 908 คดี) รวมจำนวนผู้ต้องหา 177,523 คน

ประมวลผลวันที่ 5 มีนาคม 2554

หมายเหตุ ข้อหาผลิตในพื้นดินส่วนหนึ่งเป็นการปลูกพืชเสพติดและการจัดพิมพ์ทำสายพืชเสพติดในพื้นที่ อีกส่วนหนึ่งเป็นการตั้งรอกของเจ้าหน้าที่ต่อผู้กระทำความผิดในเรื่องการแปลงรูป

*ที่มา : ศูนย์วิชาการด้านยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. ผลการปราบปรามยาเสพติดทั่วประเทศ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๓.

สถิติผลการจับกุมคดียาเสพติดทั่วประเทศ จำแนกตามชนิดยาเสพติด และพื้นที่

ชนิดยาเสพติด	จำแนกตามภาค											
	กทม		ภาค 1		ภาค 2		ภาค 3		ภาค 4		ผู้ต้องหา	
	คดี	ผู้ต้องหา	คดี	ผู้ต้องหา	คดี	ผู้ต้องหา	คดี	ผู้ต้องหา	คดี	ผู้ต้องหา		
เฮโรอีน	33	22	19	20	1	1			2	1		
เอ็กซ์ตาซี	43	62	4	5	16	16						
ฝิ่นดิบ			6	3	6	6			8	8		
ฝิ่นสุก	2	8	3	1	3	3			1	1		
พืชฝิ่น									1			
คีตามีน	50	68	13	15	8	9			1	1		
โคคาอิน(โคเคน)	32	41	9	8	6	9						
กัญชาแห้ง	1,367	1,412	489	517	422	446	769	865	2,628	2,780		
กัญชาสด	1	1	5	5	19	20	50	55	94	66		
ยางกัญชา/กัญชาน้ำ	1	2	8	11								
พืชกระท่อม	147	151	139	144	87	87	122	127	57	59		
ไอซ์	2,091	2,228	568	691	834	952	84	108	89	111		
เมทแอมเฟตามีน	24,318	24,696	13,399	14,072	13,082	13,664	21,155	22,059	12,835	14,070		
วัตถุออกฤทธิ์อื่น ๆ	52	65	149	13	6	6						
สารระเหย	433	433	110	112	135	136	1,261	1,263	1,533	1,541		
ยาเสพติดอื่น ๆ	15	21	2	2	3	3	8	9	10	10		

ประมวลผลวันที่ 5 มีนาคม 2554

สถิติผลการจับกุมคดียาเสพติดทั่วประเทศ จำแนกตามชนิดยาเสพติด และพื้นที่

ชนิดยาเสพติด	จำแนกตามภาค											
	ภาค 5		ภาค 6		ภาค 7		ภาค 8		ภาค 9		ผู้ต้องหา	คดี
	คดี	ผู้ต้องหา	คดี	ผู้ต้องหา	คดี	ผู้ต้องหา	คดี	ผู้ต้องหา	คดี	ผู้ต้องหา		
เฮโรอีน	238	272	1	6	6	11	32	36	347	378		
เอ็กซ์ตาซี	5	6	4	5	6	10	18	21	46	57		
ฝิ่นดิบ	425	447	74	79	6	6	3	3				
ฝิ่นสุก	136	140	8	8	5	6						
พืชมึน	81	11	41	7								
คีตามีน	5	6			9	11			58	63		
โคคาอิน(โคเคน)	1	2	1	1			18	18				
กัญชาแห้ง	126	149	376	425	792	819	2,113	2,475	2,259	2,617		
กัญชาสด	38	36	74	75	22	19	202	203	68	80		
ยางกัญชา/กัญชาน้ำ							9	9				
พืชกระท่อม	28	31	47	45	219	222	2,263	3,274	3,369	4,407		
ไอซ์	64	102	169	207	556	655	1,836	2,229	622	819		
เมทแอมเฟตามีน	7,753	8,785	8,000	9,040	18,912	19,530	7,033	7,728	5,045	5,783		
วัตถุออกฤทธิ์อื่นๆ	9	10	1	1	5	7	57	63	796	893		
สารระเหย	148	151	336	342	117	119	247	277	56	58		
ยาเสพติดอื่นๆ	17	19	13	14	8	11	1,933	4,194	1,617	2,686		

รวมจำนวนคดี 163,909 คดี (ไม่ทราบผู้กระทำความผิด 908 คดี) รวมจำนวนผู้ต้องหา 177,523 คน

ประมวลผลวันที่ 5 มีนาคม 2554

สถิติการจับกุมคดียาเสพติดทั่วประเทศ แสดงตัวยาที่น่าสนใจ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 - 2553

ลำดับ	ปี	จำนวนคดี	จำนวนผู้ต้องหา	น้ำหนักของสาร (กิโลกรัม) จำนวนคดียาเสพติด							
				เฮโรอีน	เมทแอมเฟตามีน	ไอซ์	เอ็กซ์ตาซี	โคคาอีน (โคเคน)	สติมมิง	กัญชาแห้ง	พืชกระท่อม
1	2544	207,447	220,525	473.60	8,448.89	0.01	17.02	4.92	95.41	10,921.13	1,589.98
2	2545	207,862	219,062	628.23	8,624.00	8.15	37.74	15.01	26.52	12,379.87	1,440.81
3	2546	101,848	107,823	436.93	6,442.00	48.85	33.25	11.17	98.11	13,771.92	1,173.84
4	2547	35,213	38,697	729.42	2,310.00	45.38	21.79	9.25	162.45	8,713.85	555.71
5	2548	71,539	78,508	954.58	1,600.74	322.67	8.65	6.78	47.49	13,288.33	1,743.15
6	2549	82,624	90,845	92.80	1,246.48	94.00	6.80	37.68	21.93	11,573.35	7,336.38
7	2550	106,599	116,333	294.00	1,276.97	48.10	23.08	18.80	2.81	14,950.99	42,267.66
8	2551	140,567	152,184	199.85	1,998.27	54.11	12.42	11.54	18.26	18,894.74	12,716.38
9	2552	173,835	188,084	143.13	2,464.81	213.02	15.16	9.28	20.48	18,088.74	21,879.55
10	2553	163,909	177,523	141.72	4,644.01	692.64	4.00	30.82	165.43	17,820.32	30,294.48

สถิติการจับกุมชาวต่างประทศในคดียาเสพติดทั่วประเทศ จำแนกตามสัญชาติ เพศ และน้ำหนักของกลางยาเสพติด

สัญชาติ	จำนวนคดี	เพศ		ประเภทของกลางและน้ำหนัก (กิโลกรัม)										
		ชาย	หญิง	เฮโรอีน	เมกแอมเฟตามีน	โคเคน	ไอซ์	เฮโรอีนคาวี	ฝิ่น	กัญชา	โคเคนซิน	โกลาซิน (ใบแดง)	คิตามีน	อื่นๆ
1.ลาว	831	695	177		61.74	0.03	0.0003	1.12	727.86			0.001	1,107.80	
2.พม่า	720	719	72	2.03	96.55	16.40		22.90	1.11			0.004	338,835.96	
3.มาเลเซีย	151	172	4	6.81	22.47	93.66	1.88		20.01			0.66	154,704.90	
4.กัมพูชา	138	127	19		3.24	0.11			1.71					
5.อิหร่าน	82	82	4			143.96		0.25	0.002					
6.ไนจีเรีย	70	74	1	15.55	0.0003	11.59	0.04		52.58		4.50			
7.ฝรั่งเศส	46	43	3		0.002	0.002	0.0003		1.43		0.03			
8.เยอรมันนี	41	40	2		0.0001	0.001	0.0003		0.07				0.004	
9.อังกฤษ	38	39	0		0.08	0.07			0.15		2.20		0.99	
10.อิตาลี	24	22	1						0.06		0.001			
11.อเมริกา	21	19	1		0.007	0.74		0.001	4.16			0.01	0.03	
12.ปากีสถาน	19	19	0	12.31					0.001					
13.สาธารณรัฐรัสเซีย	18	15	3						0.02		0.001			

สัญญาติ	จำนวนคดี	เทศ		ประเภทของกลางและน้ำหนัก (กิโลกรัม)													
		ชาย	หญิง	เฮโรอีน	เมทแอมเฟตามีน	โคคาอีน	ไอซ์	เอ็กส์ตรีกต์	ฝิ่น	กัญชา	โคเคน	โคคาอีน (ใบตบ)	คีตามีน	อื่นๆ			
14. ออสตราเลีย	17	17	3							0.04							
15. อินเดีย	14	19	0	0.003			8.05			0.003					152.10		
16. ฟิลิปปินส์	13	7	8				8.02						22.45				
17. สวิตเซอร์แลนด์	12	11	2		0.0001		0.002			1.01							
18. อิสราเอล	12	10	2					0.002		0.02							
19. จีน	11	11	0	0.00002		0.24	10.00		0.00002	0.002					0.01		
20. เกาหลี	10	10	0	0.96			1.21			17.00			1.16				0.75
21. ญี่ปุ่น	10	7	3				0.002	0.001		0.04							
22. เนปาล	9	7	3	0.75			0.84			47.00							
23. แคนาดา	8	6	2							0.013							
24. กานา	7	7	0				6.24			10.97							
25. เดนมาร์ก	7	7	0							0.01							
26. เวียดนาม	7	6	1	0.001	2.50		3.70										
27. สวิตเซอร์แลนด์	7	6	1				0.0005			0.01							

สัญญาชาติ	จำนวนคดี		เพศ		ประเภทของกลางและน้ำหนัก (กิโลกรัม)										
	ชาย	หญิง	เฮโรอีน	เมทแอมเฟตามีน	ไอซ์	เช็กรัตน้ำ	ฝิ่น	กัญชา	โคเคน	โคคาอิน (ใบเทศ)	คีตาเม็น	อื่นๆ	รวม		
													ชาย	หญิง	
56.โปรตุเกส	1	0							0.009						
57.มอลตา	1	0							0.002						
58.โรมาเนีย	1	0							0.005						
59.สวาซิแลนด์	1	0			0.001										
60.สาธารณรัฐคองโก	1	0							0.003						
61.สาธารณรัฐเช็ก	1	0													
62.สาธารณรัฐอิรัก	1	0							0.002						
63.อาร์เจนตินา	1	0							0.001						
64.อิรัก	1	0							0.002						
65.อังกฤษ	1	0							0.004						
66.อิรัก	0	0													
67.ไม่ทราบสัญชาติ	320	32	0.05	50.21	6.53	0.0014	0.24	4.60		0.25					
รวม	2,760	362	38.46	240.16	323.37	3.02	24.51	917.07	0.000	30.60	152.79	497.762.42			

หมายเหตุ : ฝิ่น ประกอบด้วยฝิ่นดิบ ฝิ่นสุก และพืชฝิ่น กัญชา ประกอบด้วย กัญชาสด กัญชาแห้ง และ ยางกัญชา/กัญชาน้ำ

จังหวัดที่มีการจับได้ใบคดียาเสพติดมากที่สุด 10 ลำดับ พ.ศ. 2551 - 2553*

2551		ราย
ลำดับที่	จังหวัด	
1	กรุงเทพมหานคร	52,585
2	ชลบุรี	15,580
3	สมุทรปราการ	10,433
4	นครปฐม	6,064
5	กาญจนบุรี	5,165
6	ราชบุรี	4,781
7	นครราชสีมา	4,764
8	ปทุมธานี	4,761
9	เชียงใหม่	4,538
10	อุบลราชธานี	4,474
ตำรวจอาชญาวิทยา		202,188

2552		ราย
ลำดับที่	จังหวัด	
1	กรุงเทพมหานคร	53,571
2	ชลบุรี	19,309
3	สมุทรปราการ	10,994
4	นครปฐม	7,688
5	ราชบุรี	5,660
6	กาญจนบุรี	5,598
7	นครราชสีมา	5,353
8	สุพรรณบุรี	5,057
9	อุบลราชธานี	4,941
10	เชียงใหม่	4,913
ตำรวจอาชญาวิทยา		235,455

2553		ราย
ลำดับที่	จังหวัด	
1	กรุงเทพมหานคร	54,068
2	ชลบุรี	21,396
3	สมุทรปราการ	11,033
4	นครปฐม	8,476
5	อุบลราชธานี	6,625
6	กาญจนบุรี	6,429
7	ราชบุรี	6,045
8	นครราชสีมา	5,951
9	เชียงใหม่	5,568
10	สุราษฎร์ธานี	5,181
ตำรวจอาชญาวิทยา		265,349

* ที่มา: กรมตำรวจ สำนักงานสถิติแห่งชาติ [ข้อมูลออนไลน์] สืบค้นจาก

<http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/TopTen/08/T0809/th/th.htm>. [๒๐ กันยายน ๒๕๕๔]

จำนวนผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดถูกดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม
ปีงบประมาณ ๒๕๕๐-๒๕๕๔*

เดือน	ปี/จำนวน (ราย)				
	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
มกราคม		๖,๓๗๕	๘,๖๕๒	๘,๑๘๓	๑๓,๖๘๑
กุมภาพันธ์		๖,๓๗๐	๙,๖๐๑	๘,๒๖๒	๑๑,๙๑๒
มีนาคม		๖,๙๒๙	๘,๔๔๖	๘,๒๘๓	๑๒,๕๒๒
เมษายน		๖,๓๕๙	๖,๗๗๕	๖,๗๙๖	๑๑,๔๒๔
พฤษภาคม		๘,๐๖๖	๘,๗๗๓	๗,๒๖๑	๑๒,๘๘๖
มิถุนายน		๘,๑๑๘	๙,๖๑๔	๑๑,๓๔๘	๑๖,๕๗๔
กรกฎาคม		๘,๒๓๗	๗,๘๖๕	๑๐,๔๔๑	๑๒,๑๘๐
สิงหาคม		๘,๖๑๙	๘,๘๓๗	๑๑,๓๙๐	๑๔,๗๗๖
กันยายน		๗,๐๔๒	๗,๕๙๓	๑๐,๐๖๓	
ตุลาคม	๖,๖๙๒	๖,๘๖๔	๙,๒๘๗	๙,๙๖๗	
พฤศจิกายน	๖,๐๓๕	๗,๐๒๕	๙,๐๙๗	๑๑,๐๘๙	
ธันวาคม	๖,๑๑๔	๙,๒๙๖	๘,๑๑๔	๑๖,๔๘๑	

*ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. จำนวนผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดถูกดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๐-๒๕๕๔. [ข้อมูลออนไลน์] สืบค้นจาก http://moc.oncb.go.th/index.php?option=com_content&task=category§ionid=14&id=11&Itemid=26. [๒๐ กันยายน ๒๕๕๔].

สรุปผลการดำเนินงานตามมาตรการริบทรัพย์สิน (มาตรา 27)*

ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534

ปีงบประมาณ	ตรวจสอบ (ราย)	ยึดอายัด (ล้านบาท)	ประเภททรัพย์สิน(ล้านบาท)			
			เงินสด	เงินฝาก	สังหาริมทรัพย์	อสังหาริมทรัพย์
2535	4	11.4	1.8	3.7	1.1	4.8
2536	38	84.2	40.1	26.9	6	11.2
2537	44	115.9	2.6	57.6	14.2	41.5
2538	57	139.3	36.2	47.4	17.6	38.1
2539	92	107	23	41.2	17.6	25.2
2540	188	236	35.8	48.2	134	18
2541	284	174.3	70.7	60.1	22.2	21.3
2542	257	178.1	39.7	86.2	31.8	20.4
2543	449	247	44.3	100.3	52.1	50.3
2544	811	487.2	106.2	134.3	145.9	100.8
2545	1,042	709.6	123.6	157.4	213.9	214.7
2546	1,838	2,318.0	255.8	356.1	876.0	830.1
2547	1,059	683.5	128.5	114.1	264.9	176.0
2548	1,238	869.8	102.6	151.7	355.1	260.4
2549	1,639	1,036.9	98.4	244.0	331.3	363.2
2550	1,453	595.0	112.2	156.8	255.4	70.6
2551	1,834	768.6	97.1	257.0	338.2	76.3
2552	2,009	929.5	159.5	291.0	348.9	130.1
2553	1,792	1,140.5	137.5	313.5	567.2	122.3
2554 (เมษายน)	632	358.5	42.3	70.4	179.1	66.7
รวม	16,760	11,190	1,658	2,718	4,173	2,642

*ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. สรุปผลการดำเนินงานตามมาตรการริบทรัพย์สิน (มาตรา 27)

[ข้อมูลออนไลน์] สืบค้นจาก http://moc.oncb.go.th/files/documents/ASB_Apr2554.pdf. [๒๐ กันยายน ๒๕๕๔].

ผลกระทบของปัญหายาเสพติด*

ยาเสพติดเป็นปัญหาที่ “เป็นภัยคุกคาม กัดกร่อนบ่อนทำลาย” ประเทศไทยส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางทั้งต่อปัจเจกบุคคล และสังคมส่วนรวมในมิติต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

๑. ผลกระทบต่อตัวบุคคล

๑. ยาเสพติดทุกชนิด จะมีผลโดยตรงต่อร่างกายและจิตใจ โดยเฉพาะด้านบุคลิกภาพและ สุขภาพอนามัย กรณีผู้ใช้ยาเสพติดชนิดฉีดยาจะมีโอกาสติดและแพร่เชื้อเอชไอวีถึงร้อยละ ๕๐ นอกจากนี้ ด้วยยาบางตัวเช่น แอมเฟตามีน หากมีการใช้อย่างต่อเนื่องระยะยาวจะส่งผลกระทบต่อระบบจิต ประสาทส่วนกลาง และทำลายสมองโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชน ทำให้ผู้เสพยาเสพติดมีความสับสน กังวลใจและนอนไม่หลับ รวมถึงพฤติกรรม ความรุนแรงต่างๆ

๒. ผู้ติดยาจะไม่สามารถรับการยอมรับ และถูกจำกัดสิทธิทางกฎหมายในการสมัครเป็นผู้แทน หรือสมาชิกทางการเมือง รวมทั้งการเข้ารับราชการ

๓. ผู้ใช้สารเสพติดที่เป็นผู้ใช้แรงงาน โดยเฉพาะกลุ่มผู้ขับขี่รถบรรทุกมักปฏิบัติด้วยความประมาทก่อให้เกิดอุบัติเหตุ และอุบัติเหตุที่นำไปสู่ความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สิน

๒. ผลกระทบต่อครอบครัว ชุมชนและสังคม

๑. ครอบครัวผู้ติดยา มักได้รับความเดือดร้อนจากผู้ติดยาในทุกด้าน นำไปสู่ความยุ่งยาก ขัดแย้ง แยกแยก และสิ้นเปลืองในการแก้ไขปัญหา

๒. ปัญหายาเสพติด ได้ก่อให้เกิดความหวาดระแวงจากประชาชน และสังคมในวงกว้าง เนื่องจากเกรงว่าบุตรหลานจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือถูกประทุษร้ายจากผู้เสพยาที่มีอาการผิดปกติทางจิต

๓. ผู้ติดยา มักก่อให้เกิดอาชญากรรมต่อเนื่องตั้งแต่การเข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุข การลัก เลิกขโมย น้อย การประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สิน การพนันและอาชญากรรมต่างๆ

๔. สำหรับผู้ค้าและผู้เสพยาซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัวเมื่อถูกจับกุมและดำเนินการกฎหมายจะส่งผลกระทบให้สมาชิกในครอบครัวได้รับความเดือดร้อนในการดำรงชีวิตทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชนที่อยู่ภายใต้การปกครองจะต้องออกจากโรงเรียน ซึ่งเป็น การทำลายอนาคตของชาติ

*ที่มา : “ผลกระทบของปัญหายาเสพติด”.วารสารศรีวิชัย ขอย ๙ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒๒ ประจำเดือน ก.ค.-ส.ค. ๒๕๕๓

ศูนย์วิชาการด้านยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบยาเสพติด. [ข้อมูลออนไลน์]

สืบค้นจาก http://nctc.oncb.go.th/new/images/stories/article/year๕๓/article๕๓_๐๐๑.pdf.

[๒๐ กันยายน ๒๕๕๔].

๓. ผลกระทบต่อการบริหารจัดการภาครัฐ

๑. คติยาเสพติดที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นภาระต่องานด้านกระบวนการยุติธรรมทั้ง ระบบตั้งแต่ระดับตำรวจ อัยการ ศาล ราชทัณฑ์ และการคุมประพฤติ นำไปสู่การปรับปรุงกฎหมาย การขยายงานขยายอัตรากำลัง การขอเสนอผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้น และการก่อสร้างสถานที่รองรับผู้ติดยาเสพติด ซึ่งผลกระทบต่อภาระค่าใช้จ่ายของรัฐที่เพิ่มสูงขึ้น และทำให้การดำเนินคดีด้านอื่นๆ เกิดความล่าช้า

๒. นอกจากนี้ ปัญหายาเสพติดได้ก่อให้เกิดการทุจริต คอร์รัปชัน โดยเฉพาะการทุจริตต่อหน้าที่ การรับสินบน การกลั่นแกล้งรีดไถ แสวงหาผลประโยชน์จากผู้กระทำผิด ซึ่งทำให้ประชาชนและสังคมเกิดความไม่ศรัทธาและเชื่อมั่นในการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๔. ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ

๑. การผลิตและการค้ายาเสพติด จัดเป็นกลุ่มธุรกิจและเศรษฐกิจนอกกฎหมายที่ไม่ก่อให้เกิดการผลิต แม้ว่าการค้ายาเสพติดบางส่วนจะก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มและสร้างรายได้เมื่อมีการค้าขาย แต่ก็ป็นรายได้ของคนบางกลุ่มที่กระทำผิดกฎหมายเอารัดเอาเปรียบสังคม

๒. ธุรกิจการค้ายาเสพติด ได้ก่อให้เกิดความสูญเสียเงินตราแก่กลุ่มผู้ผลิตที่อยู่ภายนอกประเทศจำนวนมหาศาลซึ่งจากการศึกษาวิจัยศูนย์พัฒนาเศรษฐกิจการเมืองจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี ๒๕๔๐ พบว่าเศรษฐกิจการค้ายาเสพติดมีมูลค่าระหว่าง ๒๘,๐๐๐-๓๓,๐๐๐ ล้านบาท

๓. ปัญหายาเสพติดทำให้รัฐบาลต้องทุ่มเทงบประมาณจำนวนมากเพื่อใช้ในการป้องกันปราบปราม บำบัดรักษาและฟื้นฟู แทนที่จะนำไปใช้ในการด้านอื่นๆ ที่มีความจำเป็นเช่น การศึกษา การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ฯลฯ

๔. ปัญหายาเสพติดส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ เพราะทำให้ภาครัฐ ภาคเอกชนต้อง สูญเสียทรัพยากรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยไม่จำเป็น รวมทั้งกระทบต่อทรัพยากรมนุษย์ เพราะยาเสพติดมีส่วนทำลายการพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสมองของเด็กและเยาวชน และแรงงานที่จะเป็นพลังของประเทศในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคเศรษฐกิจใหม่ที่ ต้องการความรู้และพลังปัญญาเป็นฐานในการพัฒนา

๕. ผลกระทบต่อความมั่นคงและชื่อเสียงของประเทศ

๑. ผลการสำรวจของสำนักวิจัยเอแบค ระหว่าง ๑-๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ พบว่า ประชาชนร้อยละ ๓๑.๗ เห็นว่ายาเสพติดเป็นปัญหาด้านความมั่นคงของประเทศโดยมีความสำคัญเป็นอันดับ ๒ รองจากปัญหาการลักลอบเข้าเมืองของชาวต่างชาติ สาเหตุเนื่องจากปัญหายาเสพติดได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ทั้งในภายนอกประเทศโดยเฉพาะความสัมพันธ์ ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นที่ตั้งของแหล่งผลิตยาเสพติด

๒. การแพร่ระบาดของยาเสพติด จะก่อให้เกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติภูมิของ ประเทศไม่เป็นที่ไว้วางใจของนานาชาติในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้ไม่กล้า เข้ามาลงทุนทางการค้าและธุรกิจต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำให้ประเทศคู่แข่งฉวยโอกาสในการ โจมตีประเทศไทย

“แนวคิดการดำเนินยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอนาคต (๒๕๕๕-๒๕๕๙)”

➢ สถานการณ์ปัญหายาเสพติดในปัจจุบันและแนวโน้ม ในอนาคต

การใช้ฐานข้อมูลเปรียบเทียบขนาดและความรุนแรงของปัญหายาเสพติดในปัจจุบัน เมื่อใช้ปี 2545 เป็นปีฐาน ปัญหายาเสพติดในปี 2545 คิดเป็นสมการแสดงปัญหายาเสพติดในประเทศไทย ซึ่งขนาดและความรุนแรงของปัญหายาเสพติดของประเทศไทยขึ้นอยู่กับขีดความสามารถของประเทศไทย ความร่วมมือระหว่างประเทศ จำนวน อัตราการเพิ่ม และความเข้มแข็งของกลุ่มนักค้าประเภทต่าง รวมถึงความต้องการใช้ยาเสพติดในประเทศไทย (Demand) จากกลุ่มผู้ใช้/ผู้ติดยาใหม่ ปัจจัยสภาพแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญ อีกทั้งเจตจำนงทางการเมือง และขีดความสามารถขององค์กรภาคี ทั้งส่วนราชการ (หน่วยอำนาจการ หน่วยปฏิบัติในส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น) ในการจัดทำข้อเสนอทางยุทธศาสตร์ การดำเนินงานตามนโยบาย ความเข้มแข็งของภาคประชาสังคม และความเหมาะสมของยุทธศาสตร์ เป็นต้น

◆ นายชาติชาย สุธงกิจ อธิบดีกรมราชทัณฑ์

ในอดีตขณะที่ยาเสพติดเป็นฝิ่นและเฮโรอีน ปัญหาถูกจำกัดเฉพาะกลุ่ม แต่พอเปลี่ยนมาเป็นยาบ้า ปัญหาไม่ได้ถูกจำกัดที่ใดเลย ทั้งวัดตึก สารตั้งต้น พื้นที่การผลิต กลุ่มผู้ค้า รวมทั้งวิธีการ สาเหตุการใช้ยาเสพติดก็ไม่ได้ถูกจำกัดเลย มีทั้งเพื่อความสนุก/ปัญหาชีวิต เคยมีการวิเคราะห์ตอนประกาศสงครามยาเสพติด ราคาขายยาเสพติดจาก 80 บาทเป็น 250-350 บาท เพิ่มขึ้น 3-4 เท่า ผลประโยชน์มากทำให้ปัญหายังคงอยู่ กลุ่มผู้ค้ายาเสพติดในปัจจุบันมีมากขึ้นแค่นั้น และอยู่ที่ไหนบ้าง ปัจจุบันหากมีกลุ่มแก๊งค์ใดถูกจับ ก็ไม่ทำให้ปัญหาหมดไป เพราะยังมีกลุ่มแก๊งค์อื่น เข้ามาทำการค้าแทน และยังมีการเข้าไปหาเครือข่ายในเรือนจำ ปัจจุบันการทำงานยาเสพติดสามารถควบคุมปัญหาได้เพียงระดับหนึ่งเท่านั้น เปรียบเหมือนกับการคุมคลื่นวิทยุ ที่ไม่สามารถทำได้ หากมีการกีดกันทางหนึ่งปัญหาก็กจะไปโผล่อีกทางหนึ่ง

สถานการณ์ปัญหาในเรือนจำ เป็นไปตามสภาพปัญหายาเสพติดนอกเรือนจำเหมือนกัน จากการกวาดล้างยาเสพติดทำให้วิกฤตคนล้นคุกในช่วงปี 2541-2542 ภายหลังประกาศสงครามยาเสพติด 2547-2549 ผู้ต้องขังหายไปจากเรือนจำอย่างมากเพราะนำออกไปบำบัดรักษา คงเหลือประมาณ 140,000 คน แต่ในปัจจุบันปัญหาค้นคืนคุกกำลังกลับมาอีกครั้งเนื่องจากจำนวนผู้ต้องขังคดียาเสพติดปัจจุบันมีประมาณ 220,000 คน โดยมีปริมาณเข้าคุมขังในเรือนจำเดือนละ 2,500-3,000 คน รวมทั้งเทคโนโลยีการสื่อสารต่างๆ ทำให้เกิดผลกระทบต่อการค้ายาเสพติดในเรือนจำ

หากมองภาพให้เข้าใจง่าย องค์ประกอบสำคัญของปัญหายาเสพติดมาจาก 3 ส่วน คือ (1) ความต้องการของผู้เสพ (2) ผลประโยชน์ตอบแทน/เงิน และ (3) ตัวยา หากมองตรงนี้ เราอาจใช้แนวความคิด (Paradigm) เดิมๆ แต่ต้องให้น้ำหนักของยุทธศาสตร์มาตรการ แตกต่างกันไป และยังคงให้น้ำหนักของมาตรการด้านการบำบัดเป็นอันดับหนึ่ง เป็นข้อเสนอจุดมุ่งเน้นในอีก 5 ปีข้างหน้า ทำให้ลดขนาดตลาดยาเสพติด โดยการให้น้ำหนักระบบบำบัดรักษาแบบบังคับบำบัด เป็นหลัก ระบบสมัครใจ ต้องอาศัยความร่วมมือทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน ส่วนในระบบต้องโทษขอให้เป็น

* ที่มา : สรุปผลการประชุมระดมความคิดเห็นการจัดทำยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ส่วนกลาง ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ณ ห้องแกรนด์บอลรูม โรงแรมเซ็นจูรี่ พาร์ค กรุงเทพมหานคร [ข้อมูลออนไลน์] สืบค้นจาก [http://www.nccd.go.th/upload/news/1\(48\).pdf](http://www.nccd.go.th/upload/news/1(48).pdf) [๒๐ กันยายน ๒๕๕๕]

ทางเลือกสุดท้าย กลไกของระบบต้องโทษไม่สามารถแก้ไขปัญหาเสพติดให้ลดลงได้อีกแล้ว เพราะเป็นเพียงที่พักพิงของนักโทษที่ไม่มีทางไป ในเรื่องระบบการบำบัดรักษาผู้เสพ ผู้ติด ทั้ง 3 ระบบ คือ ระบบสมัครใจ ระบบบังคับ และระบบต้องโทษ ทำอย่างไรจึงจะสามารถให้อยู่ในกระบวนการเดียวกันได้ เป็นข้อเสนอในแก้ไขปัญหาด้านการบำบัดรักษา

เรื่องของการปราบปรามต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินการต่อทรัพย์สินของเครือข่ายนักค้า ซึ่งสังคมเมืองไทยมีความยืดหยุ่น ไม่ตายตัว กรณีลูกพี่ลูกน้องก็เข้าไปสร้างเครือข่ายในคุก อยู่ในคุกก็ยังสบาย ทำอย่างไรจึงจะตรวจสอบและหาทรัพย์สินของกลุ่มนักค้าให้ได้ ทำอย่างไรให้หน่วยงานสามารถติดตามพฤติกรรมทางการเงินของนักค้าเพื่อนำมาสู่การจับกุมให้ได้ งานด้านการปราบปรามฯ นั้นสามารถสร้างฮีโร่ในวัน คือ ดำเนินการแล้วเห็นผลทันทีเป็นที่ประจักษ์ ทุกคนก็อยากเข้ามาเป็นฮีโร่ แต่ไม่มีใครอยากทำงานป้องกัน เพราะเป็นงานที่เป็นรูปธรรมช้า และมีความยุ่งยาก ทำอย่างไรให้การดำเนินงานด้านการป้องกันมีประสิทธิภาพ เพื่อรักษาเยาวชนรุ่นต่อไป ไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

2. พล.ต.ต.ปรีชา ลิ้มป้อวาท ผู้บังคับการประจำกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด

ปัญหาเสพติดขึ้นอยู่กับตัวผู้ใช้/ผู้เสพ เพราะถ้าไม่มีผู้ใช้ ยาเสพติดก็จะมี การดำเนินมาตรการทั้งด้านการป้องกัน การปราบปราม และการบำบัดรักษา เพื่อทำให้ไม่มีผู้ใช้ยาเสพติด แต่คงไม่มีทางเป็นไปได้ มาตรการด้านการปราบปรามให้น้ำหนักน้อยที่สุด เพราะอะไรที่เป็นความร่วมมือระหว่างคนทำผิด ผู้ขายกับผู้ใช้ เพราะไม่มีผู้เสียหายที่จะมาร้องเรียนอะไร เป็นการตกลงด้วยความสมัครใจ เต็มใบ ในหลักเศรษฐศาสตร์หากมี supply ก็ต้องมี Demand หลักเลียงไม่ได้ ซึ่งเป็นลักษณะของปัญหาเสพติด ซึ่งยากต่อการแก้ไข

ปัญหาเสพติดก็เหมือนกับปัญหาอื่นๆ ในสังคม ที่ไม่มีทางหมดไป อยู่ที่ว่าคนเราเลือกใช้ปัญหาใดเป็นเรื่องเร่งด่วนในการแก้ไข บริบทของสังคม วิถีคิด และตัวแปรแตกต่างกัน การศึกษาที่มีคุณภาพไม่ได้หมายถึงจบการศึกษาระดับสูงหรือระดับใด แต่ทุกวันนี้มีตัวแปรที่เอื้อให้คนมีปัญหาขึ้นมาเรื่อยๆ หากเกิดปัญหาใดสภาพสังคม ในอดีตก็สามารถบังคับบังคับให้จำกัดไปได้ แตกต่างกับปัจจุบันที่มีต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระ เสรีภาพมากขึ้น ก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหามากมาย ปัญหาทางการเมืองในประเทศพม่า กับชนกลุ่มน้อย หลังจากเฮโรอีนลดลง กลุ่มว่าอ้างว่าจำเป็นต้องใช้อาวุธ หลังจากนั้นปี พ.ศ. 2540 มีการเปลี่ยนชื่อ ยามา มาเป็นยาบ้า เกิดปรากฏการณ์พื้นที่ที่มีปัญหา ยาเสพติดรุนแรงหรือพื้นที่สีแดงเพิ่มมากขึ้น ซึ่งก่อนหน้านี้จะจำกัดอยู่แค่บริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือเท่านั้น

ถ้าแยกผู้เสพ กับผู้สนับสนุนการเสพ ต้องมีความเด็ดขาดเพราะถือว่ามีความโลกโดยไม่สนใจอะไรเลย พ.ร.บ. มาตรการฯ ทุกวันนี้สามารถดำเนินการได้ดี ส่วนผู้เสพ โดยสภาพผู้เสพไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อนหากไม่ขายยา หากเสพแล้วอยู่ในบ้านก็ไม่มีปัญหา แต่เป็นปัญหาประชากรเสื่อม มาตรการด้านผู้เสพเรื่อง Harm Reduction ก็ดำเนินการต่อไป ส่วนด้านการบำบัดรักษา ควรให้น้ำหนักไปที่ ระบบสมัครใจ เพราะการบังคับบำบัดที่บอกว่าจะให้โอกาสรักษา 3 ปี จึงนำเข้าสู่ระบบต้องโทษ ปัจจุบันไม่เกิดการแก้ไขปัญหา เพราะบำบัดซ้ำซาก ผู้เสพเก่าถ้ามีความสมัครใจต้องการบำบัดรักษาอย่างจริงจัง ควรสนับสนุนงบประมาณ มิฉะนั้นจะเป็นการสูญเสียงบประมาณโดยเปล่าประโยชน์

มาตรการการป้องกัน น่าจะได้ประโยชน์ที่สุด เพราะย้าแล้วว่าปัญหายาเสพติดเหมือนกับปัญหาอื่น เมื่อเปรียบเทียบประเทศที่มีผู้เสพน้อยกับประเทศที่มีผู้เสพมาก และหากมองเรื่องครอบครัวก็เช่นเดียวกัน ปัญหา ยาเสพติด เยอะ การศึกษา (ไม่ใช่ระดับ) ไม่เข้มแข็ง (Macro) ครอบครัวที่ไม่เข้มแข็งก็ทำให้มีปัญหา ยาเสพติด เยอะเช่นกัน (Micro) ประชากรเพิ่มมากขึ้น แต่ทรัพยากรเท่าเดิม ความยากจนเป็นตัวหาร ทำให้ภูมิคุ้มกันต่างๆ ลดลงในทุกเรื่อง

สรุปความคิดเห็นเพิ่มเติม คือ การปราบปราม ต้องให้ความสำคัญ กับจัดการทรัพย์สินเป็นอันดับหนึ่ง การบำบัดรักษา ให้ความสำคัญกับระบบสมัครใจมากที่สุด โดยการลดความต้องการให้ได้มากที่สุด ระยะเวลาในการบำบัดรักษา ด้านการป้องกัน น่าจะศึกษาบทเรียนของประเทศต่างๆ และจะทำแบบสุกเอาเผากินไม่ได้เพราะต้องใช้เวลานาน ต้องเข้าใจสาเหตุว่าทำไมคนจึงเข้าไปใช้ยา จึงไปแก้ไขปัญหาที่สาเหตุพื้นฐาน

3. น.ต.นพ.บุญเรือง ไตรเรืองวรวัฒน์ รองอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 สถานการณ์ปัญหา ยาเสพติดเพิ่มขึ้น จนใกล้จุดสูงสุดในปี พ.ศ. 2544 เป็นเส้นโค้งวิทยาศาสตร์ (science curve) ในช่วง ระยะเวลา 10-15 ปี คนจะเริ่มเบื่อหน่ายและตายไปเอง จนกลับมารุนแรงอีกครั้ง แนวโน้มของปัญหา ในอนาคต มีสัญญาณบางอย่าง ไม่ได้ดูเพียงสถานการณ์การจับกุม ซึ่งยาเสพติดเป็นธุรกิจที่ได้กำไรสูง มีมูลค่ามาก มหาศาล เป็นสิ่งล่อใจให้ค้า ผู้เสพ/ผู้ติดในปี พ.ศ. 2552 มากกว่าปี พ.ศ. 2551 ถึงกว่า 100,000 คน เป็นตัวเลขที่ใกล้เคียงปี พ.ศ. 2546 ตอนนี้ใกล้เข้าสู่ปฏิบัติการที่เข้มข้นเป็นปีที่ ปัญหาถึงจุดสูงสุด กำลังทำเหมือนกับปี พ.ศ. 2546 ผลปรากฏว่าค่าเกณฑ์เข้ารับการรักษาทุกรูปแบบ ซึ่งยาเสพติดมีปัจจัยที่ทำให้คนติดมากกว่าการติดเชื้อไข้หวัด เพียงผู้ที่เคยเสพเห็นคนอื่นเสพก็มีความต้องการเสพแล้ว ปัจจุบันสถานที่รองรับการบำบัดรักษามีการใช้ประโยชน์อยู่เพียงร้อยละ 40 ที่เหลือไม่ได้ใช้ เพราะไม่มีงบประมาณ กระบวนการบำบัดรักษาใน 5 ปี จะวนเวียนอยู่ในระดับนี้ คือปล่อยตามธรรมชาติ ไม่ต้องทำอะไรเลย ก็จะมีคนเข้ามารักษา แต่ปริมาณน้อย ปรากฏการณ์ทุกวันนี้ทำให้จำนวนผู้เข้ารับการรักษา มีมาก ซึ่งจำนวนผู้เสพจะมากหรือน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับปฏิบัติการ ปี พ.ศ. 2552 ใช้กระบวนการสมัครใจโดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

ปัญหา ยาเสพติดเป็นวาระแห่งชาติ ฝากเป็นคำถามว่า จำเป็นต้องใส่ปฏิบัติการฯ เป็นห้วงระยะเวลา แบบนี้หรือไม่ คนติดยาเสพติด คือ คนไม่สบาย ถึงแม้มีนโยบาย Harm Reduction ซึ่งก็เป็นเครื่องมือการควบคุมระหว่างการรักษา ที่ผ่านมิกฎหมาย พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ พ.ศ. 2522 ก่อนจะมี พ.ร.บ.ฟื้นฟูฯ พ.ศ. 2545 กฎหมายทั้งสองอันนี้อยู่บนฐานความผิด เพราะอยู่ใน 5 ประเภทความผิดยาเสพติดให้โทษ แต่ประเทศไทยไม่มี พ.ร.บ.การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดฯ เหมือน พ.ร.บ.มะเร็งแห่งชาติ หรือ พ.ร.บ.โรคเอดส์ฯ เพราะ พรบ. ทั้งสองฉบับนี้ไม่ได้เป็นความผิดเหมือนกับผู้ป่วยที่ติดยาเสพติด

จากสถิติเยาวชนระดับชั้น ม.1 – ม.6 อายุประมาณ 15-19 ปี เข้ามารับบริการบำบัดรักษา สูงที่สุด คือเกือบ ร้อยละ 20 สาเหตุของการติดยาเสพติด 3 อันดับแรกสูงสุด ได้แก่ เพื่อนชวน อยากลอง โทษพ่อแม่ ตามลำดับ โดยเป็นลูกค้ายาใหม่ถึง ร้อยละ 76

สำหรับในอนาคต มีข้อเสนอ ดังนี้

- 1) กระบวนการป้องกันยาเสพติดควรอยู่ในระบบการเรียนการสอน อย่างเป็นรูปธรรม
- 2) กระบวนการบำบัดรักษา ควรให้มี พ.ร.บ. บำบัดรักษา จะสามารถใช้ในการดำเนินการกับผู้เข้ารับการบำบัดรักษา ยาเสพติด จะเป็น พ.ร.บ. ที่ร่วมระบบการบำบัดรักษาผู้เสพ/ผู้ติดทุกประเภทอยู่ด้วยกัน และระดับขั้นตอนการบำบัดรักษา ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานประมาณ ก็จะสามารถแก้ไขปัญหาด้านการบำบัดรักษาในปัจจุบันได้
- 3) ครอบครัวมี Family planning รักษาที่บ้านใครบ้านมัน มีงบประมาณรายครัวเรือน มีตัววัดผลการดำเนินงาน ครอบครัวทั้งหมด 6 ล้านครอบครัว มี 1 เปอร์เซนต์ เป็นครอบครัวมีปัญหา สามารถดูแลตรงนี้ได้
- 4) การบริหารทรัพยากร ประมาณ 5,000 ล้านบาท และเป็นสื่อโหลในการบอกสถานการณ์ต่างๆ ในประเทศ หากนำพื้นที่เป็นตัวตั้ง และบอกสถานการณ์ที่แท้จริง สามารถจัดการกับปัญหาที่แท้จริง งบประมาณต่อปีที่ใช้ในจังหวัด ถ้าหากไม่มีการบูรณาการ จังหวัดมีงบประมาณใช้ไม่เกิน 5 ล้านบาท หากนำเอากระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ มารวมกันจะอยู่ที่ประมาณ 20 ล้านบาท หากพิจารณาดู จังหวัดที่มีจำนวนประชากร และมีปัญหาน้อย กลับใช้ทรัพยากรสัดส่วนเดียวกันกับจังหวัดที่สถานการณ์ความรุนแรงมาก ขอเสนอให้ตัดงบประมาณลงจังหวัด โดยส่วนกลาง ไม่ต้องถึงงบประมาณ ให้จังหวัดบริหารจัดการปัญหาเบ็ดเสร็จในตัวเอง ทรัพยากรจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้ และบอกสถานการณ์ที่แท้จริงได้
- 5) แผนฯ ยาเสพติดต้องบูรณาการกับแผนฯ ท้องถิ่น ให้สามารถทำงานไปด้วยกันได้
- 6) ให้ทุกภาคส่วน กลับไปในกระบวนการวิเคราะห์โดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง ดึงศักยภาพท้องถิ่น ครอบครัวเข้ามาจึงจะสามารถแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้
- 7) ควรให้สัดส่วนด้านการปราบปรามน้อยที่สุด รองลงมาเป็นด้านการบำบัดรักษา (การบำบัดต้องคู่เรื่องแนวคิด ทิศทาง ยุทธศาสตร์ ต้องเข้าใจธรรมชาติ กระบวนการจำแนก การกระจายอำนาจ การใช้องค์ความรู้) และดำเนินการในส่วนของการป้องกันให้มากที่สุด

4. รศ.ดร.มานพ ณะโต มหาวิทยาลัยขอนแก่น

การแก้ไขปัญหา ยาเสพติดควรมีแผนระยะยาว ไม่ควรเป็นแผนปฏิบัติการฯ ปีต่อปี หรือแผนฯ 3 เดือน นโยบายยาเสพติดของประเทศไทยไม่สามารถเปรียบเทียบกับต่างประเทศที่รัฐบาลวาระการปกครองค่อนข้างนิ่ง แตกต่างจากประเทศไทย รัฐบาลมีวาระสั้นๆ 1 ปี นโยบายยาเสพติดจะเอาอย่างไรดี ใช้การกระจายอำนาจน่าจะดีกว่าการรวมศูนย์ จากผลการประเมินสำรวจฯ ระบุรัฐบาลประสบความสำเร็จ แต่ตัวเลขความรุนแรงในทุกด้านมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเงื่อนไขความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านก็มีความสำคัญ ถึงจะวางยุทธศาสตร์อย่างไร ท้ายที่สุดผู้มีอำนาจการตัดสินใจ ก็มีทีมงานของท่านผู้บริหารประเทศเป็นผู้กำหนดนโยบาย หวังว่าท่านจะสามารถทำได้จริงหรือไม่ ประเมินนโยบายย้อนหลังของประเทศต่างๆ ดังนี้

- 1) ฝ่ายการเมืองยังคงมีอำนาจสูงสุด
- 2) ฝ่ายการเมืองต้องไม่ซ้ำกับคนอื่น หรือไม่ซ้ำกับรัฐบาลอื่น
- 3) การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความตื่นตัวแก่ประชาชน

- 4) นโยบายฝ่ายการเมือง บางครั้งไม่ตรงกับนโยบาย สำนักงาน ป.ป.ส.
- 5) ทางเลือกในการดำเนินการ ฝ่ายการเมืองเลือกแล้ว ก็ขึ้นอยู่กับกระบวนการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ
- 6) ปัญหาสายเสตติคมมีความซับซ้อนเกี่ยวกันหลายด้าน ศตส.จังหวัด มีเจ้าหน้าที่ทำงานอยู่แค่ 2 คนเป็นลูกจ้างชั่วคราว กพร. และ กพ. กำหนดภารกิจหลัก ทำให้เจ้าหน้าที่ซอกลับหน่วยเดิม เหลือแต่ผู้ไม่มีที่ไปอยู่ที่ ศตส.จ. (งานยากแต่ไม่มีคนทำ) เป็นปัญหาบุคลากร
 - 7) การวางยุทธศาสตร์มีหลักการ 5 ประการ
 - (1) ข้อมูล วิชาการ องค์ความรู้ ประสบการณ์ แนวคิดใหม่
 - (2) การกำหนดยุทธศาสตร์ต้องมองที่เนื้อหา ด้วยว่า อันตรายจากการใช้ยา ปริมาณ วิธีการ ความถี่ที่ใช้
 - (3) การแก้ไขปัญหาเหล่านี้ต้องการความร่วมมือ องค์การปกครองท้องถิ่น และภาคประชาชน ยังไม่ค่อยมีการดำเนินการร่วมกัน
 - (4) การบริหารจัดการทรัพยากรที่เหมาะสม
 - (5) ต้องเชื่อในการวางอนาคตของตัวเองของจังหวัด หากหน่วยงานไม่ต้องดำเนินการตามตัวชี้วัด กพร. ก็จะไม่เกิดการตกแต่งตัวเลขเพื่อให้ผ่านเกณฑ์

● สรุปการอภิปราย

1. นายชาติชาย สุทธิกลม

- การจัดสรรงบประมาณ ต้องเพียงพอต่อการดำเนินงาน
- ศตส.จ. ทำอย่างไรที่ทำให้เกิดการดำเนินงานที่ต่อเนื่องในพื้นที่
- ความร่วมมือระหว่างประเทศ อาเซียนจะรวมเป็นผืนเดียวกัน จะสร้างความสะดวกสบายทางเทคโนโลยี

การสื่อสาร การคมนาคม เป็นทั้งด้านดีและด้านเสีย

- การควบคุมการสื่อสาร ยังคงมีข้อจำกัด
- ระบบข้อมูลเป็นหัวใจของการข่าว ควรเสริมให้สามารถใช้งานได้อย่างเต็มที่
- นักเรียนเยี่ยมคุกกับสื่อ เป็นกิจกรรมที่ทำให้เด็กตระหนักถึงโทษของการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

2. พล.ต.ต.ปรีชา ภูมิโหวาท

- การดำเนินงานต้องการความต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านการป้องกัน
- เนื่องจากงบประมาณจำกัด ต้องเน้นกลยุทธ์ในการดำเนินงาน
- เพิ่มองค์ความรู้ในการพัฒนาชีวิต

3. น.ต.นพ.บุญเรือง ไตรเรืองวรวัฒน์

- การทำยุทธศาสตร์โดยเน้นคนเป็นศูนย์กลาง และการมีส่วนร่วม เน้นคุณภาพของคนในการพัฒนา ดูแลเอาใจใส่ เป็นพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน และการพัฒนาต้องเห็นผลที่ชัดเจน การลงทุนพัฒนาคนมีความสำคัญ ทุกภาคส่วนต้องร่วมกัน มีความเชื่อมโยงกันหลายส่วน

- กระบวนการสร้างภูมิคุ้มกันด้านทานให้กับกลุ่มผู้มีปัญหา ความรู้ต้องสามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติได้ ทำให้เห็นประโยชน์จากการได้รับความรู้นั้นๆ ต้องการให้เกิดความเสมอภาค ความเป็นธรรม ต้องสร้างความภาคภูมิใจให้แก่คนในสังคม

- การแก้ไขปัญหายาเสพติดต้องสร้างการพัฒนาจึงจะสำเร็จ

4. รศ.ดร.มานพ ณะโต

- อุปทาน อุปสงค์ มีการพูดถึงกันมากแล้ว แต่ไม่ค่อยพูดถึงผลกระทบจากการใช้ยาเสพติด ทั่วโลกมีตัวเลขชัดเจนว่ายาเสพติดผูกพันกับปัญหาอาชญากรรม การศึกษาศาสตร์ต้องมองให้กว้างมากกว่าใช้ยาเสพติด

- การประเมินผลา ควรวัดผลในสิ่งที่ควรประเมิน ไม่เห็นด้วยกับความพึงพอใจ ควรประเมินอะไรที่สะท้อนปัญหามากกว่า ระบบเฝ้าระวังถ้ามีประสิทธิภาพและสะท้อนสถานการณ์ได้ดี

- KM การถอดบทเรียน ขาดการแยกบริบทออกมา ทำให้ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

- ป.ป.ส. ควรเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนความรู้ทั้งในและต่างประเทศ

บทความที่เกี่ยวข้อง

๑. สภาพปัญหาเสพติดในพื้นที่ชายแดน*

การนำเสนอสภาพปัญหาเสพติดในพื้นที่ชายแดนในครั้งนี้ เป็นการนำข้อมูลจากโครงการสำรวจสภาพปัญหาเสพติดในพื้นที่ชายแดนซึ่งเป็นภารกิจหนึ่งของการเฝ้าระวังปัญหาเสพติดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลทั่วไปและสภาพปัญหาเสพติด เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำแผนแก้ไขในพื้นที่ชายแดนทั้งในเรื่องการเสริมสร้างความเข้มแข็งและการสกัดกั้นการลักลอบนำเข้ายาเสพติดในหมู่บ้านและชุมชน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหมู่บ้าน/ชุมชนที่อยู่ติดชายแดนทั่วประเทศ ในช่วงปี ๒๕๕๓ จำนวน ๑,๙๑๐ แห่งจากจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนชายแดนทั้งสิ้น ๑,๙๔๗ แห่ง

บริบทของหมู่บ้าน/ชุมชน ชายแดน

ปัจจุบันมีหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีพื้นที่อยู่ติดชายแดนทั่วทุกภาคของประเทศ จำนวน ๑,๙๔๗ แห่ง ข้อมูลจากการสำรวจพบว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชายแดนมีอยู่หลายชาติพันธุ์ นอกจากคนเมืองซึ่งเป็นคนไทยดั้งเดิมแล้วยังมีชนกลุ่มน้อยและประชาชนจากประเทศเพื่อนบ้านมีการอพยพเข้ามาอยู่ร่วมด้วย เช่นกระเหรี่ยงที่ปรากฏในพื้นที่สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค ๗ และภาค ๖ มากและกลุ่มไทยใหญ่ที่อยู่ในพื้นที่สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค ๕ ขณะที่กลุ่มลาว พม่า มีการกระจายตัวเข้าไปอยู่ในพื้นที่ทั่วประเทศ โดยกลุ่มคนลาวเข้ามาอาศัยมากที่สุดอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มพม่าอยู่ในพื้นที่สำนักงาน ป.ป.ส. ภาค ๘ ส่วนกัมพูชามีปรากฏอยู่ในบางพื้นที่มากที่สุดอยู่ในพื้นที่สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค ๓ การนับถือศาสนาของประชาชนในพื้นที่ชายแดน ส่วนใหญ่จะมีการนับถือหลายศาสนาในพื้นที่เดียวกันแต่ที่ประชาชนนับถือมากเป็นลำดับที่ ๑ คือศาสนาพุทธ รองลงมาเป็นศาสนาคริสต์ ลัทธิความเชื่อและศาสนาอิสลามตามลำดับ

โดยลัทธิความเชื่อปรากฏในหมู่บ้าน/ชุมชนทางภาคเหนือมากกว่าพื้นที่อื่นๆ ขณะที่ศาสนาอิสลามมีการกระจายตัวในทุกภาคแต่สูงสุดอยู่ในภาคใต้โดยเฉพาะพื้นที่สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค ๙ การประกอบอาชีพส่วนใหญ่ระบุว่า ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนประกอบอาชีพเกษตรกรรม มากที่สุดประมาณร้อยละ ๙๖.๘ รองลงมาระบุว่า เป็นการงานรับจ้างทั่วไปในสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง ร้อยละ ๘๕.๒ และทำงานกรรมกร ร้อยละ ๒๔.๕ เป็นที่น่าสังเกตว่ามีจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ระบุว่าประชาชนในพื้นที่ว่างงานมีจำนวนไม่มากนัก พบเพียงร้อยละ ๘.๐ หมู่บ้าน/ชุมชนเกินกว่าร้อยละ ๑๐ ที่ระบุว่าจำนวนผู้ว่างงานสูงอยู่ใน ๓ ลำดับแรก ปรากฏอยู่ในพื้นที่สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค ๕, ภาค ๖ และภาค ๙ ในด้านฐานะการเงินในภาพรวมประชาชนมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่อยู่ในระดับที่ยากจน คำตอบที่ได้รับส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๔.๖ ระบุว่าไม่มีพอกินพอใช้ แต่ไม่มีเงินเหลือเก็บร้อยละ ๒๙.๙ มีพอใช้และเหลือเก็บบ้าง ขณะที่กลุ่มที่มีฐานะดี

*ที่มา : สำนักยุทธศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. สภาพปัญหาเสพติดในพื้นที่ชายแดน. [ข้อมูลออนไลน์] สืบค้นจาก <http://nctc.oncb.go.th/new/images/stories/article/year๕๔/yasaptid.pdf>. [๑๗ กันยายน ๒๕๕๔].

ปรากฏอยู่ไม่ก็หมู่บ้าน/ชุมชนอยู่ในภาคเหนือ ๗ หมู่บ้าน/ชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๔ หมู่บ้าน/ชุมชน และภาคใต้ ๓ หมู่บ้าน/ชุมชน ในเรื่องปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน/ชุมชนที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน มองภาพรวมทั้งหมดปัญหานี้สิ้นอันเนื่องมาจากความยากจนเป็นปัญหาที่ชาวบ้านต้องการให้แก้ไขมากที่สุด โดยมีสัดส่วนสูงในทุกภาคเกินกว่าร้อยละ ๘๐ โดยภาคใต้มีสัดส่วนต่ำสุดอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๗๐ ปัญหาลำดับรองลงมาคือการไม่มีเงินทุนในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นปัญหาลูกโซ่จากปัญหาความยากจน ปัญหาการว่างงานก็เป็นปัญหาหลักอีกปัญหาหนึ่งที่ต้องการให้แก้ไข สำหรับปัญหายาเสพติด มีร้อยละ ๒๘.๖ ถ้าพิจารณาเป็นรายภาค ภาคใต้มีสัดส่วนที่ระบุปัญหานี้มากกว่าพื้นที่ภาคอื่นๆ (ทั้งในพื้นที่สำนักงาน ป.ป.ส. ภาค ๘ และ ๙) ประมาณร้อยละ ๗๐ ขณะที่ภาคอื่นๆมีสัดส่วนไม่เกินร้อยละ ๓๐ ที่ค่อนข้างสูงคือในพื้นที่สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค ๕ ร้อยละ ๒๘.๒

สถานการณ์ปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ชายแดน

ก. ด้านอุปทาน

สถานการณ์แรกที่มีการสอบถามถึงคือเรื่องแหล่งผลิตซึ่งคำว่าแหล่งผลิตในที่นี้หมายความรวมถึงแหล่งปลูกพืชเสพติดทั้งฝิ่น กัญชา พืชกระท่อมและแหล่งผลิตสารสังเคราะห์ ซึ่งได้แก่ เฮโรอีน ยาบ้า ไอซ์ เป็นต้น จากข้อมูลพบว่าภาคเหนือและภาคใต้ หมู่บ้าน/ชุมชนที่มีการระบุว่าเป็นพื้นที่ที่มีการผลิตยาเสพติดมีสัดส่วนที่สูงกว่าภาคอื่นๆ (ร้อยละ ๗ และ ๑๔.๕) โดยในพื้นที่สำนักงาน ป.ป.ส. ภาค ๖ และภาค ๘ มีสัดส่วนหมู่บ้าน/ชุมชนที่ถูกระบุว่ามีการผลิตยาเสพติด ร้อยละ ๑๔.๓ และ ๒๐ ซึ่งสูงกว่าพื้นที่อื่นๆอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม เมื่อให้มีการประเมินสภาพปัญหาพบว่าเกินกว่าครึ่งเห็นว่าเป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ในบรรดาปัญหาเสพติดที่เกิดขึ้นในพื้นที่ชายแดน ปัญหาการลักลอบนำเข้ายาเสพติด ถือเป็นปัญหาที่สำคัญที่เกิดขึ้นในพื้นที่ แต่จากการสอบถามถึงปัญหาการนำเข้าพบหมู่บ้าน/ชุมชน มีปัญหาการนำเข้าเพียงร้อยละ ๔๗.๗ ซึ่งพื้นที่ชายแดนภาคเหนือมีหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ยอมรับว่ามีปัญหาการนำเข้า ร้อยละ ๕๘.๑ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ ๕๕.๘ ภาคใต้ ร้อยละ ๔๐.๗ และภาคกลางมีสัดส่วนน้อยที่สุด ร้อยละ ๑๖.๒ ยาเสพติดที่มีการลักลอบนำเข้ามาตามแนวชายแดนเพื่อเข้ามาแพร่ระบาดมีความแตกต่างกันบ้างในชายแดนแต่ละภาค ยาบ้าและกัญชา เป็นยาเสพติดหลักที่มีการลักลอบเข้ามาในชายแดนทุกภาค พื้นที่ชายแดนภาคเหนือนอกจากยาบ้าและกัญชาแล้ว ยังปรากฏการลักลอบนำเข้าฝิ่นและเฮโรอีน พื้นที่ชายแดนภาคใต้มีการระบุตัวยาที่ลักลอบนำเข้าที่หลากหลายกว่าพื้นที่อื่นๆ นอกจากยาบ้าและกัญชาแล้ว ยังมี เฮโรอีน กระท่อม ยาแก้ไอ ไอซ์ ยาเค และยาอี สำหรับการประเมินปริมาณการนำเข้า ส่วนใหญ่ประมาณ ๓ ใน ๕ ของหมู่บ้าน/ชุมชนที่ตอบคำถามนี้ เห็นว่ามีปริมาณน้อยขณะที่ร้อยละ ๘.๙ หรือ ๓๘ หมู่บ้าน/ชุมชน ที่ระบุว่า การนำเข้ายาเสพติดมีปริมาณมาก โดยปรากฏใน ๙ จังหวัด คือ จ.เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน อุบลราชธานี อำนาจเจริญ เลย หนองคาย นครพนม สงขลาและนราธิวาส โดยทั่วไปหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ระบุว่ามีการนำเข้ายาเสพติดปริมาณมากมีเพียง ๑ หรือ ๒ หมู่บ้าน/ชุมชน ในแต่ละจังหวัด ขณะที่ จ.เชียงใหม่ มีหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ระบุมากที่สุด ถึง ๒๘ หมู่บ้าน/ชุมชน

ในด้านผู้ค้ามีหมู่บ้าน/ชุมชนร้อยละ ๒๖-๔๘.๖ ที่ถูกระบุว่ามีผู้ค้าอยู่ในพื้นที่ โดยพื้นที่ภาคกลางมีหมู่บ้าน/ชุมชนที่ถูกระบุว่ามีผู้ค้าในสัดส่วนที่น้อยกว่าภาคอื่นๆ กรณีพิจารณาเป็นพื้นที่สำนักงาน ป.ป.ส. ภาคพบว่าพื้นที่สำนักงาน ป.ป.ส. ภาค ๖ และภาค ๓ มีหมู่บ้าน/ชุมชนที่ถูกระบุว่ามีผู้ค้า สูงถึงร้อยละ ๘๓.๓ และ ๕๕ ตามลำดับ ยาเสพติดที่มีการค้าในพื้นที่ หมู่บ้าน/ชุมชน ที่ปรากฏว่ามีผู้ค้า ประมาณ ร้อยละ ๖๐ ระบุว่า เป็นยาบ้า รองลงมาเป็นกัญชา ร้อยละ ๗.๗ และฝิ่น ร้อยละ ๕.๐ โดยภาคกลางที่มีการระบุ ได้แก่ ยาบ้า กัญชา ภาคเหนือ เฮโรอีน ฝิ่น ยาบ้า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ฝิ่น กัญชา ยาบ้า สารระเหย ยาฮี และภาคใต้ที่มีความหลากหลายของตัวยามากที่สุดประกอบไปด้วย เฮโรอีน กัญชา ยาบ้า กระเทียม ไอซ์ โคเคน ยาแก้ไอ (ตัวยามีการค้าในพื้นที่พบว่าหลายพื้นที่ไม่ค่อยสอดคล้องกับตัวยานำเข้า ซึ่งอาจเกิดจากตัวยานำเข้ามีการส่งไปจำหน่ายในพื้นที่อื่นหรือส่งออกต่างประเทศ) ส่วนระดับการค้าในพื้นที่ส่วนใหญ่หมู่บ้าน/ชุมชน ถึงร้อยละ ๖๒.๒ เห็นว่ามีระดับปัญหาน้อย ที่ตอบว่ามีระดับปัญหาปรากฏใน จ.สระแก้ว เชียงใหม่ อำนาจเจริญ นครพนม (จำนวน ๒๕ หมู่บ้าน/ชุมชน)

การสอบถามถึงการปรากฏของปัญหา ยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ในภาพรวมทั้งประเทศมีหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ผู้ตอบยอมรับว่ามีปัญหา ยาเสพติดเพียงร้อยละ ๓๘.๖ ถ้าจำแนกเป็นรายภาคปรากฏว่า ตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ ๔๔.๕ ภาคกลางร้อยละ ๓๘.๖ ขณะที่ภาคเหนือซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่มีการลักลอบนำเข้ายาเสพติด จากประเทศเพื่อนบ้านมากที่สุด มีการตอบเพียงร้อยละ ๒๘.๑ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดในพื้นที่ภาคเหนือพบว่า จ.เชียงใหม่เป็นจังหวัดเดียวที่ยอมรับว่ามีหมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีปัญหา ยาเสพติดในสัดส่วนที่สูงถึงร้อยละ ๙๔.๙ เมื่อสอบถามถึงระดับปัญหา ยาเสพติดที่ปรากฏในพื้นที่พบว่าเกินกว่าครึ่งที่ระบุว่าปัญหา ที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ ๓๒.๔ อยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่ระดับมากอยู่ที่ร้อยละ ๔.๕ ซึ่งในจำนวนนี้มาจากหมู่บ้าน/ชุมชนจาก ๗ จังหวัด ได้แก่ จ.เชียงใหม่ ศรีสะเกษ เลย หนองคาย นครพนม สงขลาและนราธิวาส ส่วนใหญ่ที่ตอบมีเพียง ๑ หรือ-๒ หมู่บ้าน/ชุมชน ขณะที่ จ.เชียงใหม่มีถึง ๑๙ หมู่บ้าน/ชุมชน (ร้อยละ ๑๓.๙)

ข.ด้านอุปสงค์

ถ้าพิจารณาการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เสพในหมู่บ้าน/ชุมชน จะเห็นว่าอัตราการตอบกลับมีสูงกว่าการให้ข้อมูลผู้ค้ายาเสพติด โดยพบว่าหมู่บ้าน/ชุมชนที่ถูกระบุว่ามีผู้เสพอยู่ในพื้นที่อยู่ระหว่างร้อยละ ๕๕.๔-๙๒.๕ เมื่อแยกเป็นพื้นที่รายภาคพบในพื้นที่ภาคเหนือ ร้อยละ ๙๒.๕ ภาคใต้ร้อยละ ๘๖.๕ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ ๖๑.๑ ขณะที่ภาคกลางมีอัตราการตอบเพียงร้อยละ ๕๕.๔ เมื่อพิจารณาตามพื้นที่ สำนักงาน ป.ป.ส.ภาคพบว่าส่วนใหญ่เกินกว่าร้อยละ ๗๐ ของหมู่บ้าน/ชุมชนที่ยอมรับว่ามีผู้เสพในพื้นที่ ยกเว้นสำนักงาน ป.ป.ส. ภาค ๒ และภาค ๔ ที่มีเพียงร้อยละ ๓๙.๒ และ ๔๒.๒ สำหรับจังหวัดที่มีจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนน้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ที่ระบุว่าไม่มีผู้เสพในพื้นที่มี ๙ จังหวัด คือ จ.ตราด ราชบุรี เพชรบุรี แม่ฮ่องสอน บุรีรัมย์ เลย หนองคาย และมุกดาหาร เมื่อพิจารณาถึงระดับปัญหาด้านผู้เสพในพื้นที่ มีหมู่บ้าน/ชุมชน ร้อยละ ๖๙.๓ ที่ระบุว่าไม่มีปัญหาในระดับน้อย ร้อยละ ๒๖.๖ ระบุว่าอยู่ในระดับปานกลาง และร้อยละ ๔.๑ ที่ระบุว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งพื้นที่สำนักงานป.ป.ส.ภาค ๕ และ ภาค ๔ พบว่ามีหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีปัญหาผู้เสพในระดับมาก

มีสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง ขณะที่รายจังหวัดมี ๕ จังหวัดที่มีรายงานว่ามีปัญหาผู้เสพในระดับมาก คือ จ.สระแก้ว เชียงใหม่ นครพนม สงขลา ตาก และนราธิวาส

ชนิดยาเสพติดที่ผู้เสพมีการใช้ส่วนใหญ่(ร้อยละ ๗๖.๙) ยังคงระบุว่าเป็นยาบ้า รองลงมาเป็นกัญชา ร้อยละ ๑๕.๓ และกระท่อม ร้อยละ ๑๐.๗ ซึ่งในส่วนของภาคใต้ พบว่าสัดส่วนของหมู่บ้าน/ชุมชนที่ตอบยาบ้า มีสัดส่วนน้อยกว่าภาคอื่นๆ ขณะที่การระบุถึงกัญชากลับมีสัดส่วนที่สูงกว่าภาคอื่นๆ รวมถึงกระท่อมที่พบว่าเป็นภูมิภาคเดียวที่มีรายงานการใช้ด้วยชนิดนี้

ในด้านอาชีพของผู้ใช้ยาเสพติดในภาพรวมมีการระบุว่าเป็นกลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ ๓๓.๖ ผู้ใช้แรงงานในโรงงาน ร้อยละ ๒๙.๐ และว่างงาน ร้อยละ ๑๑.๙ เมื่อพิจารณารายพื้นที่สำนักงานป.ป.ส.ภาคส่วนใหญ่ให้ผลในทำนองเดียวกันยกเว้น พื้นที่สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค ๕ และ ภาค ๗ มีการระบุกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้ใช้แรงงานในโรงงาน ส่วนสำนักงาน ป.ป.ส.ภาค ๘ ระบุว่าเป็นกลุ่มว่างงาน

กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง/กลุ่มที่เฝ้า กับปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน

การสอบถามถึงผู้มีอิทธิพลในหมู่บ้าน/ชุมชนส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ ๘๐ ระบุว่าไม่มีผู้มีอิทธิพลในหมู่บ้าน/ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยมีเพียงร้อยละ ๙.๘ ที่ระบุว่าผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ในจำนวนนี้มีหมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่ภาคเหนือคือพื้นที่สำนักงานป.ป.ส.ภาค ๕,ภาค ๖ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในพื้นที่สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค ๓ และภาคใต้ในพื้นที่สำนักงานป.ป.ส.ภาค ๘ มีหมู่บ้าน/ชุมชนที่ถูกระบุว่าผู้มีอิทธิพลเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในสัดส่วนเกินกว่าร้อยละ ๑๐ ซึ่งสูงกว่าพื้นที่อื่นๆอย่างชัดเจนระดับปัญหาจากผู้มีอิทธิพลในพื้นที่พบว่ามีปัญหาในระดับปานกลางถึงมาก มีถึงร้อยละ ๗๔.๗ โดยเฉพาะในพื้นที่ สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค ๔ ,ภาค ๕ และภาค ๙ ที่มีสัดส่วนหมู่บ้าน/ชุมชนค่อนข้างสูงในการระบุถึงปัญหาผู้มีอิทธิพลในระดับมาก โดยเฉพาะในจังหวัดเชียงใหม่

การสอบถามถึงอิทธิพลของชนกลุ่มน้อยในพื้นที่ส่วนใหญ่หมู่บ้าน/ชุมชนร้อยละ ๘๙.๘ ตอบว่าไม่เป็นพื้นที่เขตอิทธิพลของชนกลุ่มน้อย มีเพียงร้อยละ ๑๐.๒ ที่ระบุว่าเป็นเขตอิทธิพลของชนกลุ่มน้อย โดยที่ภาคเหนือ พื้นที่ สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค ๕ มีสัดส่วนร้อยละ ๒๑.๖ สูงกว่าภาคอื่น กลุ่มหมู่บ้าน/ชุมชนที่ระบุว่าพื้นที่ของตนเป็นเขตอิทธิพลของชนกลุ่มน้อย ส่วนใหญ่มีปัญหาในระดับปานกลาง ที่มีการระบุว่าอยู่ในระดับมาก ปรากฏในหมู่บ้าน/ชุมชนที่อยู่ใน ๓ จังหวัดคือ จ.เชียงใหม่ หนองคาย สดูล เมื่อสอบถามถึงการมีเจ้าหน้าที่รัฐในพื้นที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีหมู่บ้าน/ชุมชน ระบุว่าเพียงร้อยละ ๖ ซึ่งจังหวัดที่มีหมู่บ้าน/ชุมชนระบุว่าเจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีจำนวน ๑๗ จังหวัด โดยจังหวัดที่มีจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนที่ตอบมากค่อนข้างสูงคือ จ.เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน หนองคายและนครพนม

ข้อสังเกต

๑. สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค ควรนำรายชื่อหมู่บ้าน/ชุมชนชายแดนที่มีการระบุว่าปัญหายาเสพติดในด้านต่างๆ ไปประกอบการพิจารณากำหนดพื้นที่เป้าหมาย
๒. สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค ควรมีการประสานงานกับจังหวัดที่มีหมู่บ้าน/ชุมชนชายแดนระบุว่า มีผู้เสพในพื้นที่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ เพื่อตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูล
๓. เนื่องจากในแบบสอบถามโครงการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในพื้นที่ชายแดนมีหลายข้อคำถามที่เป็นคำถามที่ต่อเนื่อง ดังนั้นจึงควรต้องมีการเช็คการตอบในข้อดังกล่าวด้วย

๒. การป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในสถานศึกษา *

สถานการณ์ยาเสพติด

สถานการณ์ปัญหาเสพติดในกลุ่มเยาวชนที่มีโอกาสเสี่ยงสูงต่อการไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด อยู่ในช่วงอายุ ๑๓ - ๑๘ ปี มีทั้งผู้เสพ ผู้ค้ายา โดยการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยตัวยาที่เพิ่มมากที่สุดเป็นยาบ้า รองลงมาเป็นสารระเหย กัญชา ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพืชกระท่อม ที่ได้ถูกนำมาเสพในวงกว้างมากขึ้นในรูปแบบที่หลากหลาย รวมทั้งมีการใช้ยาอี เอ็กซ์ตาซี และโคเคน ในกลุ่มเยาวชนที่ชอบเที่ยวสถานบันเทิง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเยาวชนยังเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด เพราะเป็นกลุ่มที่มีโอกาสเสี่ยงสูง ต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด หากไม่มีมาตรการที่ดีพอและต่อเนื่อง จะกลายเป็นผู้ค้า/ผู้เสพ ซึ่งจะเป็ปัจจัยที่ทำให้สถานการณ์ปัญหาเสพติดรุนแรงขึ้น และรวมไปถึงปัญหาทางสังคมอื่นๆ ตามมาด้วย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาอาชญากร ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ทะเลาะวิวาท การพนัน แก๊งค์ก่อวินาศกรรมความเดือดร้อนในสังคม และย้งส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดเด็กและเยาวชนไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ สมาชิกในครอบครัวชุมชน ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคเอกชน และประชาชนในสังคม ตลอดจนจันตัวเด็กและเยาวชนเองต้องร่วมมือร่วมใจ รวมพลังป้องกัน แก้ไขและเฝ้าระวังปัญหาเสพติด โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชนซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

สถานศึกษาฐานะหน่วยงานหลักในการพัฒนาเด็กและเยาวชนของชาติ จึงต้องให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาเสพติดในในกลุ่มเด็กและเยาวชน ด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างเข้มแข็งต่อเนื่องและจริงจัง เพื่อลด/ควบคุมไม่ให้นักเรียนเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด รวมถึงการดูแลช่วยเหลือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงและนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้โอกาสกลับมาศึกษาต่อในสถานศึกษาและสามารถดำรงชีวิตเป็นคนดีในสังคมได้อย่างเต็มภาคภูมิ

สาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีดังนี้

- ปัจจัยเรื่องธรรมชาติของเด็กและเยาวชนที่อยากรู้ อยากรลอง ต้องการการยอมรับจากเพื่อน
- ความอ่อนแอของสถาบันครอบครัว การศึกษา ศาสนา สังคม และระบบราชการ
- การพัฒนาที่ไม่สมดุล (เศรษฐกิจและสังคม)
- กระแสบริโภคนิยม/วัตถุนิยม
- อิทธิพลของสื่อทางลบ (ที่สร้างค่านิยมไม่เหมาะสม)
- สภาพแวดล้อมที่ผลักดันและชักจูงเด็กให้มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม
- เป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญของนักค้ายาและธุรกิจบันเทิง

* ที่มา : สถานีตำรวจภูธรบุรีรัมย์. การป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในสถานศึกษา. [ข้อมูลออนไลน์]

สืบค้นจาก <http://thanyaburi.pathumthani.police.go.th/page%207.htm>

[๒๐ กันยายน ๒๕๕๔].

กลยุทธ์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

เยาวชนเป็นเป้าหมายหลักของการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การดำเนินงานในกลุ่มเยาวชนในสถานศึกษามุ่งเน้นสร้างภูมิคุ้มกัน ให้นักเรียนเป็นคนดีไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและอบายมุข มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ไขและเฝ้าระวังไม่ให้มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด

การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีกลยุทธ์การดำเนินงาน ดังนี้

๑. จำแนกกลุ่มเป้าหมาย
๒. บูรณาการทำงาน
๓. ผสมผสานมาตรการในการดำเนินงาน
๔. ระดมทรัพยากร
๕. นักเรียนมีส่วนร่วม
๖. การจัดระเบียบและปรับสภาพแวดล้อม
๗. เฝ้าระวังปัญหา
๘. สร้างเครือข่ายการทำงาน
๙. วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านยาเสพติดในสถานศึกษา

๑. จำแนกกลุ่มเป้าหมาย

การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเริ่มจากการค้นหาปัญหาให้เข้าใจสภาพปัญหาอย่างถ่องแท้ เพื่อจำแนกกลุ่มเป้าหมายดำเนินงานตามลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงออก จะทำให้สามารถกำหนดแนวทางกิจกรรมการดำเนินงานได้เหมาะสมกับสภาพปัญหา โดยแบ่งเป็น ๔ กลุ่มหลัก ดังนี้

- ๑.๑ กลุ่มนักเรียนที่ไม่เคยใช้ยาเสพติด
- ๑.๒ กลุ่มนักเรียนที่มีประสบการณ์ในการดื่มสุรา สูบบุหรี่หรือเริ่มทดลองใช้ยาเสพติดและมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนอื่นๆ แต่ยังไม่ติดยา
- ๑.๓ กลุ่มนักเรียนที่ติดยาเสพติด
- ๑.๔ กลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมในการค้ายาเสพติด

๒. บูรณาการทำงาน

การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สามารถสอดแทรกในกระบวนการจัดการเรียน การสอน และกิจกรรมต่าง ๆ เช่น สอดแทรกความรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ การสร้างเสริมทักษะชีวิตในกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน กิจกรรมเสริมสร้างหลักสูตร หรือกิจกรรมนักเรียนในรูปแบบที่หลากหลายที่สนองตอบความสนใจและสอดคล้องกับความถนัดของนักเรียน จะทำให้การดำเนินกิจกรรมด้านยาเสพติดเข้าไปอยู่ในวิถีการเรียนการสอนอย่างกลมกลืนและสามารถเข้าถึงนักเรียนได้อย่างครอบคลุมทั่วถึงและต่อเนื่อง

๓. ผลสัมฤทธิ์มาตรการในการดำเนินงาน

แม้ว่าปัจจุบันสามารถควบคุมปัญหายาเสพติดไม่ให้ส่งผลกระทบโดยรวมต่อการดำรงชีวิตอย่างปกติสุขในสังคมได้ แต่ปัญหาเสพติดในนักเรียนที่พบมีรูปแบบซับซ้อนทั้งด้วยยาและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง(การเสพติดหรือค้ายา) การป้องกันและการแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาจำเป็นต้องผลสัมฤทธิ์มาตรการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้น ดังนี้

๓.๑ การป้องกันยาเสพติด โดยการให้การศึกษาค้นคว้าข้อมูลข่าวสาร วรรณคดีประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมทักษะชีวิต ภูมิคุ้มกันให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกิดเจตคติต่อต้านและไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมรวมถึงการแทรกแซงพฤติกรรมโดยการให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ ปรับความคิด/ค่านิยม เป็นการป้องปรามเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงหรือพฤติกรรมไม่เหมาะสมของนักเรียน

๓.๒ การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ เป็นกระบวนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไม่ให้กลับไปใช้ยาเสพติดอีก โดยการส่งต่อสถานบำบัดรักษา รวมถึงการให้โอกาสคืนสู่สังคม ให้สามารถดำเนินชีวิต ได้อย่างปกติสุขด้วยการให้โอกาสศึกษาต่อและติดตามดูแลช่วยเหลือที่เหมาะสมต่อไป

๓.๓ การปราบปรามยาเสพติด โดยการประสานเจ้าหน้าที่ปราบปรามเพื่อการป้องปรามและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

๔. ระดมทรัพยากร

การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาจำเป็นต้องให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมโดยการระดมทรัพยากรและบุคคลทั้งภายในสถานศึกษาและชุมชนรอบๆ โรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ บุคลากร เจ้าหน้าที่ในสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำศาสนา เจ้าหน้าที่ เช่น ตำรวจ พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน นักศึกษา แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชน เป็นต้น ให้ทุกฝ่ายเข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ไขและเฝ้าระวังปัญหาเสพติด ซึ่งสามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบ เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการเฉพาะกิจ เครือข่ายการทำงาน เป็นต้น

๕. นักเรียนมีส่วนร่วม

นักเรียนจะเป็นผู้เกี่ยวข้องและใกล้ชิดปัญหา ประกอบกับการให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมรับรู้ปัญหาและมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เป็นการสร้างแนวร่วมการทำงาน ส่งผลให้การดำเนินงานด้านยาเสพติดได้รับความร่วมมือเป็นที่ยอมรับและง่ายต่อการขยายผลวงกว้างไปยังนักเรียนทั่วไป

กิจกรรมที่นักเรียนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการ ได้แก่ การรณรงค์ป้องกันยาเสพติด การประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร การเป็นนักเรียนแกนนำ การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ และกิจกรรมศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น ทั้งนี้ ต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้ร่วมจัดกิจกรรมอย่างจริงจัง ตั้งแต่กระบวนการคิด ตัดสินใจ ดำเนินการและประเมินผลการทำงานในกลุ่มนักเรียนด้วยกัน โดยที่ครู อาจารย์ เป็นพี่เลี้ยงให้คำปรึกษา แนะนำ

การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม นอกจากจะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เป็นการพัฒนาบุคลิกภาพ ทักษะทางสังคมในการทำงานร่วมกับคนอื่น สร้างเสริมประสบการณ์ในงาน ตลอดจนสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม การพัฒนาหรือสร้างสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เพื่อนักเรียน โรงเรียนและชุมชน จะทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจได้เห็นคุณค่าในตนด้วยการเรียนรู้ด้วยตัวเองโดยตรงจากประสบการณ์จริง ซึ่งนักเรียนสามารถนำทักษะและประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตการทำกิจกรรมเพื่อสังคมในหมู่บ้าน ชุมชน อำเภอ จังหวัด หรือประเทศ นับได้ว่าเป็นการส่งเสริม และพัฒนาเยาวชนของชาติอีกทางหนึ่ง

๖. การจัดระเบียบและปรับสภาพแวดล้อม

การจัดระเบียบและปรับสภาพแวดล้อมเน้นการควบคุมและลดพื้นที่เสี่ยงที่เป็นอันตรายหรือไม่เหมาะสมกับนักเรียนพื้นที่ที่เป็นแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติด สื่อและสถานที่ที่เอื้อต่อการกระทำความผิดหรือมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของ เยาวชน เช่น หอพัก บ้านเช่า สวนสาธารณะ สถานเริงรมย์ ร้านเกมส์ ร้านอินเทอร์เน็ต ฯลฯ ควบคู่กับการเปิดพื้นที่ดีให้กับเยาวชนได้มีทางออกในการสร้างสรรค์เพื่อลดแรงกดดันที่เกิดจากการควบคุมและลดพื้นที่เสี่ยง สามารถดำเนินการได้โดยเริ่มจากบริเวณภายในสถานศึกษาได้แก่ การทำให้ไม่มีมุมอับ มุมปิดและสถานที่ลับตาที่จะเป็นแหล่งมั่วสุม เช่น ห้องน้ำตาดฟ้า พื้นที่รกร้างในโรงเรียน เป็นต้น การเปิดพื้นที่ให้นักเรียนได้ใช้เวลาในทางสร้างสรรค์ทั้งในเวลาเรียนและหลังเลิกเรียนเช่น ห้องสมุด ห้องอินเทอร์เน็ต สนามกีฬา ลาน ชุมกิจกรรม เป็นต้น ส่วนพื้นที่รอบ ๆ สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้โดยขอความร่วมมือผู้ประกอบการ ร้านเกมส์ ร้านอินเทอร์เน็ต ไม่ให้บริการกับนักเรียนในช่วงเวลาเรียน ร้านค้าไม่จำหน่ายบุหรี่สุราและสื่อลามกอนาจารกับเยาวชน หอพัก สอดส่องดูแลพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

๗. การเฝ้าระวังปัญหา

การเฝ้าระวังปัญหาเป็นการป้องกันการหวนกลับของยาเสพติด ด้วยการสร้างระบบ กลไกเฝ้าระวังยาเสพติดในโรงเรียน ดังนี้

๗.๑ สํารวจสภาพปัญหาและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๗.๒ รับแจ้งข่าวสารและเบาะแส จากบุคคลภายในสถานศึกษาและชุมชนที่ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล พฤติกรรมและพื้นที่ปัญหา ทั้งนี้ต้องสร้างความมั่นใจในความปลอดภัยให้กับผู้ให้ข่าวสารและแจ้งเบาะแส

๗.๓ แจ้งเตือนปัญหาให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง

๗.๔ ปฏิบัติการแก้ไขด้วยการสร้างสภาวะป้องกันปัญหาที่เหมาะสม

๘. สร้างเครือข่ายการทำงาน

ปัญหาเสพติดนับวันจะมีความซับซ้อนมากขึ้น มีเครือข่ายและกลุ่มการค้าที่เชื่อมโยงระหว่างประเทศและการค้าในประเทศ พร้อมทั้งกระจายยาเสพติดเข้าสู่กลุ่มเสี่ยง การเฝ้าระวังแก้ไขปัญหายาเสพติดจึงต้องระดมความร่วมมือบุคลากรในสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง รวมทั้งหน่วยงานภาคีในพื้นที่ ชุมชน ไม่ว่าจะป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและองค์กร

ศาสนา สร้างเป็นเครือข่ายการทำงาน ซึ่งสามารถสร้างเครือข่ายได้หลายรูปแบบ เช่น เครือข่ายนักเรียน แกนนำด้านยาเสพติด เครือข่ายครูแกนนำการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง เครือข่ายหน่วยงานภาคี เครือข่ายสถานศึกษาในกลุ่มพื้นที่ ในจังหวัด ในสังกัด เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการทำงานในกลุ่มสมาชิกเครือข่าย

๙. วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านยาเสพติดในสถานศึกษา

การแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชนนับวันจะมีรูปแบบที่หลากหลาย ซับซ้อน และแปรเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว การแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องรู้เท่าทันปัญหา และสามารถคาดการณ์แนวโน้มเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างแม่นยำเพื่อเตรียมการป้องกัน แก้ไข และเฝ้าระวังปัญหาได้อย่างถูกต้องทางและทัน่วงที่ การวิจัยและพัฒนาเป็นกระบวนการให้ได้มาซึ่งข้อมูลเชิงประจักษ์ที่มีความน่าเชื่อถือที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ กำหนดเป้าหมาย และวางแผนการดำเนินงานอย่างมีหลักการ เป็นเหตุเป็นผล นอกจากนี้สถานศึกษาหลายแห่ง มีประสบการณ์ในการจัดการกับปัญหาเสพติดที่เกิดขึ้นในสถาบันหลายแห่ง ประสบความสำเร็จ สามารถดูแลช่วยเหลือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน และควบคุมจนไม่ให้มีปัญหาเสพติดด้วยวิธีการที่หลากหลายและแตกต่างกันตามสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น สภาพแวดล้อม ศักยภาพและข้อจำกัด ของสถานศึกษาแต่ละแห่งก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในองค์กร ชุมชน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสบการณ์ดังกล่าวเป็นสิ่งที่ทรงคุณค่าควรมีการรวบรวมและจัดเก็บให้ทราบถึงภูมิปัญญา ในการจัดการกับปัญหาทั้งในส่วนที่เป็นกระบวนการคิด วิธีการทำงาน ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ เพื่อเผยแพร่ให้กับผู้สนใจได้เรียนรู้และศึกษาต่อยอดเพื่อการพัฒนาต่อไป

ดังนั้น ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้การศึกษาวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านยาเสพติดในสถานศึกษาเพื่อใช้ในการวางแผนการทำงานทั้งพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติดในสถานศึกษา

๓. เด็กไทยนำห่วงชายติดบุหรี หญิง แอลกอฮอล์ *

จากการเสวนา "การควบคุมยาสูบในสถานศึกษา" ซึ่งจัดโดยกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) ร่วมกับศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ที่โรงแรมสยามซิตี้ รศ.ดร.สุรินทร์ กลัมพากร อาจารย์คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล นำเสนอผลการศึกษาโครงการ **"การวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์การใช้ยาสูบของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)"** ว่า

จากการวิจัยสภาพการใช้สารเสพติดหรือยาเสพติดในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ มีกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ถึง ม.ปลาย ในปีการศึกษา ๒๕๕๓ ทั้งสิ้น ๕,๘๐๕,๕๖๐ คน จำแนกเป็นชาย ๒,๗๘๔,๕๒๗ คน คิดเป็น ๔๗.๙% หญิง ๓,๐๒๑,๐๓๓ คน คิดเป็น ๕๒.๑% พบว่ามีเด็กที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดจำนวน ๖๗,๐๐๐ คน เป็นชายมากกว่าหญิง และส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ม.ปลาย รองลงมา คือ ม.ต้น โดยพบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้มากที่สุด

รศ.ดร.สุรินทร์ กล่าวต่อไปว่า สำหรับข้อมูลของกลุ่มที่สงสัยว่าค้ายา มี ๑๑๒ คน ซึ่งเป็นชายมากกว่าหญิง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาโดยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด เมื่อจำแนกประเภทของสารเสพติดในกลุ่มที่ยังใช้อยู่ พบว่า ส่วนใหญ่มีการเสพยาเสพติดประเภท บุหรีและแอลกอฮอล์มากที่สุด โดยผู้ชายจะสูบบุหรีมากที่สุดขณะที่เพศหญิงจะดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุด และยังพบว่าในทุกระดับการศึกษาในทุกพื้นที่จะมีการสูบบุหรีมากกว่าสารเสพติดประเภทอื่น และขณะนี้ผู้ที่กำลังบำบัดบุหรีส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับ ม.ปลาย โดยอยู่ในภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่าควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเชิงลึกถึงสาเหตุที่นำไปสู่พฤติกรรมการสูบบุหรีหรือสารเสพติดประเภทอื่น โดยเจาะจงศึกษาในกลุ่มนักเรียนที่ติดสารเสพติดในโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางการป้องกันการเข้าถึงยาสูบและสารเสพติดต่างๆ รวมถึงเป็นการดำเนินการช่วยให้นักเรียนเลิกบุหรีและสารเสพติดต่อไป

นางจุไรรัตน์ แสงบุญนำ รองปลัด ศธ. กล่าวว่า ปัจจุบัน ศธ.ได้มีการควบคุมยาสูบในสถานศึกษาโดยมีการกำหนดให้บรรจุหลักสูตรการเรียนการสอนโรคที่เกี่ยวข้องกับบุหรี และสำรวจสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษาทุกแห่งปีละ ๒ ครั้ง เพื่อจัดระบบการดูแลป้องกันอย่างเข้มงวด สร้างจิตสำนึก รวมทั้งบำบัดรักษา โดยจะมีโทษทางวินัยหากพบว่าการสูบบุหรีเมื่ออยู่ในเครื่องแบบ

* ที่มา : เด็กไทยนำห่วงชายติดบุหรี หญิง แอลกอฮอล์.

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ หน้า ๒๒.

ดร.ศิริวรรณ พิทยรังสฤษฏ์ ผอ.ศจย. กล่าวว่า จากข้อมูลของศูนย์เฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงโรค
ไม่ติดต่อ สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เมื่อปี ๒๕๕๒ ที่ได้สำรวจเยาวชน
อายุ ๑๓ -๑๕ ปีทั่วประเทศ จำนวน ๗,๖๔๙ คน มีข้อมูลที่น่าสนใจเป็นห่วงคือ ๒๘.๙% คิดว่าการสูบบุหรี่
ทำให้มีเพื่อนมากขึ้น และ ๘.๓% คิดว่าทำให้มีเสน่ห์ แต่ก็ยังมีเยาวชนที่ต้องการเลิกบุหรี่ถึง ๗๕.๕%
จึงจำเป็นต้องให้ความรู้ เพื่อช่วยเหลือในการเลิกบุหรี่ ทั้งนี้การป้องกันไม่ให้เกิดนักสูบหน้าใหม่นั้น
จะต้องเร่งให้ความรู้ในโรงเรียน ควบคู่กับการรณรงค์ผ่านสื่อ ลดปัจจัยยั่วยุ เช่น สร้างคนต้นแบบ อาทิตี
เพื่อน-ดารา ใช้มาตรการลดการทำตลาด สกัดบุหรี่บางประเภท อาทิตี บุหรี่ขมหวาน บุหรี่เมนทอล
 เป็นต้น และลดช่องทางการเข้าถึงยาเสพติดของเยาวชน ตลอดจนกำหนดภาษีให้บุหรี่มีราคาสูงขึ้น

๔. ยุทธศาสตร์ รั้วโรงเรียน โครงการโรงเรียนป้องกันยาเสพติด*

๑. สถานการณ์

๑.๑ ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเยาวชน ถือเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีความสำคัญมากที่สุด และมีสัดส่วนมากที่สุด มากกว่า กลุ่มประชากรกลุ่มอื่นๆ ทั้งนี้เพราะ จำนวนเยาวชนส่วนใหญ่ที่สุดในประเทศไทย กว่า ๙๐% อยู่ในสถานศึกษาระดับต่างๆ

๑.๒ ปัญหาของเยาวชนในสถานศึกษาในปัจจุบัน มิใช่เป็นปัญหาใดปัญหาหนึ่งเป็นการเฉพาะ แต่เป็นปัญหาร่วมในหลายๆปัญหา เยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ก็จะมีพฤติกรรมเสี่ยงในเรื่องอื่นเช่นเดียวกัน เช่น หนีเรียน มั่วสุม ยาเสพติด ก้าวร้าว สูบบุหรี่ ดื่มของมึนเมา ไม่สนใจในการเรียน ฯลฯ ดังนั้น มาตรการแก้ไขปัญหาของเยาวชนในสถานศึกษา จึงต้องบูรณาการร่วมกันหลายหน่วยงาน

๒. เป้าหมาย

๒.๑ กำหนดเป้าหมายโรงเรียน/สถานศึกษาที่จะดำเนินการในทุกจังหวัด ให้มีภูมิคุ้มกันที่เข้มแข็งในการป้องกันยาเสพติดและปัญหาอื่น โดยมุ่งเน้น สถานศึกษาในระดับประถมศึกษา (ขยายโอกาส) มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา สถานศึกษาเอกชน ระดับอุดมศึกษา

๒.๒ กำหนดกลุ่มเยาวชนในโรงเรียน/สถานศึกษาตามความเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการออกเป็น ๓ กลุ่ม โดยมีความเร่งด่วนตามลำดับ ดังนี้

๑) เร่งด่วนที่สุด ได้แก่ เยาวชนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดแล้ว ทั้งที่เป็นผู้เสพ/ผู้ใช้ ผู้มีอาการเสพติด และผู้ค้ายา ถือเป็นเป้าหมายที่จะดำเนินการแรกสุด

๒) เร่งด่วนรองลงมา ได้แก่ เยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อปัญหาต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว และมีโอกาสสูงที่จะเกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติด จากประมาณการจำนวนกลุ่มเยาวชนประเภทนี้ จะมีประมาณ ๑๐% ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดในแต่ละสถานศึกษา

๓) ปกติทั่วไป ได้แก่ เยาวชนทั่วไปที่ยังไม่มีพฤติกรรมเสี่ยงหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งถือเป็นเยาวชนที่มีจำนวนมากที่สุด

๓. การปฏิบัติ

๓.๑ สํารวจและจัดทำข้อมูล ค้นหาผู้เสพ/ผู้ติด/ผู้ค้ายาเสพติด และเยาวชนกลุ่มเสี่ยงในแต่ละโรงเรียน/สถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ที่กำหนดเป็นเป้าหมาย เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผน และติดตามผล จำแนกสถานะของเด็กและเยาวชน ตามลักษณะของความเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ได้แก่ ผู้เสพ ผู้ติด และผู้ค้ายาเสพติด ทั้งนี้ ให้ถือเป็นนโยบายว่าสถานศึกษาใดที่สำรวจพบข้อมูลปัญหาดังกล่าว จะไม่ถือเป็นข้อบกพร่องของผู้บริหาร

* ที่มา : สำนักกิจการพิเศษ สป.ศธ. ยุทธศาสตร์ รั้วโรงเรียน โครงการโรงเรียนป้องกันยาเสพติด.

[ข้อมูลออนไลน์] สืบค้นจาก <http://www.skp.moe.go.th/th/images/stories/work/sp/nyb06.doc>. [๒๐ กันยายน ๒๕๕๔].

๓.๒ แก้ไขปัญหาเยาวชนที่มีพฤติกรรมด้านยาเสพติดแล้วโดยเร่งด่วน โดยแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) เยาวชนที่มีพฤติกรรมเสพยา ให้ถือเยาวชนเหล่านี้เป็นผู้ป่วย ที่จะต้องนำเข้าสู่การบำบัดรักษาทุกคนในรูปแบบที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ เช่น จัดค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมระยะสั้น ทั้งภายในสถานศึกษาหรือสถานที่ภายนอก เข้าบำบัดแบบสมัครใจในสถานบำบัดทั้งในรูปแบบของกลุ่มและรายบุคคล ทั้งในรูปแบบของคนชั้นนอกและคนชั้นใน และเข้าสู่ระบบบังคับบำบัดในกรณีที่เป็นผู้มีอาการเสพยาที่ต้องบำบัดในระยะยาว ฯลฯ ทั้งนี้ ให้สถานศึกษา กำหนดแนวทางในด้านการเรียนที่เหมาะสมในช่วงหรือภายหลังการบำบัดรักษา

๒) เยาวชนที่มีพฤติกรรมก้าว จะต้องดำเนินการอย่างจริงจัง มิให้เป็นผู้จัดหาและกระจายยาในโรงเรียน/สถานศึกษา โดยการว่ากล่าว ตักเตือนในกรณีที่เห็นว่า กระทบได้ หรือให้เจ้าหน้าที่ปราบปรามฯ ใช้มาตรการลงโทษตามกฎหมายเป็นกรณี

๓.๓ แก้ไขปัญหาเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงและมีโอกาสสูงต่อการเข้ามาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยแต่ละสถานศึกษาต้องมีวิธีการที่เหมาะสมในการเข้าถึงกลุ่มเยาวชนเหล่านี้ เพื่อลดพฤติกรรมเสี่ยงให้ได้มากที่สุด โดยมีวิธีการที่สำคัญ คือ

๑) จัดกิจกรรมที่เข้าถึงเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงโดยตรง เช่น อบรมในค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม อบรมโครงการพัฒนาคุณธรรม จัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาชุมชน กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสาธารณะและบริการชุมชน กิจกรรมกีฬา อบรมทักษะชีวิต รวมกลุ่มเยาวชนเพื่อจัดทำกิจกรรมทางบวก เล่นดนตรี ฯลฯ

๒) จัดให้มีระบบช่วยเหลือในโรงเรียน/สถานศึกษา โดยให้แต่ละสถานศึกษามอบหมายครูที่ปรึกษา หรือครูที่มีเงื่อนไขเข้าถึงและใกล้ชิดกับเยาวชนกลุ่มเสี่ยง เป็นผู้ที่ยกย่องให้คำปรึกษา แนะนำในเรื่องต่างๆ แก่กลุ่มเยาวชนเหล่านี้ ลดพฤติกรรมเสี่ยงให้มากที่สุด

๓) จัดระบบร่วมกับกลไกภายนอกในการดูแล สอดส่องเยาวชนกลุ่มเสี่ยง โดยให้ทุกจังหวัดสร้างกลไกเฝ้าระวัง สอดส่องความประพฤติของเยาวชนกลุ่มเสี่ยงและทั่วไปภายนอกโรงเรียน ซึ่งอาจร่วมกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรชุมชน ฯลฯ รวมทั้งผู้ปกครอง เพื่อร่วมเป็นกลไกสอดส่อง ดูแลในเรื่องนี้

๓.๔ สร้างภูมิคุ้มกัน ป้องกันยาเสพติดให้กับเยาวชนทั่วไป เพื่อมิให้เยาวชนเหล่านี้ก้าวสู่พฤติกรรมเสี่ยงและเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยมีกิจกรรมสำคัญที่แต่ละโรงเรียน/สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้ คือ

๑) การพัฒนาและสร้างเสริมทักษะชีวิต ได้แก่ จัดกิจกรรมหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาเฉพาะ เช่น จริยธรรม ค่ายพัฒนาคุณธรรม กิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ลูกเสือ เนตรนารี การเรียนรู้นอกหลักสูตร เช่น กิจกรรมสอนศาสนาวันหยุด สอนศิลปะ ฯลฯ

๒) กิจกรรมทางเลือก ขึ้นกับความสนใจของเยาวชน เช่น กิจกรรมวิชาการ (เรียนพิเศษ ค่ายวิทยาศาสตร์) กีฬา (การฝึกสอน การซ้อม การแข่งขัน) ศิลปะ (หัตถกรรม จิตรกรรม ดนตรี การแสดง) พัฒนาอาชีพ (ฝึกอาชีพ ฝึกงาน ทำงานพิเศษ) ฯลฯ

๓) กิจกรรมสร้างกลไกสอดส่อง ดูแล ได้แก่ จัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนและชุมชน จัดตั้งกลุ่มเพื่อนที่ปรึกษาเพื่อดูแลกลุ่มเพื่อนด้วยกัน จัดตั้งอาสาสมัครในชุมชน

กิจกรรมที่จะดำเนินการกับเยาวชนทั่วไปนี้ สามารถนำไปใช้กับเยาวชน ๒ ประเภทข้างต้นได้ตามความเหมาะสม

๓.๕ ให้ทุกจังหวัด จัดให้มีระบบ กลไก กิจกรรมร่วมที่สนับสนุนเยาวชนในโรงเรียน/สถานศึกษา ๔ กิจกรรมสำคัญ ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑. จัดกลไกเฝ้าระวัง สอดส่อง ความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา โดยมีบุคคล/หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นผู้ปฏิบัติในขณะนี้ เช่น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน ครู/อาจารย์ ตัวแทนผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ตำรวจ ฝ่ายปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาสาสมัครชุมชน ฯลฯ ทำหน้าที่ในการตรวจตรา ดูแล ความประพฤติของนักเรียนภายนอกโรงเรียน

กิจกรรมที่ ๒ จัดทำโครงการบ้านหลังเรียน โดยจัดหาพื้นที่ สถานที่ที่เหมาะสมสำหรับสนับสนุนกิจกรรมทางเลือกตามความสนใจของเยาวชนภายหลังเลิกเรียน ในการใช้เวลาว่างที่เป็นประโยชน์ ไม่ไปมั่วสุมและมีพฤติกรรมเสี่ยง โดยส่งเสริมกิจกรรมสร้างสรรค์ เช่น ดนตรี กีฬา ศิลปะ คอมพิวเตอร์ หรือ กิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้ควบคู่ไปด้วย เช่น การทำงานฝีมือ ฯลฯ

กิจกรรมที่ ๓ จัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณธรรม โดยใช้พระวิทยากร พระสงฆ์ที่ประจำโรงเรียน นักบวชหรือผู้แทนศาสนาอื่นที่เหมาะสม รวมทั้ง เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เหมาะสม ฯลฯ เข้าดำเนินการอบรม สั่งสอน การป้องกันยาเสพติด หรือ โครงการค่ายพัฒนาคุณธรรม แก่เยาวชนในสถานศึกษาที่เป็นเป้าหมาย

กิจกรรมที่ ๔ จัดให้มีสภาเยาวชนในจังหวัด เพื่อเป็นจุดรวมการประสานงานของเยาวชนในจังหวัด โดยให้มีกระบวนการเลือกสรรผู้แทน มีกิจกรรมในด้านสังคม การบำเพ็ญประโยชน์ การป้องกันยาเสพติด และมีเวทีเสนอความคิดเห็นต่อผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง

๓.๖ จัดกิจกรรมรณรงค์ สร้างกระแสการป้องกันยาเสพติดวงกว้าง ให้เป็นกระแสทางสังคม ในการร่วมกันเฝ้าระวังปัญหาเสพติด โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน โดยให้หน่วยงานส่วนกลางและจังหวัด ระดมความร่วมมือจากสื่อสารมวลชนต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ เคเบิลทีวี ฯลฯ ร่วมกันสร้างกระแสอย่างจริงจัง

๓.๗ เสริมความเข้มแข็งให้กับกลไกการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา ทั้งในระดับส่วนกลาง และจังหวัด ให้มีประสิทธิภาพ สามารถหยุดยั้งสถานการณ์ปัญหาของเยาวชนได้โดย

ภาคผนวก

สถานการณ์ยาเสพติดและแนวโน้มของปัญหา
 ประกอบการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
 ในช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)

สรุปสาระสำคัญและแนวโน้ม

● สถานการณ์การนำเข้า

- พื้นที่ 3 จชน. เป็นพื้นที่หลักที่มีการลักลอบนำเข้ายาเสพติดมาโดยตลอดและคาดว่าจะยังคงเป็นพื้นที่หลักต่อไปในอนาคต แต่การที่ สปป.ลาว มีการเปิดบ่อนคาสิโน ซึ่งจากการข่าวระบุว่า เป็นพื้นที่ที่เอื้อในการติดต่อซื้อขายรวมทั้งเป็นพื้นที่พักยาเสพติด โครงการเปิดสะพานมิตรภาพ ไทย-ลาว แห่งที่ 3 และแห่งที่ 4 ที่ล้วนเอื้อต่อการลักลอบนำเข้า ดังนั้นพื้นที่ที่คาดว่าจะเป็พื้นที่สำคัญที่ต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดคือ อ.เชียงแสน อ.เชียงของ จ.เชียงราย และพื้นที่ใน จ.นครพนม

- ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ผลจากการจับกุมพบว่ากลุ่มผู้ผลิต/นักค้ารายสำคัญในพม่า มักจะมีการว่าจ้างชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ลำเลียงยาเสพติดเข้ามาภายในประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มมูเซอและกลุ่มม้ง และในปัจจุบันพบว่ากลุ่มม้งและมูเซอที่มีความสัมพันธ์เชิงเครือญาติทั้งประเทศไทยและพม่า มีมากกว่า 3 แสนคน ดังนั้นหากไม่สามารถใช้เวทีต่างประเทศในการร่วมมือแก้ไขปัญหายาเสพติดหรือไม่สามารถใช้งานมวลชนในหมู่บ้านเครือข่ายได้ ทั้ง 2 กลุ่มจะเป็นตัวจักรสำคัญต่อปัญหายาเสพติดภายในประเทศ

● สถานการณ์การค้าและการแพร่ระบาด

- สถานการณ์ยาเสพติดในประเทศไทย นอกจากนักค้าชาวไทยแล้ว ยังมีกลุ่มนักค้าชาวต่างประเทศที่ถือเป็นตัวจักรสำคัญที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ข้อมูลในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา พบว่า กลุ่มชาวแอฟริกันตะวันตก เป็นกลุ่มที่มีบทบาทสำคัญมาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ในช่วง 2-3 ปีหลังปรากฏชาวอิหร่านถูกจับด้วยคดียาเสพติดที่มีแนวโน้มสูงอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน ปัจจุบันพบว่าเครือข่ายชาวแอฟริกันตะวันตก มีเครือข่ายการค้าอยู่ในทุกทวีปทั่วโลก ซึ่งจากการข่าวระบุว่าประเทศไทยเป็นเป้าหมายหนึ่งของเครือข่ายนี้ในการที่จะใช้เป็นฐานทางการค้า เนื่องจากประเทศไทยมีปัจจัยที่เอื้อในหลายๆด้านได้แก่สามารถหายาเสพติดได้ง่าย เป็นศูนย์กลางคมนาคม หากคนลำเลียงได้ง่ายรวมทั้งค่าครองชีพไม่แพง ในส่วนของชาวอิหร่าน ได้รับการบอยคอตทางการค้าทั้งจากอเมริกาและยุโรป ในเรื่องปัญหานิวเคลียร์ทำให้ประชาชนมีความยากจน และการที่อิหร่านมีโรงงานผลิตยูโดอีเฟดรินภายในประเทศ จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้คาดว่า ทั้งชาวแอฟริกันตะวันตกและกลุ่มชาวอิหร่าน จะยังเป็นกลุ่มที่มีบทบาทสำคัญต่อการค้ายาเสพติดในประเทศไทย

- กลุ่มผู้เกี่ยวข้องรายใหม่ยังคงมีสัดส่วนสูงทั้งในกลุ่มผู้ค้าและกลุ่มผู้เสพ การที่มีผู้เกี่ยวข้องรายใหม่เข้ามาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีสาเหตุจากปัจจัยต่างๆทั้งภาวะการว่างงาน การมีค่านิยมที่พุ่งเพื่อรักความสะดวกสบาย การอยู่ในครอบครัวที่มีคนในครอบครัวเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

เป็นต้น โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนที่มีอายุ 15-19 ปีและอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่พบแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทั้งที่อยู่
นอกระบบการศึกษาและในระบบการศึกษาเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเด็กระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
ตอนต้น ซึ่งกระบวนการป้องกันจำเป็นจะต้องดำเนินการอย่างครอบคลุมและเข้มข้น

- ยังคงมีกลุ่มผู้มีอิทธิพลและเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามาเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งเป็น
ผู้ดำเนินการเองหรือเป็นผู้ช่วยเหลือสนับสนุน ทำให้การสืบสวนปราบปรามมีความซับซ้อนและเป็นไป
อย่างยากลำบาก นักค้ารายสำคัญทั้งที่ถูกควบคุมตัวในเรือนจำหรืออยู่นอกเรือนจำ ยังคงมีบทบาท
สำคัญในการบงการค้ายาเสพติด

- การพัฒนาในด้านข้อมูลข่าวสารอย่างไร้พรมแดนโดยอาศัยเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีส่วน
สำคัญต่อการแพร่กระจายของยาเสพติด เห็นได้จากการจับกุมคดีผลิตไอซ์ในช่วงปี 2552-2553 ที่
ผู้ต้องหาระบุว่าได้เรียนรู้วิธีการผลิตและสั่งซื้อสารตั้งต้น จากทางอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ยังปรากฏว่ามี
หลาย website ที่มีการโฆษณาเชิญชวนและจำหน่ายยาเสพติด เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่หน่วยงานที่
เกี่ยวข้องและกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต้องร่วมมือกันแก้ไขอย่างใกล้ชิด

- ในด้านตัวยาที่แพร่ระบาด ยาบ้ายังคงเป็นตัวยาที่มีความสำคัญในการแพร่ระบาด
ภายในประเทศ โดยมีไอซ์ที่จะต้องจับตามองอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้เนื่องจากนักค้าพยายามที่จะใช้กลยุทธ์
ทางการตลาดเหมือนที่เคยใช้กับยาบ้าเช่นการแบ่งบรรจุในราคาต่างๆเพื่อให้สามารถเข้าถึงลูกค้าทั้งใน
ระดับกลางและระดับล่าง การโฆษณาชวนเชื่อถึงสรรพคุณเน้นในเรื่องของความสวยความงามและใน
เรื่องเพศ ทำให้ตัวยานี้ประสบความสำเร็จในการขยายฐานลูกค้าในช่วงเวลาไม่นานนัก ปรากฏผลการ
จับกุมและการเข้าบำบัดรักษาที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างก้าวกระโดด ขณะเดียวกันเฮโรอีนก็เป็นตัวยาที่ไม่
สามารถนิ่งนอนใจเพราะที่ผ่านมายังปรากฏผู้ต้องหาและผู้เข้าบำบัดรักษาอย่างต่อเนื่อง ในส่วนพืช
พื้นบ้านอย่างกระท่อม รวมทั้งน้ำต้มกระท่อม ได้พบการกระจายสู่ภูมิภาคอื่นๆเพิ่มขึ้นทั้งที่แต่เดิมเป็น
สิ่งเสพติดประจำภาคใต้เท่านั้นสำหรับยาแก้หวัดที่มีส่วนผสมของซูโดอีเฟดรีน เนื่องจากความต้องการ
ยาบ้าและไอซ์ของผู้ซื้อยังอยู่ในเกณฑ์สูงประกอบกับมีความเข้มงวดในการควบคุมอีเฟดรีนทั้งใน
ประเทศไทย จีน และอินเดีย จะทำให้สถานการณ์การกว้านซื้อยาแก้หวัดที่มีส่วนผสมของซูโดอีเฟดรีน
ทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อส่งไปยังประเทศเพื่อนบ้านยังคงดำรงอยู่

- ในเรื่องประสิทธิผลของการบำบัดรักษาจากข้อมูลการบำบัดรักษาพบว่าผู้เข้ารับการ
บำบัดรักษามีถึงประมาณร้อยละ 70 ที่บอกว่าหลังจากการบำบัดรักษาแล้วสามารถอดยาได้ไม่เกิน 1
เดือน ซึ่งสัดส่วนนี้ค่อนข้างคงที่แม้จะศึกษาย้อนหลังในช่วง 5 ปี สิ่งที่พบดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าการ
ดำเนินงานที่ผ่านมาผลที่เกิดขึ้นได้เพียงจำนวนปริมาณแต่ในด้านคุณภาพอาจจะต้องมีการพิจารณา
ทบทวนถึงปัจจัยต่างๆที่เข้ามาเกี่ยวข้องเพื่อหาทางแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

● แนวโน้มในอนาคต

จากปัจจัยจากประเทศเพื่อนบ้านดังกล่าวข้างต้นประกอบกับมีการคาดการณ์ว่า

1. วิกฤติเศรษฐกิจโลกทั้งที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกาและยุโรป คาดว่าจะยังคงมีปัญหายูเอ็ม
จะมีการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง การถล่มเงินเข้าสู่ระบบทั้งในสหรัฐอเมริกาและยุโรปจะมีการ
เคลื่อนย้ายเงินลงทุนส่วนหนึ่งเข้ามายังภูมิภาคเอเชีย ซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีเศรษฐกิจดีเพื่อเก็งกำไร

ประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งที่จะได้รับผลกระทบนี้ ผลที่เกิดขึ้นจะทำให้เงินบาทแข็งค่าขึ้น กระทบต่อการส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศลดลง นอกจากนี้การที่ประเทศเหล่านี้ยังไม่สามารถหลุดพ้นวิกฤติเศรษฐกิจอย่างเต็มที่ ทำให้โอกาสการลงทุน การจ้างงาน การท่องเที่ยว ในประเทศได้รับผลกระทบไปด้วย

2. แม้ว่าการคาดการณ์การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ในปี 2554 จะไม่แตกต่างจากปี 2553 อยู่ที่ร้อยละ 3.5-4.5 ขณะเดียวกันการคาดการณ์ก็ชี้ว่าอัตราเงินเฟ้อก็จะสูงขึ้นเช่นเดียวกันอยู่ที่ร้อยละ 3-4 ซึ่งจะมีผลทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้น ส่งผลให้การว่างงานและความยากจนยังคงดำรงอยู่

3. ปัญหาการเมืองภายในประเทศ ปี 2554 เป็นปีที่รัฐบาลปัจจุบันจะหมดวาระและจะมีการเลือกตั้งใหญ่ แต่หากการขัดแย้งในสังคมยังไม่ยุติมีการรวมตัวประท้วงอย่างต่อเนื่อง จะส่งผลให้ต่างชาติเกิดความไม่แน่ใจในบรรยากาศการลงทุน เกิดความไม่ปลอดภัยที่จะมาท่องเที่ยวซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของประชาชนระยะยาว

4. ผลจากการสำรวจเพื่อประเมินสถานการณ์ปัญหายาเสพติดและผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประเทศไทยเข้มแข็งชนะยาเสพติดที่ยื่นภายใต้ยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกันระยะที่ 2 ของศูนย์เครือข่ายวิชาการเพื่อสังเกตการณ์และวิจัยความสุขชุมชน(ศูนย์วิจัยความสุขชุมชน) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ เมื่อเดือนกันยายน 2553 พบว่าปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลต่อปัญหายาเสพติดหลายปัจจัยมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ทั้งในเรื่องของสถานบันเทิงที่เปิด-ปิด เกินเวลา การอนุญาตให้เด็กที่อายุต่ำกว่า 18 ปีเข้าสถานบันเทิง การมั่วสุมในที่สาธารณะ การมั่วสุมยาเสพติดในร้านเกมส์ ขณะเดียวกันรายงานสถานการณ์ครอบครัวเข้มแข็งของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พบว่าในปี 2552 มีครอบครัวที่ไม่ผ่านครอบครัวเข้มแข็งมีสูงถึงร้อยละ 57

5. การสำรวจภาวะการว่างงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2553 พบว่าอัตราการว่างงานในประเทศไทยอยู่ที่ร้อยละ 1(จำนวน 3.89 แสนคน) เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2552 อัตราไม่เปลี่ยนแปลง แต่เมื่อเปรียบเทียบกับเดือน ตุลาคม 2553 ปรากฏว่ามีผู้ว่างงานเพิ่มขึ้นโดยกลุ่มอายุ 15-24 ปี มีอัตราการว่างงานอยู่ที่ ร้อยละ 3.6 คาดว่าในปี 2554 อัตราการว่างงานจะเพิ่มสูงขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 1.2-1.3

6. ผลการศึกษาของโครงการ Child Watch สามารถประมาณการได้ว่าในจำนวนกลุ่มเด็กอายุ 7-19 ปีจำนวนประมาณ 12 ล้านคน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีโอกาสเสี่ยงในการเป็นผู้เสียหายใหม่สูงกว่ากลุ่มอายุอื่นๆ มีถึงร้อยละ 43 ที่เป็นกลุ่มที่เสี่ยงสูง ขณะเดียวกันศูนย์วิจัยความสุขชุมชน มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ที่ได้ทำการสำรวจเมื่อเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2553 ประมาณการว่ามีเด็กนักเรียน/นักศึกษาใช้ยาเสพติดจำนวนถึง 711,556 คน

7. ภัยธรรมชาติที่เกิดจากภาวะโลกร้อนจะทำให้โอกาสเกิดความแปรปรวนเกิดพายุหรือภัยธรรมชาติที่มีความรุนแรงเพิ่มขึ้นกว่าเดิมซึ่งประเทศไทยคงต้องได้รับผลกระทบดังกล่าวด้วยและหากจะต้องเจออุทกภัยดังเช่นในปี 2553 ก็จะมีผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจและการหาเลี้ยงชีพอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ปัจจัยดังกล่าวถ้าพิจารณาจะเห็นว่าบางปัจจัยส่งผลกระทบต่อโดยตรงขณะที่บางปัจจัยเป็นผลกระทบทางอ้อม อย่างไรก็ตามหากปัจจัยเหล่านี้ยังคงดำรงอยู่จะส่งผลให้สถานการณ์มีความรุนแรงเพิ่มขึ้น โดยคาดการณ์ว่าในปี 2554-2555 จำนวนผู้ต้องหาคดียาเสพติดน่าจะมีประมาณไม่ต่ำกว่า 150,000 คน และจำนวนผู้เข้ารับการรักษาจะไม่ต่ำกว่า 200,000 คน และจากข้อมูลสถิติการจับกุมผู้ต้องหาคดียาเสพติด และสถิติจำนวนผู้เข้ารับการรักษา ประมาณการว่าจำนวนผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในปี 2554 - 2555 น่าจะมีประมาณ 1,400,000 คน และ 1,700,000 คน ตามลำดับ

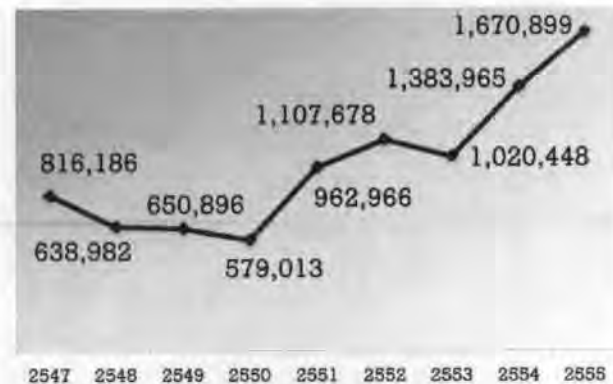
สถานการณ์ยาเสพติดและแนวโน้มของปัญหา

1. สถานการณ์ในประเทศ

1.1 สถานการณ์การผลิต

1) ข้อมูลจากการสถาบันสำรวจและติดตามการปลูกพืชเสพติด ระบุว่า ในปี 2552/2553 พบพื้นที่ลักลอบปลูกฝิ่น เนื้อที่ประมาณ 1,804.06 ไร่ ในพื้นที่ 8 จังหวัด ได้แก่ จ.เชียงใหม่ ตาก แม่ฮ่องสอน เชียงราย น่าน กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ และเลย เพิ่มขึ้นจากปี 2551/2552 ที่พบพื้นที่ลักลอบปลูก 1,319.48 ไร่ ในพื้นที่ 11 จังหวัด โดยในปี 2552/2553 ได้ดำเนินการตัดทำลายไปแล้ว 1,738.03 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 96.34 ซึ่งจังหวัดที่พบว่าการลักลอบปลูกฝิ่นเพิ่มขึ้น ได้แก่ จ.แม่ฮ่องสอน ตาก น่าน กำแพงเพชร และเพชรบูรณ์ โดยพื้นที่ที่พบว่าการลักลอบปลูกมากกว่ามากกว่า 100 ไร่ อย่างต่อเนื่อง ได้แก่ อ.อมก๋อย และ อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ อ.แม่ระมาด อ.ท่าสองยาง จ.ตาก โดยพื้นที่ อ.ท่าสองยาง จ.ตาก มีการลักลอบปลูกฝิ่นเพิ่มขึ้นอย่างมาก จากเดิมตั้งแต่ปี 2548-2552 พบพื้นที่ปลูกไม่เกิน 40 ไร่ แต่ในปี 2553 พบพื้นที่ปลูกมากถึง 153.22 ไร่ เพิ่มขึ้นเกือบ 4 เท่าตัว ซึ่งรูปแบบการปลูกฝิ่น ผู้ปลูกจะลักลอบเข้าไปปลูกในพื้นที่ห่างไกลและกันดารยิ่งขึ้น เช่น บริเวณพื้นที่สูงในป่าลึก มีการปลูกหลายรุ่นในบริเวณใกล้เคียงกันหรือในแปลงเดียวกัน มีการนำเทคโนโลยีทางการเกษตรเข้าไปใช้ เช่น การยกร่องแปลงปลูกฝิ่น การใช้ระบบน้ำสปริงเกอร์ การใช้สารเคมีเพื่อปรับปรุงดิน การใช้ยาฆ่าแมลง และการล้อมรั้วเพื่อป้องกันสัตว์เข้าไปทำลาย

ประมาณการผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

สำหรับสถานการณ์การผลิตฝิ่นในช่วงต้นฤดูการปลูกฝิ่นปี 2553/2554 มีการเตรียมพื้นที่มากขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่แม่สะต๊อบ อ.แม่แจ่ม พื้นที่แปเปอร อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่ โดยมีบางแปลงเริ่มหว่านเมล็ดพันธุ์ฝิ่นโดยใช้แปลงเก่าของปีที่ผ่านมา พื้นที่ปลูกฝิ่นส่วนใหญ่ที่สำรวจพบอยู่ในพื้นที่เดิมของปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะกลุ่มบ้านห้วยครึ่ง แม่สอ ผีปานเหนือ ห้วยบง กองตา ต.นาเกียน อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่ แต่มีบางพื้นที่ที่มีการย้ายเข้าไปปลูกในป่าลึกเพื่อให้เข้าตัดทำลายได้ยาก โดยเฉพาะ

กลุ่มบ้านขุนตั้น ยองแหละ รั้งบี แม่ระมิตหลวง แม่ระมิตน้อย ต.อมก๋อย อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่ ซึ่งผลการสำรวจที่ผ่านมา พบพื้นที่ปลูกฝิ่นประมาณ 150 แปลง คิดเป็นพื้นที่ประมาณ 100 ไร่

เนื่องจากผลผลิตในพื้นที่ที่รอดจากการตัดทำลายหรือถูกตัดทำลายไม่สมบูรณ์รวมถึงการตัดทำลายหลังจากผู้ปลูกเก็บเกี่ยวผลผลิตทำให้ผลผลิตฝิ่นดิบเหลือน้อยมาก ทำให้ราคาฝิ่นดิบในพื้นที่ยังคงมีราคาสูงอยู่ ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่ทำให้ผู้ปลูกยังคงลักลอบปลูกอยู่ โดยราคาขายปลีกบริเวณ อ.แม่สรวย จ.เชียงราย ขายปลีกจ้อยละ 134,400 บาท (มูลค่า 120 บาท 1 จ้อย เท่ากับ 1,120 มู) ราคาขายปลีกบริเวณ อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่ ขายปลีกจ้อยละ 134,400-168,000 บาท (มูลค่า 120-150 บาท)

2) พื้นที่ปลูกกัญชา จากการสำรวจตั้งแต่ปี 2548 - ปัจจุบัน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบมีการลักลอบปลูกในพื้นที่ อ. ดงหลวง จ.มุกดาหาร 11.5 ไร่ และ อ.กุดบาก จ.สกลนคร 2.75 ไร่ ส่วนใหญ่ลักษณะการปลูกจะปลูกเป็นแปลงเดี่ยวๆ ตามริมห้วยในป่าลึก ส่วนในพื้นที่ภาคเหนือ จากการสำรวจทางอากาศ มีการลักลอบปลูกกัญชาปะปนในแปลงฝิ่นบ้างเล็กน้อย ยังไม่พบพื้นที่ปลูกเป็นแปลงเดี่ยว

3) สำหรับพืชกระท่อม เริ่มสำรวจครั้งแรกในปี 2550/2551 พบว่า พื้นที่ปลูกพืชกระท่อมในภาคใต้มีการปลูกทุกจังหวัด แต่เป็นการปลูกกระจายตามบ้าน ในชุมชนเกือบทุกชุมชน ไม่สามารถระบุจำนวนที่แน่ชัดได้ แต่ที่สำรวจพบเป็นการปลูกเป็นแปลงเห็นได้ชัด โดยในปี 2550/2551 มีพื้นที่ปลูกทั้งสิ้น 155.75 ไร่ ในปี 2551/2552 มีพื้นที่ปลูกทั้งสิ้น 151 ไร่ และในปี 2552/2553 มีพื้นที่ปลูก 152.5 ไร่ พื้นที่ที่พบมีการปลูกมากได้แก่ จ.สตูล ซึ่งเป็นพื้นที่ป่ากระท่อมในธรรมชาติอยู่ในเขตป่าสงวนมีพื้นที่ปลูกประมาณ 150 ไร่ ไม่สามารถตัดทำลายได้

4) การจับกุมแหล่งผลิตอัดเม็ดยาบ้า จับกุมได้ 4 แหล่ง คือ

วันที่ 24
ก.พ.2553
บช.ปส. จับกุม
ผู้ต้องหา 2 คน
ไอซ์ 2,034
กรัม ยาบ้า
11,800 เม็ด
สารเคมี และ
อุปกรณ์การ
ผลิตยาบ้า
จำนวนมาก
รวมของกลาง
ทั้งสิ้น 57
รายการ

คดีที่ 1 วันที่ 24 ก.พ. 2553

บช.ปส. ทลายแหล่งผลิตอัดเม็ดยาบ้า ที่ อ. คลองหลวง จ.ปทุมธานี จับกุมผู้ต้องหา 2 คน พร้อมของกลาง ไอซ์ 2,034 กรัม ยาบ้า 11,800 เม็ด สารเคมี และอุปกรณ์การผลิตอัดเม็ดยาบ้าจำนวนมาก ต่อมา วันที่ 25 ก.พ. 2553 ขยายผล ตรวจค้นบ้านพักย่าน สุขสวัสดิ์ เขตราชบุรีบูรณะ กทม. ยึดไอซ์ 1 กรัม ยาบ้า 1 เม็ด ลังไม้สำหรับใส่เครื่องปั๊มยาบ้า 1 ลัง และของกลางอื่น รวม 6

รายการ

คดีที่ 2 วันที่ 3-7 พ.ค. 2553 สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับ ตร.ภ.จว.ฉะเชิงเทรา และ ตร.ภ.

1 จับกุมและทำลายเครื่องข่ายการค้า
ไอซ์และผลิตอัดเม็ดยาบ้าในพื้นที่ ภาค
กลาง กทม. และปริมณฑล สามารถ
จับกุมผู้ต้องหาได้ทั้งหมด 10 คน ของ
กลางยาบ้า 17,800 เม็ด ไอซ์ 132.2
กรัม เครื่องอัดเม็ดไฮโดรลิก ที่ผลิตขึ้น
เอง 2 เครื่อง สารเคมีและอุปกรณ์ที่ใช้
ในการผลิตจำนวนมาก พร้อมทั้งสูตร
ส่วนผสมยาบ้า โดยเป็นเครือข่ายของผู้
ต้องโทษคดียาเสพติดในเรือนจำกลาง

ทำลายเครื่องข่าย
การค้าไอซ์ และ ผลิต
อัดเม็ดยาบ้าในพื้นที่
ภาคกลาง กทม. และ
ปริมณฑล

วันที่ 3-7 พ.ค. 2553
สำนักงาน ป.ป.ส.
ร่วมกับ ตร.ภ.จว.
ฉะเชิงเทรา และ
ตร.ภ.1จับกุมและ

คลองเปรม ขยายผล จับกุมผู้ต้องหาอีก 1 คน ของกลางยาบ้า 230 เม็ด วัตถุแต่งกลิ่นสังเคราะห์ 5 ขวด ผง
กลิ่นวานิลลา 2 ถุง หัวดอกที่ใช้ในการอัดยามีสัญลักษณ์ WY 38 อัน ผงยาบ้า 200 กรัม ค้อนยาง 1 อัน ของ
พลาสติกสีน้ำเงินสำหรับบรรจุยาบ้า 17 แพ็ค ไอซ์ชนิดเกล็ด สีน้ำตาล 2 กรัม และสมุดบันทึกส่วนผสม
ยาบ้าที่ จ.พระนครศรีอยุธยา

คดีที่ 3 วันที่ 14 ก.ค. 2553 บก.ภ.จว.ฉะเชิงเทรา ร่วมกับ ปปส.ภาค 2 จับกุมผู้ต้องหา
5 คน ลักลอบผลิตอัดเม็ดยาบ้า ที่ จ.ปทุมธานี ของกลางยาบ้า 89,200 เม็ด ยาบ้าเปียกชิ้น 434 กรัม
เครื่องอัดเม็ดแบบ SINGLE PUNCH ชนิด 3 หัวดอก 1 เครื่อง หัวดอก WY 6 คู่ เครื่องผสม 1 เครื่อง เต
อบ 3 เครื่อง เครื่องปั่นบดไฟฟ้า 1 เครื่อง เตไมโครเวฟ 1 เครื่อง เครื่องชั่งน้ำหนัก 3 เครื่อง ผงสีต่างๆ
11.8 ก.ก. สีสผสมอาหาร 36 ห่อ สารแต่งกลิ่น 19 ขวด เปลือกไม้พืชมะพร้าวแห้ง 2 ถุง สารกันชื้น 9 ถุง
สารส้ม 1 ก.ก. ผงกาเฟอีน 19.3 ก.ก. ยาแก้หวัดที่มีส่วนผสมของซูโดอีเฟดรีน 91 แผง ถุงสีฟ้า 1 กล่อง
ใหญ่ ฯลฯ รวมของกลางทั้งสิ้น 51 รายการ ทั้งนี้เป็นผลสืบสวนต่อเนื่องมาตั้งแต่คดีเมื่อวันที่ 3-7 พ.ค.
2553 จากการสอบสวนผู้ต้องหาทั้ง 5 คน ให้การว่า ร่วมกันลักลอบผลิตและจำหน่ายยาบ้าจริงโดยแบ่ง
หน้าที่กันทำ และจะได้ผลตอบแทนเป็นเงินหรือได้ยาบ้าไว้เสพโดยไม่ต้องจ่ายเงิน โดยก่อนถูกจับกุมได้ผลิต
อัดเม็ดยาบ้าเตรียมไว้จำหน่าย และอยู่ระหว่างลำเลียงกาเฟอีนมาเพื่อผสมอัดเม็ดเพิ่มเติมอีก

คดีที่ 4 วันที่ 16 ก.ย.

2553 สภ.หนองแค จับกุมผู้ต้องหา 1 คน
พร้อมของกลางยาบ้าชนิดผง 2 กรัม ผงสี
ขาวบรรจุในถุงแบบมีหูหิ้ว น้ำหนัก 500
กรัม ผงสีขาวบรรจุในถุงเขียนว่า “กรดซิ
ตริกโมโนไฮเดรต” “กรดมะนาว” น้ำหนัก
500 กรัม เครื่องอัดเม็ดยา ชนิด SINGLE
PUNCH จำนวน 2 เครื่อง หัวดอกแม่พิมพ์
“WY” จำนวน 7 หัว หัวดอกล่าง จำนวน

14 หัว แทนโลหะรองผลิต จำนวน 3 ตัว และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตอีกหลายรายการ รวมของกลางทั้งสิ้น 25 รายการ เหตุเกิดที่บ้านพักใน อ.หนองแค จ.สระบุรี ขยายผลยึดของกลางได้อีกจำนวนมากที่บ้านพักใน อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา ห้องพักในอพาร์ทเมนต์ ต.บางกระสอ อ.เมือง จ.นนทบุรี และ ห้องเช่าใน อ.เมือง จ.นนทบุรี จากการสอบสวน ผู้ต้องหาให้การว่า กลุ่มของตนได้มาเช่าบ้านไว้เพื่อลักลอบผลิตยาบ้า ซึ่งมีการแบ่งหน้าที่กันทำ คือ จัดหาสารตั้งต้นเพื่อนำมาผสม ผลิต และลำเลียงยาบ้าที่ผลิตเสร็จแล้วไปเก็บพักไว้ที่บ้านพักที่ อ.วังน้อย จากการตรวจสอบฐานข่าว พบประวัติ ผู้ต้องหา เคยถูก สภ.วังน้อย จับกุม 2 ครั้ง

โดยนับตั้งแต่ประกาศสงครามกับยาเสพติดเมื่อปี พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา ยังไม่เคยพบแหล่งผลิตยาเสพติดในประเทศเลย จนกระทั่งถึงปัจจุบัน จะพบเพียงการลักลอบนำเอาเม็ดยาบ้ามาบดผสมและอัดเม็ดใหม่ด้วยมือ เพื่อให้สามารถขายทำกำไรมากขึ้นเท่านั้น แต่ตั้งแต่ช่วงปีที่ผ่านมา เริ่มพบว่ามีกรจับกุมแหล่งผลิตอัดเม็ดยาบ้าในประเทศอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าในระยะหลังการดำเนินการปราบปรามอย่างเข้มงวดของเจ้าหน้าที่ทำให้การจัดหายาเสพติดจากพื้นที่ชายแดนของกลุ่ม นักค้าทำได้ยากลำบากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังใช้ต้นทุนสูงกว่าการนำหัวเชื่อมมาผลิตอัดเม็ดในพื้นที่ตอนใน อาจทำให้มีนักค้าบางกลุ่มเริ่มหันมาผลิตอัดเม็ดยาบ้าเพิ่มขึ้น โดยมีนักโทษในเรือนจำเป็นผู้ติดต่อสั่งการ

นอกจากนี้ ยังมีการจับกุมการลักลอบผลิตไอซีในลักษณะของ Kitchen Lab อย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้ต้องหาวิธีการผลิต และสั่งซื้อสารเคมีทางอินเทอร์เน็ต โดยในช่วงปี 2553 จับกุมได้ 1 คดี คือเมื่อวันที่ 14 ก.ค.2553 บข.ปส.

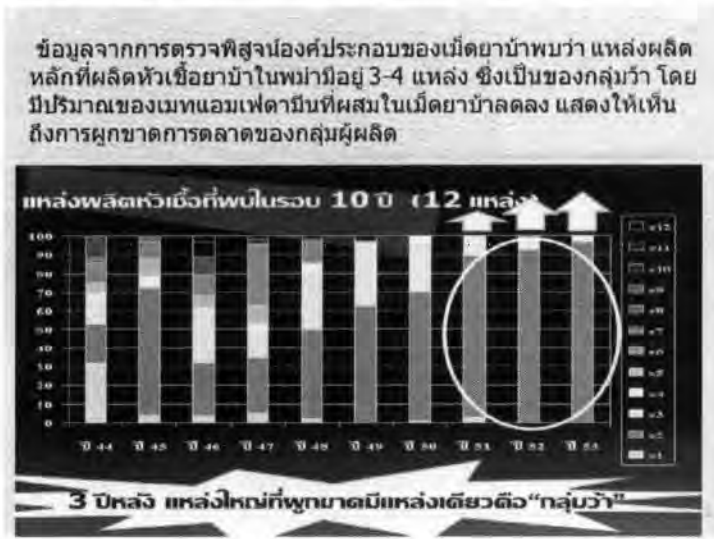
จับกุมชาวสวีเดน 1 คน พร้อมของกลาง ได้แก่ เมทแอมเฟตามีนชนิดน้ำ 100 ม.ล. ในขวดกั้นกลมอีก 2 ขวด สารเคมีชนิดต่างๆ และอุปกรณ์ที่ใช้ในห้องทดลองวิทยาศาสตร์ รวม 46 รายการ ที่ อ.แก่ง จ.ระยอง ซึ่งการจับกุมแหล่งผลิตไอซีในลักษณะนี้ เคยมีการจับกุมมาแล้ว 3 ครั้ง **ครั้งแรก** วันที่ 18 ก.ค. 2551 กองบังคับ

การจับกุมแหล่งผลิตไอซีในลักษณะ Kitchen Lab

การตำรวจปฏิบัติการพิเศษ จับกุม ที่ อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี **ครั้งที่ 2** วันที่ 15 มิ.ย.2552 ตำรวจปฏิบัติการพิเศษ 191 จับกุม ที่ห้องพักย่านถนนเกษตร-นวมินทร์ และย่านลาดพร้าว กทม. และ**ครั้งที่ 3** วันที่ 12 ก.ย. 2552 สน.ห้วยขวาง จับกุมชาวนิวซีแลนด์ 1 คน หญิงไทย 1 คน ที่อพาร์ทเมนต์ ย่านห้วยขวาง ต่อเนื่องห้องโรงแรมย่านบางลำภู กทม.

จากการตรวจและวิเคราะห์ข้อมูลการตรวจพิสูจน์ยาเสพติดของกลาง จากสถานตรวจพิสูจน์ต่างๆทั่วประเทศ ในช่วงตั้งแต่ปี 2544 พบว่า แหล่งผลิตหัวเชื้อที่พบมีประมาณ 12 แหล่ง แต่มี

แนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง และในช่วง 3 ปีหลัง ปรากฏว่ามีแหล่งผลิตหัวเชื้อที่ผูกขาดการตลาดเพียงแหล่งเดียวซึ่งเป็นของกลุ่มว่า ขณะเดียวกันยังพบว่ามีแหล่งผลิตอัดเม็ดหลายแหล่งกระจายอยู่ตามแนวชายแดนของประเทศเพื่อนบ้าน แต่มีอยู่ 2 แหล่ง ซึ่งเป็นของกลุ่มว่าที่ผูกขาดการตลาดยาบ้าในประเทศไทย โดยมีสัดส่วนการแพร่ระบาดประมาณร้อยละ 88

นอกจากนี้ ในช่วง 4-5 ปีที่ผ่านมา พบว่า มีการลักลอบนำสารตั้งต้นประเภทไอเฟดรีนจากประเทศไทยเข้าไปในพม่า แต่เมื่อมีการควบคุมเข้มงวด กลุ่มผู้ผลิตยาเสพติดได้เปลี่ยนนำมาเข้าจากจีนและอินเดีย ต่อมาทั้งสองประเทศออกมาตรการสกัดจับกุมอย่างเข้มงวดในปี 2550 ส่งผลให้ผู้ผลิตยาเสพติดหันมาลักลอบนำเข้ายาแก้หวัดที่มีส่วนผสมไอเฟดรีน (จัดเป็นสารตำรับผสมเมื่อจับกุมได้ ขบวนการค้า-ลำเลียงมักอ้างว่าเป็นยา ตาม พ.ร.บ.ยา พ.ศ.2510) แล้วนำไปสกัดเป็นสารตั้งต้นเพื่อผลิตไอซ์ และยาบ้า ยาแก้หวัดที่มีส่วนผสมไอเฟดรีนที่จำหน่ายตามสถาน พยาบาล ร้านขายยาในประเทศไทยมีถึง 224 ตำรับ/ยี่ห้อ ทั้งชนิดที่มีซูโดอีเฟดรีนเป็นส่วนผสม 30 ม.ก.ต่อเม็ด และ 60 ม.ก.ต่อเม็ด หากนำยาแก้หวัดที่มีซูโดอีเฟดรีน 60 ม.ก.ต่อเม็ด มาจำนวน 1,000,000 เม็ด จะสามารถผลิตไอซ์ หรือหัวเชื้อยาบ้าได้ถึง 45 ก.ก. ซึ่งนำไปผลิตอัดเม็ดยาบ้าต่อได้ถึง 1,980,000 เม็ด นับเป็นวิธีผลิตที่ใช้ต้นทุนถูกลงกว่าในอดีต ส่งผลให้มีการลักลอบลำเลียงยาแก้หวัดฯ จากประเทศผู้ผลิต ซึ่งได้แก่ จีน อินเดีย มาเลเซีย สิงคโปร์ เกาหลีใต้ รวมทั้งประเทศไทยกันมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากประเทศไทย เมื่อปี 2551 เจ้าหน้าที่จับกุมยาแก้หวัดฯ ได้ประมาณ 1,900,000 เม็ด ซึ่งชุกช่อนมากับตุ๊กตาปูนปั้นขนาดใหญ่ ขณะเตรียมนำลงเรือสินค้าไปยังออสเตรเลีย การจับกุมยาแก้หวัดฯ เกิดขึ้นในไทยตั้งแต่ปี 2551 จนถึงปัจจุบัน (ธ.ค.2553) จากข้อมูลการจับกุมคดียาเสพติดรายสำคัญ สามารถจับกุมได้ 24 คดี ผู้ต้องหา 37 คน ของกลางยาแก้หวัดฯ จำนวน 34,937,099 เม็ด และแบบผงอีก 192.2 ก.ก. ของกลางจำนวนนี้ส่วนใหญ่ผลิตขึ้นในเกาหลีใต้ เมื่อรวมของกลางที่จับกุมได้ทั้งในไทย และประเทศเพื่อนบ้านมี

ยังจากประเทศไทย เมื่อปี 2551 เจ้าหน้าที่จับกุมยาแก้หวัดฯ ได้ประมาณ 1,900,000 เม็ด ซึ่งชุกช่อนมากับตุ๊กตาปูนปั้นขนาดใหญ่ ขณะเตรียมนำลงเรือสินค้าไปยังออสเตรเลีย การจับกุมยาแก้หวัดฯ เกิดขึ้นในไทยตั้งแต่ปี 2551 จนถึงปัจจุบัน (ธ.ค.2553) จากข้อมูลการจับกุมคดียาเสพติดรายสำคัญ สามารถจับกุมได้ 24 คดี ผู้ต้องหา 37 คน ของกลางยาแก้หวัดฯ จำนวน 34,937,099 เม็ด และแบบผงอีก 192.2 ก.ก. ของกลางจำนวนนี้ส่วนใหญ่ผลิตขึ้นในเกาหลีใต้ เมื่อรวมของกลางที่จับกุมได้ทั้งในไทย และประเทศเพื่อนบ้านมี

ปริมาณทั้งสิ้น 63,554,774 เม็ด ซึ่งถ้าหลุดรอดไปถึงผู้ผลิต สามารถนำไปอัดเม็ดยาบ้าได้ประมาณ 127 ล้านเม็ด และเชื่อกันว่าจะถูกส่งกลับมาเข้ามาจำหน่ายในไทยต่อ ขณะที่หน่วยงานสกัดกันทางชายแดนภาคเหนือ ประมาณทางการข่าวไว้ว่า สามารถสกัดกันยาบ้าที่ชายแดนได้เพียงร้อยละ 20 ที่เหลืออีกร้อยละ 80 หลุดรอดเข้ามาถึงพื้นที่ตอนในนั้น จึงประมาณได้ว่า ในรอบ 3 ปีที่ทางการไทยสกัดกันจับกุมยาบ้าทั้งชายแดนและตอนในรวมประมาณ 200 ล้านเม็ด นั้นเท่ากับมีการลักลอบนำยาแก้หัวด้ฯ ส่งเข้าไปในพม่าได้ประมาณ 101 ล้านเม็ด

2.2 สถานการณ์การลักลอบนำเข้ายาเสพติด

ยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดในประเทศ ส่วนใหญ่มาจากแหล่งผลิตในประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งพม่า สปป.ลาว กัมพูชา และมาเลเซีย โดยยาบ้า เฮโรอีน และไอซ์ ส่วนใหญ่นำเข้ามาจากประเทศพม่า ทางชายแดนภาคเหนือด้านจ.เชียงใหม่ เชียงราย กัญชาซึ่งแหล่งผลิตสำคัญอยู่ใน สปป.ลาว ส่วนใหญ่นำเข้าทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ ผ่านทางจังหวัดนครพนม หนองคาย มุกดาหาร และยาเสพติดในกลุ่ม Club Drugs ส่วนใหญ่นำเข้าทางท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

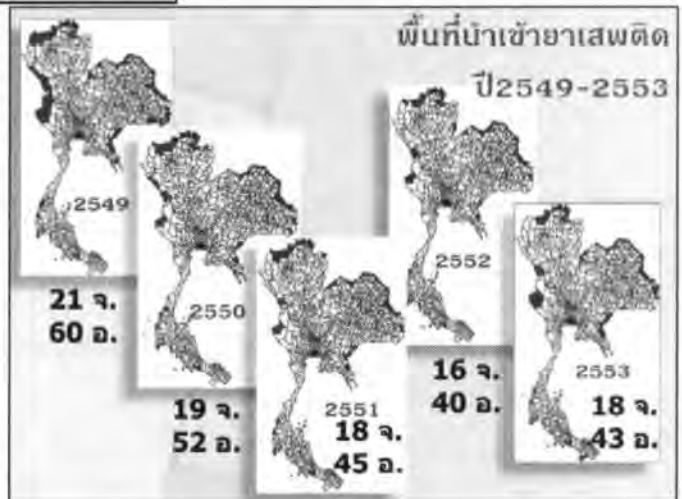
พื้นที่สำคัญในการนำเข้ายาเสพติดยังคงอยู่ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคเหนือ

พื้นที่นำเข้ายาเสพติด ชายแดนภาคเหนือยังคงเป็นพื้นที่ที่มีสัดส่วนการลักลอบนำเข้ายาเสพติดสูงที่สุดมาโดยตลอด สัดส่วนดังกล่าวในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ขึ้นลงอยู่ในช่วงตั้งแต่ ร้อยละ 59.4-

88.7 ซึ่งช่วงที่การนำเข้าทางชายแดนภาคเหนือลดลงอาจเนื่องจากการเปลี่ยนเส้นทางลำเลียงไปนำเข้าทางชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพิ่มมากขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงการจับกุมของเจ้าหน้าที่ ล่าสุดปี 2553 พบการนำเข้าทางภาคเหนือร้อยละ 84.5 โดยการลักลอบลำเลียงยาเสพติดในแต่ละครั้งมีปริมาณมากขึ้น มีการดำเนินการเป็น

ขบวนการและใช้กองกำลังติดอาวุธคุ้มกัน รongลงมาลักลอบนำเข้าทางชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 15.0 และชายแดนภาคกลางร้อยละ 0.5 พื้นที่ที่มีการลักลอบนำเข้ายาเสพติดในปี 2553 พบจำนวน 42 อำเภอ ใน 17 จังหวัด ได้แก่ จ.เชียงใหม่ (อ.ฝาง เชียงดาว แม่ฮาย เวียงแหง ไชยปราการ) จ.เชียงราย (อ.แม่จัน แม่สาย เทิง เชียงแสน เวียงแก่น แม่ฟ้าหลวง

เชียงของ) จ.แม่ฮ่องสอน (อ.ปางมะผ้า) จ.ตาก (อ.แม่สอด พบพระ) จ.พะเยา (อ.เชียงคำ) จ.อุตรดิตถ์ (อ.บ้านโคก) จ.หนองคาย (อ.ศรีเชียงใหม่ บึงกาฬ บึงโขงหลง โพนพิสัย ท่าบ่อ บุ่งคล้า เมืองหนองคาย รัตนวาปี สังกม) จ.อำนาจเจริญ (อ.ชานุมาน) จ.อุบลราชธานี (อ.เขมราฐ สิรินคร) จ.นครพนม (อ.ท่าอุเทน ธาตุพนม บ้านแพง เมืองนครพนม) จ.มุกดาหาร (อ.ดอนตาล เมืองมุกดาหาร ห้วยใหญ่) จ.เลย (อ.เชียงคาน) จ.จันทบุรี (อ.โป่งน้ำร้อน) จ.กาญจนบุรี (อ.สังขละบุรี) จ.สระแก้ว (อ.อรัญประเทศ) จ.นราธิวาส (อ.สุโหงโกลก) จ.สงขลา (อ.สะเดา) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นำเข้าเดิม แต่ที่ควรเฝ้าระวังเป็นพิเศษนอกจากพื้นที่ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคเหนือ ซึ่งได้แก่ จ.เชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน โดยเฉพาะด้าน อ.เชียงแสน แม่จัน แม่สาย ผา่ง ที่มีปริมาณการนำเข้าในปี 2553 มากกว่า 1 ล้านเม็ดขึ้นไปแล้ว พื้นที่ที่มีปริมาณการนำเข้าเพิ่มขึ้น ได้แก่ อ.ชานุมาน จ.อำนาจเจริญ อ.ศรีเชียงใหม่ อ.ท่าบ่อ จ.หนองคาย และอ.เชียงคาน จ.เลย

ช่วงที่ผ่านมาเนื่องจากชายแดนภาคเหนือมีการตั้งกำลังสกัดกั้นยาเสพติดค่อนข้างแน่นหนา กลุ่มว่าจึงยอมเสียเวลาเดินทางอ้อมเพื่อความปลอดภัย การนำเข้าปริมาณมากๆ จึงหันมานำเข้าทาง อ.เชียงแสน ซึ่งเป็นแนวชายแดนยาวตลอดแนวเข้าได้ทุกช่องทาง มีการบรรทุกสินค้าทางเรือมาส่งครั้งละจำนวนมาก ยากต่อการตรวจค้น และระยะหลังมีการส่งของโดยเรือเล็ก (Speed Boat) โยนของขึ้นฝั่งที่จุดนัดหมาย นอกจากนั้นขณะนี้กำลังมีการสร้างบ่อนคาสิโนขนาดใหญ่ในพื้นที่เขตปกครองพิเศษในฝั่งลาวตรงข้าม อ.เชียงแสน ซึ่งลาวไม่มีอำนาจเข้าไปตรวจค้น ตลอดจนการเปิดสะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งที่ 3 และแห่งที่ 4 ที่เอื้อต่อการลักลอบนำเข้ายาเสพติด โดยเฉพาะการนำเข้าด้าน อ.เชียงแสน เชียงของ จ.เชียงราย และพื้นที่ใน จ.นครพนม อาจส่งผลต่อความรุนแรงของสถานการณ์ยาเสพติดในอนาคตได้

การนำเข้าทางท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โดยเครือข่ายชาวต่างชาติมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

นอกจากการลักลอบนำเข้ายาเสพติดทางพื้นที่ชายแดนแล้ว ยังพบการนำเข้าโดยกลุ่มนักค้าชาวต่างชาติที่ทำอากาศยานสุวรรณภูมิ จ.สมุทรปราการ โดยปี 2553 พบการนำเข้าสูงถึง 134 ครั้ง

มากกว่าปีที่ผ่านมาถึง 4.6 เท่า ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้ายาเสพติดในกลุ่ม Club drug เฮโรอีน ยางกัญชา และฝิ่น โดยกลุ่มนักค้าชาวต่างชาติที่มีการลักลอบนำเข้าที่สำคัญ ได้แก่

- 1) กลุ่มนักค้าชาวอิหร่าน ซึ่งส่วนใหญ่ลักลอบนำเข้าไอซ์จากตะวันออกกลาง แต่เดิมใช้เส้นทางบินตรงจากเมืองเตหะราน ประเทศอิหร่านมายังประเทศไทย ต่อมามีการเปลี่ยน

เส้นทางบินอ้อมไกลขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงการเพ่งเล็งจับกุมของเจ้าหน้าที่ โดยใช้เส้นทางเมืองเตหะราน ประเทศอิหร่าน – เมืองโดฮา ประเทศกาตาร์ เมืองอิสตันบูล ประเทศตุรกี หรือเมืองดูไบ สหรัฐอาหรับ

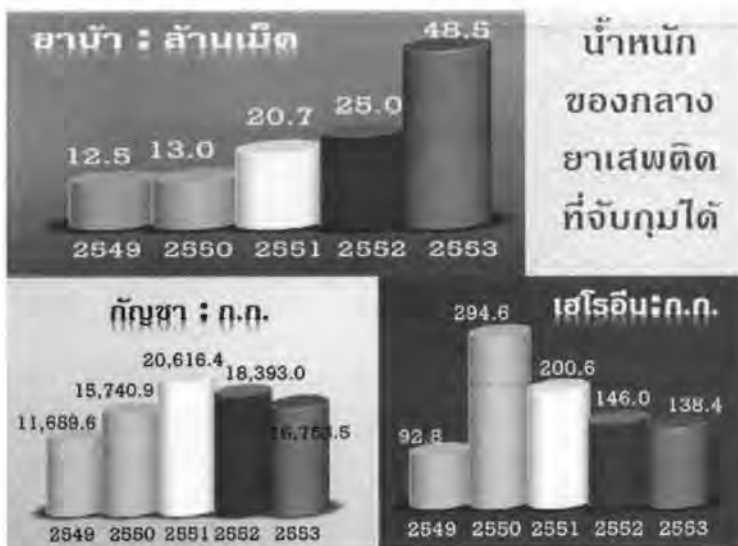
5) กลุ่มนักค้าชาวเนปาล ลักลอบลำเลียงยางกัญชาจากกรุงเตลลี เมืองโกลกาตา และเมืองบักดอกร้า ประเทศอินเดีย นำเข้าประเทศไทยทางท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โดยจับกุมได้ 5 คน ของกลางยางกัญชา 38.6 ก.ก.

6) กลุ่มนักค้าชาวสเปน ลักลอบนำเข้าไอซ์ 3.1 ก.ก. จากประเทศกาน่า และลักลอบลำเลียงยางกัญชาจากเมืองมูมไบ ประเทศอินเดีย จำนวน 7 ก.ก. นำเข้าประเทศไทยทางท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ นอกจากนี้ยังพบหญิงชาวเวียดนามลำเลียงไอซ์ 3,700 กรัม โดยใช้เส้นทางประเทศคาเมรูน - เมืองแอสติส อบาบา ประเทศเอธิโอเปีย - ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ประเทศไทย - กรุงเทพมหานคร

การนำเข้ายาบ้า และไอซ์ เพื่อแพร่ระบาดในประเทศ มีแนวโน้มมากขึ้น รวมถึงการนำเข้ายาแก้หวัดที่มีส่วนผสมของซูโดอีเฟดรีน เพื่อนำไปใช้ในการผลิตไอซ์และยาบ้า ในประเทศเพื่อนบ้าน

จากสถิติการจับกุมคดียาเสพติดในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา พบแนวโน้มการนำเข้ายาเสพติดในแต่ละตัวยา ดังนี้

- **ยาบ้า** ส่วนใหญ่ลักลอบนำเข้ามาจากประเทศพม่าทางชายแดนภาคเหนือ โดยมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ในปี 2549 จับกุมยาบ้าทั้งประเทศได้จำนวน 12.5 ล้านเม็ด เพิ่มเป็น 25.0 ล้านเม็ด ในปี 2552 และ 48.5 ล้านเม็ดในปี 2553 พื้นที่นำเข้าสำคัญ ได้แก่ จ.เชียงใหม่ (อ.ฝาง เชียงดาว แม่ฮาย เวียงแหง) จ.เชียงราย (อ.แม่จัน แม่สาย เชียงแสน เวียงแก่น แม่ฟ้าหลวง) จ.แม่ฮ่องสอน (อ.ปางมะผ้า) จ.หนองคาย (อ.ศรีเชียงใหม่ บึงกาฬ เมือง ท่าบ่อ) จ.เลย (อ.เชียงคาน) จ.อำนาจเจริญ (อ.ชานุมาน) จ.อุบลราชธานี (อ.เขมราฐ) จ.นครพนม (อ.ท่าอุเทน) ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่มีปริมาณการนำเข้าต่อครั้งสูง ปี 2553 จับกุมการนำเข้ายาบ้า 100,000 เม็ดขึ้นไป ได้จำนวน 59 ครั้ง เป็นการนำเข้าด้าน จ.เชียงราย 27

น้ำหนักร้อยกิโลกรัมของกลางยาเสพติดที่จับกุมได้

ครั้ง จ.เชียงใหม่ 14 ครั้ง จ.หนองคาย 4 ครั้ง จ.อำนาจเจริญ 3 ครั้ง จ.แม่ฮ่องสอน 2 ครั้ง จ.อุบลราชธานี 2 ครั้ง และ จ.เลย 1 ครั้ง

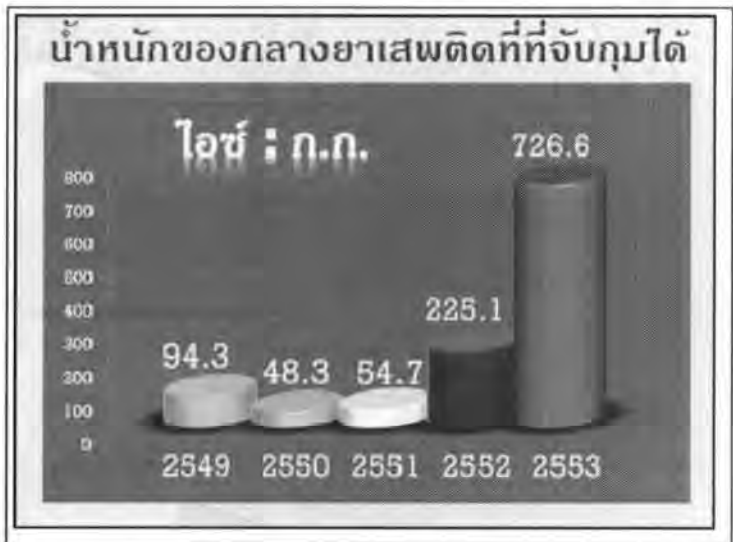
- **กัญชา** ส่วนใหญ่พบการลักลอบนำเข้ากัญชาแห้งจาก สปป.ลาว โดยช่วง 5 ปี ที่ผ่านมาปริมาณการนำเข้าอยู่ระหว่าง 10-20 ตัน พื้นที่นำเข้าสำคัญ ได้แก่ จ.หนองคาย (อ.บึงกาฬ บึงโขงหลง โพนพิสัย

รัตนวาปี สังคม ศรีเชียงใหม่) จ.มุกดาหาร (อ.เมือง ห้วยใหญ่) จ.นครพนม (อ.เมือง บ้านแพง ท่าอุเทน) ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าแล้วลำเลียงผ่านภาคใต้ไปยังประเทศมาเลเซีย นอกจากนี้ยังพบการนำเข้ายางกัญชา ที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โดยชาวเนปาล และชาวสเปน ซึ่งคาดว่าเป็นการนำเข้ามาเพื่อใช้ในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

- **เฮโรอีน** การลักลอบนำเข้ายังคงมีแนวโน้มลดลง ปี 2550 จับกุมได้ 294.6 ก.ก. ลดลงเหลือ 145.9 ก.ก. ในปี 2552 และ 136.9 ก.ก. ในปี 2553 พื้นที่นำเข้าสำคัญ ได้แก่ จ.เชียงราย (ไม่ระบุอำเภอ) จ.เชียงใหม่ (อ.ไชยปราการ ฝาง แม่เอย) จ.มุกดาหาร (อ.ห้วยใหญ่) จ.สระแก้ว (อ.อรัญประเทศ) จ.สงขลา (อ.สะเดา) และท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จ.สมุทรปราการ โดยการนำเข้าทางท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เป็นการนำเข้าโดยชาวปากีสถาน ส่วนใหญ่ซุกซ่อนโดยวิธีการกลืน นอกจากนี้ยังพบการลักลอบนำเข้าเฮโรอีนจากอัฟกานิสถาน ผ่านทางประเทศมาเลเซีย โดยกลุ่มนักค้ายาเสพติดชาวแอฟริกัน โดยเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2553 จับกุมชาวไนจีเรีย 1 คน พร้อมเฮโรอีน 15 ก.ก. นำเข้าทางด้านสะเดา จ.สงขลา ซึ่งนับเป็นการนำเข้าเฮโรอีนทางด่านนี้เป็นครั้งแรก

- **ฝิ่น** พบการนำเข้าจากประเทศพม่าด้าน อ.เชียงดาว ฝาง และแม่เอย จ.เชียงใหม่ จำนวน 19.8 ก.ก. นอกจากนี้ยังพบการนำเข้าฝิ่นทางท่าอากาศยานสุวรรณภูมิโดยชาวอิหร่าน ห่อหุ้มฝิ่นด้วยถุงยางอนามัยและพลาสติกใสซุกซ่อนบริเวณชายเสื้อยืด จำนวน 254 กรัม

- **ไอซ์** มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ปี 2550 จับกุมไอซ์ได้ 48.3 ก.ก. เพิ่มขึ้นเป็น 225.1 ก.ก. ในปี 2552 และ 726.6 ก.ก. ในปี 2553 โดยปรากฏการลักลอบนำเข้าจากพม่าทางด้าน จ.เชียงราย (อ.แม่สาย แม่จันเทิง) จ.เชียงใหม่ (อ.แม่เอย ฝาง เชียงดาว) นอกจากนี้ยังพบการนำเข้าทางท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จ.สมุทรปราการ โดยมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าโดยชาวอิหร่าน ซุกซ่อนโดยการกลืนเข้าไปในร่างกาย และซุกซ่อนในกระเป๋าสัมภาระ

จากข้อมูลการจับกุมคดียาเสพติดรายสำคัญในปี 2553 พบการนำเข้าไอซ์จำนวน 395.2 ก.ก. เป็นการนำเข้าจากประเทศพม่า จำนวน 194 ก.ก. (ร้อยละ 49.1) นำเข้าโดยชาวอิหร่าน 139.5 ก.ก. (ร้อยละ 35.3) นำเข้าโดยเครือข่ายชาวแอฟริกัน 34.5 ก.ก. (ร้อยละ 8.7) ซึ่งแม้ว่าราคาไอซ์ของเครือข่ายอิหร่านจะราคาถูกลงกว่าไอซ์จากพม่า โดยราคาขายส่งจากอิหร่านในพื้นที่ กทม. ก.ก. ละ 800,000 บาท ขณะที่ราคาไอซ์ของกลุ่มนักค้าภาคเหนือ ขายส่ง ก.ก. ละ 2,000,000-2,500,000บาท แต่โอกาสที่ไอซ์จากตะวันออกกลางจะเข้ามาแทนที่ไอซ์จากพื้นที่ชายแดนภาคเหนือยังคงเป็นไปได้ยาก ทั้งนี้เนื่องจาก การซื้อขายต้องอาศัยความไว้วางใจ ต้องผ่านคนที่รู้จักกันมาก่อน นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัดในเรื่องของภาษาที่ใช้ติดต่อสื่อสารกัน สำหรับสัดส่วนการนำเข้ามาเพื่อใช้ในประเทศ หรือส่งต่อไปยังต่างประเทศนั้น ยังไม่สามารถประมาณการได้ ทราบแต่เพียงไอซ์ที่นำเข้าโดยเครือข่ายชาวแอฟริกัน มีบางส่วนส่งต่อไปยังประเทศกัมพูชา มาเลเซีย

- **เคตามีน** มีแนวโน้มการนำเข้าเพิ่มมากขึ้น ปี 2551 จับกุมเคตามีนได้ 18.4 ก.ก. เพิ่มขึ้นเป็น 20.5

ก.ก. ในปี 2552 และ 171.6 ก.ก. ในปี 2553 ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าทางท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จ.สมุทรปราการ โดยช่วงนี้พบการลักลอบนำเข้าเคตามีน ผงจากประเทศอินเดียที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จ.สมุทรปราการ เพื่อส่งต่อไปประเทศมาเลเซีย

- **โคเคน** มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ปี 2553 จับกุมได้ถึง 35.2 ก.ก. เพิ่มขึ้นจากปี

2552 ซึ่ง จับกุมได้ 9.3 ก.ก. และปี 2551 จับกุมได้ 12.6 ก.ก. ส่วนใหญ่นำเข้าทางท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โดยพบเครือข่ายแอฟริกันใช้หญิงฟิลิปปินส์ ลักลอบนำเข้าโคเคนจากอเมริกาใต้ โดยจับกุมได้ 7 คดี เป็นหญิงฟิลิปปินส์ 6 คน ชาย 1 คน รับจ้างลำเลียงโคเคนจากประเทศเปรู และประเทศบราซิล มาส่งที่ประเทศไทยรวม 20,098 กรัม และชาวไนจีเรีย นำเข้าโคเคน 1,950 กรัม

- **พืชกระท่อม** พบการลักลอบนำเข้าจากประเทศมาเลเซีย โดยจับกุมได้ที่ท่าเรือบ้านลูโปะมุง ริมแม่น้ำสุโข-ลก และที่ด่านสุโข-ลก จ.นราธิวาส ด่านพรมแดนสะเดา จ.สงขลา รวมของกลางพืชกระท่อม 398 ก.ก.

- **ยาแก้หวัดที่มีส่วนผสมของซูโดอีเฟดรีน** สามารถสกัดให้ได้ซูโดอีเฟดรีนซึ่งเป็นสารตั้งต้นในการผลิตไอซ์และยาบ้า ซึ่งเป็นวิธีการผลิตที่ใช้ต้นทุนถูกลงกว่าในอดีต โดยยาแก้หวัดที่มีส่วนผสมของซูโดอีเฟดรีน 60 ม.ก.ต่อเม็ด จำนวน 1 ล้านเม็ด สามารถผลิตไอซ์หรือหัวเชื้อยาบ้าได้ 45 ก.ก. ซึ่งนำไป

ผลิตยาบ้าได้เกือบ 2 ล้านเม็ด กลุ่มผู้ผลิตจึงมีการลักลอบซื้อยาดังกล่าวส่งไปยังพื้นที่ชายแดน เพื่อลักลอบนำออกไปยังแหล่งผลิตในประเทศเพื่อนบ้าน ในปี 2553 จับกุมได้ถึง 32,883,988 เม็ด เพิ่มจากปี 2552 ที่จับกุมได้จำนวน 1,853,110 เม็ด โดยยาแก้หวัดที่มีส่วนผสมของซูโดอีเฟดรีนที่จับกุมได้มีทั้งที่ผลิตในประเทศไทย มาเลเซีย และเกาหลีใต้ นอกจากนั้นยังพบ

การนำเข้าฮีเฟทริน จำนวน 745 กรัม โดยชาวกินี ลักลอบลำเลียงจากเมืองมูโบ ประเทศอินเดีย มายังท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

ชาวเขาเผ่ามูเซอ และเผ่าม้ง เข้ามาเกี่ยวข้องกับการค้าและลำเลียงยาเสพติดสูงขึ้น

จากข้อมูลการข่าวพบว่ารัฐบาลพม่าได้จัดตั้งขบวนการค้าและลำเลียงยาเสพติดสูงชัน ชายแดน (BGF) เข้าเป็นกองกำลังอาสาสมัครประจำการตามแนวชายแดนด้านตรงข้าม อ.ฝาง ไชยปราการ จ.เชียงใหม่ และอ.แม่จัน จ.เชียงราย เป็นเหตุให้ชนเผ่าเหล่านี้หันมาค้าหรือรับจ้างลำเลียงยาเสพติดหาเลี้ยงตัว นอกจากนั้นยังพบความเคลื่อนไหวของชาวม้งที่ถูกทางการไทยผลักดันกลับ สปป.ลาว หลบไปอาศัยอยู่กับกลุ่มว่า และกลุ่มว่าได้ฝึกเป็นกองกำลังและให้ประจำการตามแนวชายแดนไทย-พม่า ด้านตรงข้าม จ.เชียงใหม่ เชียงราย ซึ่งหมู่บ้านฝั่งไทยในบริเวณนี้มีชาวไทยเผ่าม้งอาศัยอยู่ จึงมีความเป็นพี่น้องกันสูง การเดินทางข้ามไปมาจึงทำได้โดยง่าย อาจส่งผลต่อ อการลำเลียงยาเสพติดต่อไป โดยในช่วง 1-2 ปีมานี้ พบการจับกุมชาวเขาเผ่าม้งหลายคนคดีทั้งที่เป็นนักค้าเองหรือเป็นผู้ลำเลียงยาเสพติด ที่สำคัญ ได้แก่ เมื่อวันที่

วันที่ 23 ธ.ค.2552 ตร.ภ.จว.ตาก จับกุมผู้ต้องหา 7 คน พร้อมยาบ้า 65 มัด รวม 130,000 เม็ด รถยนต์กระบะ 4 คัน โทรศัพท์มือถือ 9 เครื่อง และ เงินสด 5,000,000 บาท

23 ธ.ค. 2552 ตร.ภ.จว.ตาก จับกุม เครือข่ายนักค้าชาวเขาเผ่าม้ง ได้ ผู้ต้องหา 2 คน พร้อมยาบ้า 20,000 เม็ด ที่บริเวณถนนพหลโยธิน อ.เมือง จ.ตาก ขยายผลเข้าตรวจค้นบ้านพักของกลุ่มผู้ต้องหาที่เช่าไว้ใน จ.ตาก พบ ยาบ้าอีก 50,000 เม็ด อยู่ภายในบ้าน จึงจับกุมผู้ต้องหาอีก 2 คน ซึ่งอยู่ภายใน บ้าน ระหว่างการสอบสวน ผู้ต้องหา 2 คน ได้เสนอเงินให้ชุดจับกุม จำนวน 10

ล้านบาท เพื่อแลกกับการไม่ถูกดำเนินคดี โดยแจ้งว่าจะให้เงินเจ้าหน้าที่ก่อนจำนวน 5 ล้าน ส่วนที่เหลือจะ ให้ภายหลัง ต่อมาตรวจค้นรถยนต์ ซึ่งยึด ไว้เป็นของกลาง พบยาบ้าอีก 60,000 เม็ด ซุกซ่อนอยู่ใต้กระบะแมกกลายเนอร์ จึงยึด ไว้ดำเนินคดี รวมของกลางยาบ้า 130,000 เม็ด เงินสดที่นำมาให้สินบนเจ้าหน้าที่ 5 ล้านบาท และวันที่ 23 มี.ค. 2553 ตร. สส.ภ.5 ร่วมกับ ขปส.ศตส.ภ.5 สภ.ห้าง ฉัตร และ สำนักงาน ป.ป.ส. จับกุมชาวเขา เผ่าม้ง 1 คน พร้อมของกลางยาบ้า

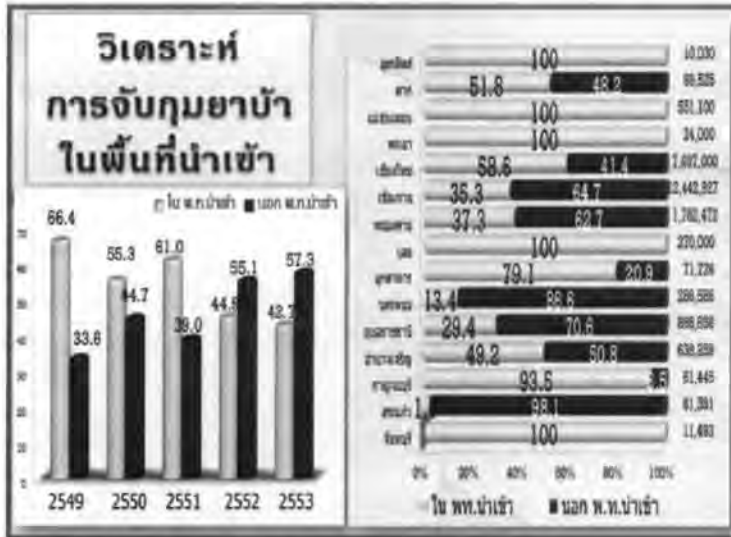

500,000 เม็ด ซุกซ่อนในกระบะรถยนต์ที่ด้านหลังดัดแปลงทำเป็นช่องลับ ที่ปั้มน้ำมัน ใน อ.ห้างฉัตร จ.ลำปาง จากการสอบสวนผู้ต้องหารับว่ารับจ้างขนยาบ้าจาก นายกา หรือกำ ผู้ว่าจ้างซึ่งเป็นชาวเขาเผ่า มูเซอ บ้านโป่งนก ต.สันสลี อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย

ศักยภาพในการสกัดกั้นการนำเข้ายาเสพติดในพื้นที่ชายแดน

การสกัดกั้นยาเสพติดในพื้นที่ชายแดนซึ่งถือว่าเป็นยุทธศาสตร์ด้านหน้าที่มีความสำคัญที่สุดในฐานะที่เป็นพื้นที่ที่ยาเสพติดจากภายนอกประเทศจะถูกลักลอบนำเข้ามา ในช่วงนี้สามารถจับกุมยาเสพติดในพื้นที่ชายแดนได้ของกลางยาบ้า 14,011,070 เม็ด เฮโรอีน 100.15 ก.ก. กัญชา 8,634 ก.ก. ไอซ์ 205.7 ก.ก. ยาแก้หวัดที่มีส่วนผสมของซูโดอีเฟดริน 5,635,988 เม็ด โดยยาบ้าที่จับกุมได้ คิดเป็นร้อยละ 35.6 ของการจับกุมทั่วประเทศ

เมื่อวิเคราะห์การสกัดกั้นการนำเข้ายาเสพติดในพื้นที่ชายแดนทั่วประเทศ จากข้อมูลการจับกุมยาบ้ารายสำคัญที่ทราบพื้นที่นำเข้า พบว่าเป็นการจับกุมในพื้นที่นำเข้าร้อยละ 42.7 ลดลงจากปี 2552

ซึ่งจับกุมในพื้นที่นำเข้าได้ร้อยละ 44.9 และปี 2551 ซึ่งจับกุมในพื้นที่นำเข้าได้ร้อยละ 60.9 ทั้งนี้เนื่องจากส่วนหนึ่งเป็นการ CD (Control Delivery) ให้มาจับกุมในพื้นที่ตอนในโดยเฉพาะพื้นที่ กทม. สมุทรปราการ และปทุมธานี เพื่อขยายผลการจับกุมต่อไป

วิธีการลักลอบลำเลียงยาเสพติด

การลำเลียงยาเสพติดในช่วงนี้พบว่ามีการใช้กองกำลังติดอาวุธคุ้มกัน มีการนำอาวุธสงครามติดตัวขณะลำเลียงยาเสพติดโดยมีการยิงโต้ตอบกับเจ้าหน้าที่ในหลายพื้นที่ เมื่อหน่วยปฏิบัติในพื้นที่มีความเข้มงวดในการสกัดกั้นการลำเลียงยาเสพติด กลุ่มผู้ลำเลียงได้มีการเปลี่ยนมาใช้เส้นทางรองในการลำเลียงยาเสพติดแทนเพื่อหลีกเลี่ยงการจับกุมของเจ้าหน้าที่ที่ด่าน/จุดตรวจ มีการใช้วิธีการซ้อรถยนต์ กระบะมือสองจากเต็นท์รถเป็นพาหนะในการลำเลียง การใช้ป้ายทะเบียนคันอื่นมาใส่แทน การลำเลียงมาโดยซุกซ่อนมากับรถบรรทุกผักและผลไม้ การส่งทางไปรษณีย์ผ่านบริษัทรับขนส่งสินค้า การซุกซ่อนมากับถังแก๊สเปล่า เป็นต้น สำหรับชาวต่างชาติที่ลักลอบนำเข้ายาเสพติดนั้นบางส่วนไม่ได้ลำเลียงผ่านประเทศไทยโดยตรง แต่ลำเลียงผ่านประเทศกัมพูชา และมาเลเซีย เช่น การนำเข้าเฮโรอีนจำนวน 519.8 กรัม ทางด้านอ.อรุณประเทศ จ.สระแก้ว โดยชาวไนจีเรีย ซุกซ่อนโดยการกลืนเข้าไปในช่องท้องเพื่อนำส่งเครือข่ายในพื้นที่ กทม. การลักลอบนำเข้าเฮโรอีน 15 ก.ก. จากอัฟกานิสถาน ผ่านทางประเทศมาเลเซีย โดยกลุ่มนักค้ายาเสพติดชาวแอฟริกัน ทางด้านสะเดา จ.สงขลา เป็นต้น

2.3 สถานการณ์การค้ายาเสพติด

สถานการณ์ด้านการค้ายาเสพติดทวีความรุนแรงมากขึ้น

สถานการณ์ด้านการค้ายาเสพติด ในช่วงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 – 2553 จากข้อมูลการจับกุมผู้ต้องหาคดีค้ายาเสพติด พบว่า ผู้ค้ายาเสพติดถูกจับกุมเพิ่มขึ้นอย่างมากเมื่อเทียบกับสถานการณ์ปัญหาในช่วงก่อนประกาศสงครามกับยาเสพติดเมื่อปี พ.ศ. 2546 ซึ่งมีผู้ถูกจับกุมในคดีค้ายาเสพติดไม่เกิน

50,000 คน แต่ในปี 2552 มีผู้ถูกจับกุมในคดีค้ายาเสพติดถึง 56,853 คน สำหรับในปี 2553 เท่าที่มีการรายงานเข้าสู่ระบบ มีผู้ถูกจับกุมในคดีค้ายาเสพติด 42,243 คน นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาข้อมูลสัดส่วนผู้ต้องหาคดีค้ายาเสพติดต่อประชากรเพื่อดูความชุก พบว่า สัดส่วนผู้ต้องหาคดีค้ายาเสพติดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากเดิม 52 คน ต่อประชากร 100,000 คน ในปี 2548 เป็น 59, 68, 80, 90 และ 73 คน ต่อประชากร 100,000 คน ในปี 2549-2553 โดยในปี 2553 พื้นที่ภาคใต้ มีสัดส่วนของจำนวนผู้ต้องหาต่อประชากรสูงที่สุดถึง 125/100,000 คน รองลงมาเป็น กทม. 100/100,000 คน และภาคกลาง 77/100,000 คน

ผู้ต้องหาคดีค้ายาเสพติดที่จับกุมได้ ส่วนใหญ่ กว่าร้อยละ 80 เป็นเพศชาย สำหรับอายุของผู้ต้องหา ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 22.4) อายุ 20-24 ปี รองลงมา (ร้อยละ 21.5) อายุ 25-29 ปี และ อายุ 15-19 ปี ตามลำดับ โดยกลุ่มอายุ 15-19 ปี มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 13.5 ในปี 2551 เป็นร้อยละ 16.3 ในปี 2553

มีการจับกุมเจ้าหน้าที่รัฐเข้ามาเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง

การจับกุมเจ้าหน้าที่รัฐที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จากข้อมูลการจับกุมคดียาเสพติดรายสำคัญ พบว่า มีการจับกุมเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2551 จับกุมได้ 127 คน ปี 2552 จับกุมได้ 116 คน และในปี 2553 จับกุมได้ 95 คน เป็นทหาร 71 คน ตำรวจ 15 คน จนท.เรือนจำ จนท.ปกครอง จนท.ส่วนท้องถิ่น และไม่ระบุอาชีพอีก อย่างละ 2 คน

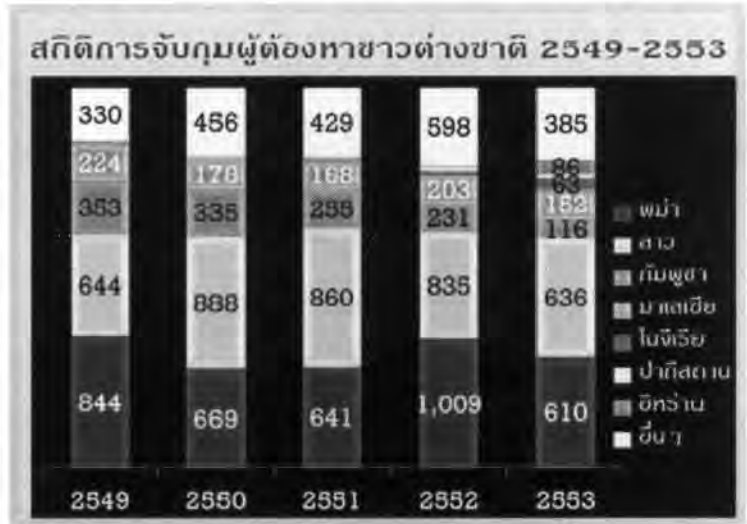
นักค้ามีความระมัดระวังตัวมากขึ้น และมีแนวโน้มที่จะค้ายามากกว่า 1 ชนิด

กลุ่มการค้ายาเสพติด พบว่า กลุ่มนักค้ารายเก่าที่ถูกจับกุม หรือยุติบทบาทในช่วงของการประกาศสงครามกับยาเสพติด เริ่มกลับเข้ามาเคลื่อนไหวทำการค้าอีกครั้งโดยมีการดำเนินการในลักษณะของเครือข่ายการค้าที่เชื่อมโยงกันในหลายพื้นที่ บางกลุ่มมีนักโทษที่ถูกขังอยู่ในเรือนจำเป็นผู้สั่งการ ที่สำคัญคือพฤติกรรมการค้ายาเสพติดในระยะหลังผู้ค้าจะมีความระมัดระวังตัวมากขึ้น มีการพกพาอาวุธเพื่อเตรียมต่อสู้กับเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ ยังมีผู้เสพยาเสพติดเดิมผันตัวเองขึ้นมาเป็นนักค้ารายใหม่ในพื้นที่เพิ่มมากขึ้นด้วย และเมื่อพิจารณาข้อมูลการจับกุมคดียาเสพติดรายสำคัญ จำแนกตามชนิดยาเสพติด พบว่า นักค้ายาเสพติดมีแนวโน้มที่จะทำการค้ายาเสพติดมากกว่า 1 ชนิดเพิ่มมากขึ้น โดยชนิดยาเสพติดที่นักค้ามักจะค้าร่วมกัน ได้แก่ ยาบ้า และ ไอซ์

กลุ่มนักค้าชาวต่างชาติเข้ามาเคลื่อนไหวทำการค้ายาเสพติดในประเทศมากขึ้น

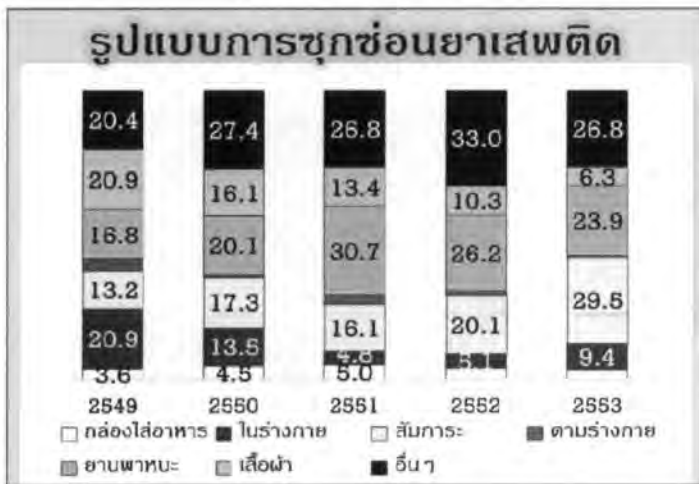
นอกจากนักค้าชาวไทย นักค้าจากประเทศเพื่อนบ้าน และนักค้าที่เป็นชาวเขาที่อาศัยอยู่ตามแนวชายแดนแล้ว ยังมีนักค้าชาวต่างชาติที่ถือว่าเป็นตัวจักรสำคัญที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดในประเทศ ข้อมูลในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา พบว่า กลุ่มชาวแอฟริกันตะวันตก โดยมีชาวไนจีเรียเป็นบงการเป็นกลุ่มที่มีบทบาทสำคัญในการนำเข้าและส่งออกยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจุบัน พบว่าเครือข่ายชาวแอฟริกันตะวันตกมีเครือข่ายอยู่ในทุกทวีปทั่วโลก มีการกระทำความผิดทุกรูปแบบ จากการข่าวระบุว่า ประเทศไทยเป็นเป้าหมายหนึ่งของเครือข่ายนี้ ในการที่จะใช้เป็นฐานบัญชาการ เนื่องจากผู้ประเทศไทยมีปัจจัยที่เอื้อในหลายๆด้าน เช่น เป็นศูนย์กลางการคมนาคม ค่าครองชีพไม่แพง ยาเสพติด

หาได้ง่าย โดยในช่วงปี 2553 นี้สามารถจับกุมผู้ต้องหาที่เป็นชาวต่างชาติได้ 2,068 คน ลดลงจากช่วงก่อนหน้า
 นี้ ที่จับกุมได้ 2,869 คน ส่วนใหญ่ยังคงเป็นนักค้าจากประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ สปป.ลาว 636 คน (ร้อยละ
 30.8) พม่า 610 คน (ร้อยละ 29.5)
 มาเลเซีย 152 คน (ร้อยละ 7.4) และ
 กัมพูชา 116 คน (ร้อยละ 5.6) แต่ที่
 น่าสนใจ คือ ในช่วง 2-3 ปีหลัง มีการ
 จับกุมกลุ่มเครือข่ายนักค้าชาวอิหร่าน
 และชาวไนจีเรีย เพิ่มขึ้นมาก โดย
 สามารถจับกุมชาวอิหร่านได้ 86 คน
 (ร้อยละ 4.2) จากเดิมที่จับกุมได้ไม่
 เกิน 17 คน (ร้อยละ 0.7) จับกุมนัก
 ค้าชาวไนจีเรียได้ 63 คน (ร้อยละ

3.0) จากเดิมที่จับกุมได้ไม่เกิน 17 คน (ร้อยละ 0.7) นอกจากนี้ ยังต้องเฝ้าระวังกลุ่มชาวฝรั่งเศส เยอรมัน
 และอังกฤษ ที่มีแนวโน้มเข้ามากระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากขึ้นเช่นกัน ชนิดยาเสพติดที่ผู้ค้า
 ชาวต่างชาติเข้าไปเกี่ยวข้อง ยาบ้า เป็นชาว สปป.ลาว พม่า และกัมพูชา ไอซ์ เป็นชาวอิหร่าน มาเลเซีย
 และไนจีเรีย เฮโรอีน เป็นชาวปากีสถาน และมาเลเซีย เอ็กซ์ตาซี เป็นชาวมาเลเซีย เคตามีน เป็นชาว
 มาเลเซีย และอินเดีย โคเคน เป็นชาวไนจีเรีย และฟิลิปปินส์

รูปแบบวิธีการซุกซ่อนลำเลียงยาเสพติด ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา พบว่า เดิมส่วนใหญ่เป็นการ

ซุกซ่อนในร่างกาย โดยการซุกซ่อนในทวาร
 หนักหรือช่องคลอด แต่สัดส่วนมีแนวโน้ม
 ลดลง ในขณะที่การซุกซ่อนในยานพาหนะ
 และการซุกซ่อนในสัมภาระ มีสัดส่วน
 เพิ่มขึ้น ซึ่งในปี 2553 การซุกซ่อนลำเลียง
 ยาเสพติด ส่วนใหญ่ เป็นการซุกซ่อน ใน
 สัมภาระ (ร้อยละ 29.5) เช่น ในกระเป๋า
 เดินทาง รองลงมาเป็นการซุกซ่อนใน
 ยานพาหนะ (ร้อยละ 23.9) โดยทำเป็น

ช่องลับ และการซุกซ่อนในร่างกาย (ร้อยละ 9.4) โดยการกลืน

การจับกุมที่ยึดยาบ้าตั้งแต่ 100,000 เม็ด ขึ้นไป เพิ่มมากขึ้น

การจับกุมคดียาเสพติดร้ายสำคัญ ที่สามารถยึดของกลางยาบ้าได้ในจำนวนมากในแต่ละคดี ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคดีที่ยึดยาบ้าของกลางระดับตั้งแต่ 100,000 เม็ดขึ้นไป ในช่วงนี้ สามารถจับกุมได้ถึง 91 คดี ผู้ต้องหา 180 คน คดี ยึดยาบ้าได้ถึง 30,644,640 เม็ด หรือประมาณกว่า ร้อยละ 64 ของปริมาณของกลางที่ยึดได้ทั้งหมด (เฉลี่ย 336,754 เม็ด/คดี) ซึ่งในปี 2549 จับกุมได้เพียง 19 ผู้ต้องหา 49 คน ยึดยาบ้าได้ 2,863,256 เม็ด หรือประมาณร้อยละ 22.9 ของปริมาณของกลางที่ยึดได้ทั้งหมด พื้นที่จับกุมที่สำคัญส่วนใหญ่ยังคงเป็นการจับกุมได้ในพื้นที่ภาคเหนือเป็นหลัก แต่ในช่วง 2-3 ปีหลังการจับกุมได้ในพื้นที่ภาคกลาง และกทม. มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยพื้นที่ที่มีการจับกุม

มากในปี 2553 ได้แก่ กทม. (21 คดี) เชียงราย (10 คดี) เชียงใหม่ (9 คดี) ปทุมธานี (8 คดี) สมุทรปราการ (4 คดี) ลำปาง ชลบุรี นครราชสีมา และอำนาจเจริญ (จังหวัดละ 3 คดี) นครปฐม นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี หนองคาย แพร่ และแม่ฮ่องสอน (จังหวัดละ 2 คดี) สำหรับการจับกุมที่ยึดยาบ้าระดับตั้งแต่ 10,000-99,999 เม็ด ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยในปี 2553 จับกุมได้ 251 คดี ยาบ้า 8,090,725 เม็ด (เฉลี่ย 32,234 เม็ด/คดี) เพิ่มขึ้นจากปี 2549 ที่จับกุมได้เพียง 137 คดี ยาบ้า 3,989,196 เม็ด (เฉลี่ย 29,118 เม็ด/คดี) ส่วนการจับกุมที่ยึดของกลางระดับ 1,000 -9,999 เม็ด และระดับต่ำกว่า 1,000 เม็ด ทั้งจำนวนคดี จำนวนผู้ต้องหา และปริมาณของกลางที่ยึดได้มีสัดส่วนลดลง

นอกจากนี้ยังมีการจับกุมคดียาเสพติดที่สามารถยึดของกลาง ยาบ้าได้มากกว่า 1 ล้าน เม็ด โดยเริ่มจับกุมได้ครั้งแรกนับตั้งแต่เปิดปฏิบัติการฯ ระยะที่ 2 โดยมีคดีที่น่าสนใจดังนี้

คดีแรก วันที่ 24 ส.ค. 2551 ตร.ภ.จว.เชียงราย ร่วมกับ สภ.แม่สาย และ สภ.เมืองเชียงราย

จับกุมผู้ต้องหา 5 คน พร้อมของกลางยาบ้า บรรจุในถุงพลาสติกสีดำ ใส่ในกระสอบปุ๋ย สีฟ้า จำนวน 8 กระสอบ รวมยาบ้าทั้งสิ้น 1,714,000 เม็ด ชุกซ่อนอยู่ในกองข้าวโพด ที่บรรทุกมากับรถบรรทุกทุกสิบล้อ ที่ บ้านป่าสักขวาง อ.แม่จัน จ.เชียงราย ต่อเนื่องทางเข้าท่าอากาศยานสากล จ.เชียงราย จากการสอบสวนผู้ต้องหาให้การว่ารับจ้างลำเลียงยาบ้าไปส่งที่ อ.บ้านหมี่ จ.ลพบุรี

ได้ค่าจ้าง 2,500,000 บาท

คดีที่ 2 วันที่ 29 ธันวาคม 2552 บช.ป.ส. จับกุมผู้ต้องหา 2 คน พร้อมของกลางยาบ้า 100,000 เม็ด ที่ลานจอดรถห้างสรรพสินค้า ย่านรามอินทรา กทม. จากนั้นขยายผลไป ตรวจค้นบ้านพักย่านบางเขน พบยาบ้าอีก 1,880,000 เม็ด เฮโรอีน 10 แท่งน้ำหนัก รวม 3.5 ก.ก. และ ไอซ์ 32 ก้อน น้ำหนัก รวม 32 กิโลกรัม จากการสืบสวนทราบว่า นักค้าดังกล่าวเป็นเครือข่ายนักค้าชาวจีน ฮ่อ ในพื้นที่ อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ รับ ยาบ้ามาจากกลุ่มว่า ลำเลียงลงมาช่วงเดือน พฤศจิกายน 2 ครั้ง ส่งทางชิปปิ้ง นำเข้าแหล่งเก็บโดยใช้ผลไม้อำพราง

คดีที่ 3 วันที่ 28-30 ม.ค. 2553 สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับ บช.ป.ส. จับกุมเครือข่ายนักค้า ยาเสพติดรายสำคัญ รวมผู้ต้องหา 9 คน วิสามัญฯ 1 คน ยาบ้ารวม 3,003,772 เม็ด และไอซ์ 2 ก.ก. ลักลอบนำเข้ามาจากชายแดนภาคเหนือ มาเก็บพักที่ย่านเทพารักษ์ จ.สมุทรปราการ ก่อนนำส่งมอบลูกค้า จากการสืบสวนทราบว่ายาบ้าทั้งหมดเป็นของเครือข่ายนักค้ายาเสพติดที่เป็นชาวเขาเผ่าลีซอ ลักลอบ นำเข้าทาง จ.เชียงราย ลำเลียงเข้ามาในพื้นที่ตอนในพร้อมกันทั้งหมด ส่วนใหญ่เพื่อกระจายในพื้นที่ กทม. ปริมณฑล และภาคกลาง และมีบางส่วนส่งต่อไปยัง จ.ภูเก็ต จากการตรวจวิเคราะห์องค์ประกอบของเม็ดยา พบว่า ยาดังกล่าวเป็นของกลุ่มว่า

คดีที่ 4 วันที่ 27 มี.ค. 2553 สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับ บช.ป.ส. ดร.ภ.5 และ ศปก.ทบ. จับกุมผู้ต้องหา 3 คน พร้อมของกลางยาบ้า 1,550,000 เม็ด ที่ อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี ต่อเนื่องบ้านพัก ใน อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี ยึดอายุบัตรพาสิน 11 รายการ การจับกุมครั้งนี้ เป็นการสืบสวนขยายผล จากคดีเมื่อวันที่ 23 พ.ย. 2552 ที่สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับ บช.ป.ส. ดร.ภ.5 บก.ทล. และ ศปก.ทบ.จับกุม ยาบ้า 780,000 เม็ด ที่ด่านตรวจพยุหะคีรี จ.นครสวรรค์ และจับกุมอีก 1 คดี ยาบ้า 500,000 เม็ด ที่ สถานีบริการน้ำมันเชลล์สี่แยกห้าฉัตร อ.ห้าฉัตร จ.ลำปาง ซึ่งกลุ่มดังกล่าวเป็นเครือข่ายนักค้ายาเสพติด ชาวม้งในพื้นที่บ้านโป่งนก ต.สันสลี อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย มาเช่าบ้านใน จ.ปทุมธานี เพื่อเก็บพักยาเสพติดก่อนส่งให้ลูกค้าใน กทม.และภาคกลาง

ติดก่อนส่งให้ลูกค้าใน กทม.และภาคกลาง

คดีที่ 5 วันที่ 20 เม.ย. 2553 สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับ บช.ป.ส. ดร.ภ.5 ดร.ภ.จว.เชียงราย ฉก.ม.2 กก.ผ.เมือง และ ศปก.ทบ. จับกุมชาวเขาเผ่าลีซอ 1 คน และภรรยาซึ่งเป็นชาวเขาเผ่ามูเซอ พร้อมของกลางยาบ้า 2,100,000 เม็ด ที่ บ้านพักในเขตบึงกุ่ม กทม.

ตรวจค้น พบไอซ์ 2 ถุง น้ำหนักประมาณ 1 กิโลกรัม วางอยู่บนเบาะนั่งด้านหลังคนขับ จากนั้น ขยายผลตรวจค้นห้องพักของผู้ต้องหา พบไอซ์อีก 4 ถุง รวมน้ำหนัก 2 ก.ก. จากการตรวจสอบพบประวัติพบว่าเคยถูก สภ.เมืองระนอง จับกุมข้อหาครอบครองพืชกระท่อม 400 กรัม เมื่อวันที่ 17 มิ.ย. 2547

คดีที่ 2 วันที่ 31 ก.ค. 2553 บก.ภ.จว.ปัตตานี ร่วมกับ บช.ปส. สภ.เมืองพัทลุง และสำนักงาน ป.ป.ส. จับกุมผู้ต้องหา 5 คน พร้อมของกลางกัญชาอัดแท่งบรรจุกระสอบปุ๋ย น้ำหนักรวม 392 ก.ก. ซึ่งวางไว้ที่กระบะรถยนต์ โดยมีกระสอบบรรจุดินปลูกต้นไม้วางทับด้านบน เหตุเกิดที่บ้านพัก ใน อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ต่อเนื่อง ห้องพักโรงแรม อ.เมือง จ.พัทลุง จากการสอบสวนผู้ต้องหาคนหนึ่งให้การว่า เป็นผู้ลำเลียงกัญชาในขบวนการส่งออกกัญชารายสำคัญไปประเทศมาเลเซีย โดยจะมารับกัญชาจากกลุ่มผู้ลำเลียงในพื้นที่ จ.พัทลุง และนำไปส่งให้บุคคลในเครือข่ายที่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ส่วนผู้ต้องหาอีก รายให้การว่า เป็นหลานของผู้ต้องหารายแรกและถูกชักชวนให้ลำเลียงกัญชามาส่งผู้รับที่ จ.พัทลุง โดยไปรับกัญชาที่ตลาดวังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา โดยผู้ต้องหารายแรก จะเป็นผู้ขับรถสำรวจเส้นทางในการลำเลียง ส่วนผู้ต้องหาคนที่ 3 ให้การว่า รับจ้างลำเลียงกัญชาจากอดีตนักโทษคดียาเสพติด ซึ่งถูกขังพร้อมกันที่ทัณฑสถานวิหคณ์พระนครศรีอยุธยา ให้นำกัญชามาส่งให้ลูกค้าที่ จ.พัทลุง และได้ชักชวนให้ผู้ต้องหาทั้งหมดร่วมลำเลียงกัญชา ตรวจประวัติ พบผู้ต้องหา 2 คน เคยถูกจับกุมในคดีเกี่ยวกับยาเสพติด

คดีที่ 3 วันที่ 3 ส.ค. 2553 สภ.หนองขาม อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี จับกุมเครือข่ายการค้ายาเสพติดในพื้นที่ จ.ชลบุรี ได้ผู้ต้องหา 9 คน ของกลาง ยาบ้า 6,005 เม็ด ไอซ์ 6.25 กรัม กัญชา 4.3 กรัม ผีนดิบ 1.4 กรัม เงินสด 359,100 บาท และอาวุธปืนจำนวน 2 กระบอก เหตุเกิดที่ บ้านพักใน อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี ซึ่งการจับกุมครั้งนี้ เป็นการจับกุมได้นักค้ายาเสพติดรายสำคัญที่เริ่มต้นจากจับกุมผู้เสพ แล้วขยายผลอย่างต่อเนื่อง จนถึงเจ้าของยาเสพติดที่เป็นนักค้ายาเสพติดในระดับขายส่ง ซึ่งจากการสอบสวนผู้ต้องหาให้การว่า ยาบ้าดังกล่าวเป็นของนักโทษที่อยู่ในเรือนจำกลางจังหวัดราชบุรี โดยจะโทรศัพท์สั่งให้คนซึ่งอยู่นอกเรือนจำ นำมาส่งให้ เพื่อส่งให้กับลูกค้าอีกทอดหนึ่ง โดยจะได้รับค่าตอบแทนในการส่งมัดละ 5,000 บาท เคยทำมาแล้ว 3 ครั้ง และจากการตรวจสอบพบประวัติผู้ต้องหา พบผู้ต้องหา 5 คน มีประวัติเคยถูกจับกุมในคดียาเสพติดมาก่อน

คดีที่ 4 วันที่ 22 ส.ค. 2553 สน.คลองตัน จับกุมผู้ต้องหา 2 คน พร้อมของกลางยาบ้า 10,000 เม็ด รถยนต์กระบะ 1 คัน และโทรศัพท์มือถือ 1 เครื่อง เหตุเกิดที่ ซอยพระรามเก้า 58 ถ.พระราม 9 เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ การจับกุมครั้งนี้ สืบเนื่องจากเมื่อวันที่ 22 ส.ค.2553 ที่ สน.คลองตัน จับกุมผู้ต้องหา 1 คน พร้อมของกลางยาบ้า 100 เม็ด จากการขยายผลทราบว่านายผู้ต้องหา สั่งซื้อยาบ้าผ่านนักโทษคดียาเสพติด อยู่ในเรือนจำกลางเขาบิน จ.ราชบุรี ซึ่งผู้ต้องหา

ให้ความร่วมมือติดตอสั่งซื้อยาบ้า จำนวน 10,000 เม็ด โดยนักโทษดังกล่าว แจ้งให้ผู้ต้องหาไปรับยาบ้าของกลางจากผู้ต้องหาอีกคน ตามวันและสถานที่เกิดเหตุ จากการสอบสวนผู้ต้องหาให้การว่าทำมาแล้ว 5-6 ครั้ง รับค่าจ้างครั้งละ 25,000 บาท ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ส. ได้ประสานเรือนจำกลางเขาบิน เพื่อตรวจสอบแล้ว และจากการตรวจสอบพบว่าผู้ต้องหาที่ 1 เคยถูก สน.คลองตันจับกุมในคดียาเสพติดมาแล้ว 6 ครั้ง ตั้งแต่ปี 2537-2541 ส่วนผู้ต้องหาที่ 2 เคยถูก สน.อุดมสุข จับกุมข้อหาครอบครองยาบ้า เมื่อวันที่ 24 มี.ค. 2544

คดีที่ 5 วันที่ 22 ส.ค.2553 บก.น.5 ร่วมกับ สน.ทุ่งมหาเมฆ จับกุมผู้ต้องหา 1 คน พร้อมของกลางยาบ้า 6,200 เม็ด ไอซ์ 400.39 กรัม เอ็กซ์ตาซี 800 เม็ด ยาอิริมีน (Nimetazepam) 800 เม็ด อาวุธปืน 1 กระบอก พร้อมกระสุนโทรศัพท์มือถือ 1 เครื่อง อุปกรณ์การเสพยาบ้าและไอซ์ อุปกรณ์การแบ่งบรรจุ สลิปการโอนเงินผ่านตู้ ATM ของธนาคารต่างๆ จำนวนมาก เหตุเกิดที่ บ้านพักในชุมชนเย็นอากาศ 2 ซ.เชื้อเพลิง แขวงช่องนนทรี เขตยานนาวา กรุงเทพฯ จากการสอบสวนผู้ต้องหาให้การว่ารู้จักและคุ้นเคยกับนักค้ายาเสพติด ขณะต้องโทษอยู่ในเรือนจำกลางคลองเปรม เมื่อพ้นโทษออกจากเรือนจำ ได้โทรศัพท์ติดต่อซื้อขายยาเสพติด โดยจะมีคนนำยาเสพติดมาส่งให้ จากนั้นผู้ต้องหาจะโอนเงินผ่านธนาคารต่างๆ ทางตู้ ATM ซึ่งบัญชีธนาคารจะเป็นชื่อของคนอื่นหลายคนไม่ซ้ำกัน

วันที่ 22 ส.ค. 2553 บก.น.5 ร่วมกับ สน.ทุ่งมหาเมฆ จับกุมผู้ต้องหา 1 คน ยาบ้า 6,200 เม็ด ไอซ์ 400.39 กรัม เอ็กซ์ตาซี 800 เม็ด ยาอิริมีน (Nimetazepam) 800 เม็ด อาวุธปืน 1 กระบอก พร้อมกระสุนโทรศัพท์มือถือ 1 เครื่อง อุปกรณ์การเสพยาบ้าและไอซ์ อุปกรณ์การแบ่งบรรจุ

คดีที่ 6 วันที่ 24 ส.ค. 2553 สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับ บก.ภ.จว.สงขลา และ สภ.หาดใหญ่ จับกุมผู้ต้องหา 3 คน พร้อมของกลางยาบ้า 10,094 เม็ด รถจักรยานยนต์ 1 คัน และโทรศัพท์มือถือ 2 เครื่อง เหตุเกิดที่ ริมถนนใต้เสาไฟฟ้าที่ป้ายบอกทางเข้าบ่อตกปลา ถ.บ้านพรุ-กองบิน 56 อ.คลองหอยโข่ง จ.สงขลา ต่อเนื่อง ปากทางเข้าร้านอาหารโกจ้อ ถ.เลียบริมคลอง ร.1 ต.ควนลัง อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา และบ้านพักใน ต.ควนลัง อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา จากการสอบสวน ผู้ต้องหาให้การว่ายาบ้าดังกล่าวเป็นของผู้ต้องขังคดียาเสพติดอยู่ที่เรือนจำกลางจังหวัดสงขลา โดยจะมีผู้ร่วมงานนำยาบ้ามาส่งให้ตนเพื่อเก็บชุกซ่อนไว้ที่พักของผู้ต้องหาอีกคนหนึ่ง ก่อนนำไปส่งให้กับลูกค้าตามจุดนัดหมาย จากการตรวจสอบประวัติพบว่าผู้ต้องหาคนหนึ่ง (ขณะอายุ 15 ปี) เคยถูก สภ.อ.หาดใหญ่ จับกุมในข้อหาครอบครองยาบ้า 1 เม็ด เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2543 ต่อมา วันที่ 16 ม.ค. 2544 ศาลจังหวัดสงขลา (แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว) พิพากษาให้รอกการกำหนดโทษ 2 ปี คุมประพฤติ 1 ปี รายงานตัว 3 เดือน/ครั้ง

พื้นที่การค้ายาเสพติดที่จะต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษมี 29 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ ลำปาง แพร่ ตาก กำแพงเพชร นครสวรรค์ หนองคาย นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญ อุบลราชธานี นครราชสีมา สระบุรี พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี นนทบุรี ชลบุรี ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ นครปฐม สมุทรสาคร กาญจนบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง สงขลา และกทม.

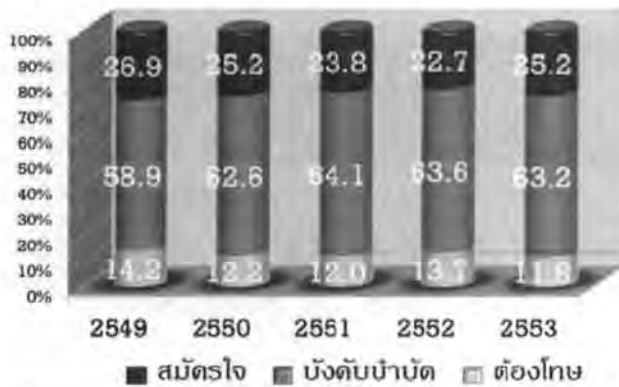
2.4 สถานการณ์การแพร่ระบาด

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาตั้งแต่ ปี 2549-2553 แนวโน้มผู้เข้าบำบัดรักษามีแนวโน้มที่สูงขึ้น โดยตลอด จาก 50,109 คน ในปี 2549 เป็น 115,445 คน ในปี 2552 หรือเพิ่มขึ้นกว่า 2 เท่า และในปี 2553 เท่าที่ได้รับรายงานในขณะนี้ มีผู้เข้าบำบัดรักษาจำนวน 98,406 คน จากการคาดการณ์พบว่าในปี 2554 จะมีจำนวนผู้เข้าบำบัดรักษาประมาณ 191,447 คน สำหรับอัตราผู้เข้ารับการรักษาต่อประชากร หรือ ความชุกของปัญหายาเสพติดซึ่งเป็นตัวชี้ความรุนแรงของปัญหาแพร่ระบาดในพื้นที่ ภาพรวมพบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 14 คนต่อประชากร 10,000 คน ในปี 2551 เป็น 15 คนต่อประชากร 10,000 คน ในปี 2553 และเมื่อพิจารณารายจังหวัด พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน

พื้นที่ภาคใต้มีผู้เข้ารับการรักษาบำบัดในระบบสมัครใจสูง

จากนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดซึ่งเน้นให้มีการชักจูงให้ผู้เสพยาเสพติดในพื้นที่เข้ามาบำบัดรักษาโดยเฉพาะในช่วงภายใต้ยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกันระยะที่ 1, 2 และ 3 แต่จากข้อมูลปรากฏว่าสัดส่วนของผู้เข้าบำบัดรักษาโดยสมัครใจยังคงมีสัดส่วนน้อย ซึ่งสัดส่วนนี้มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงในช่วงแคบๆ ประมาณร้อยละ 23-27 แสดงให้เห็นว่ากระบวนการชักจูงให้ผู้เสพ/

สัดส่วนผู้เข้ารับการรักษาบำบัด จำแนกตามระบบ

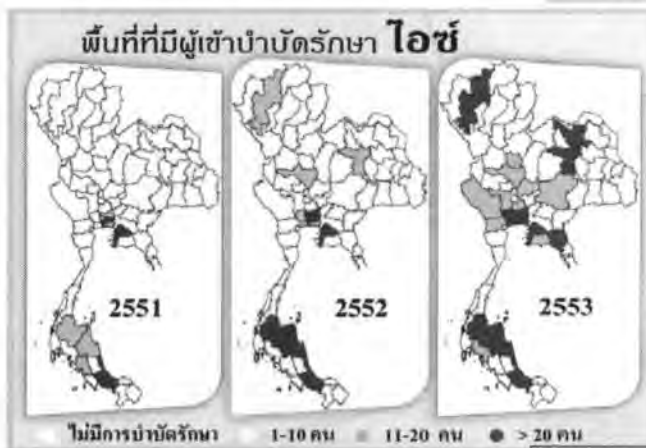
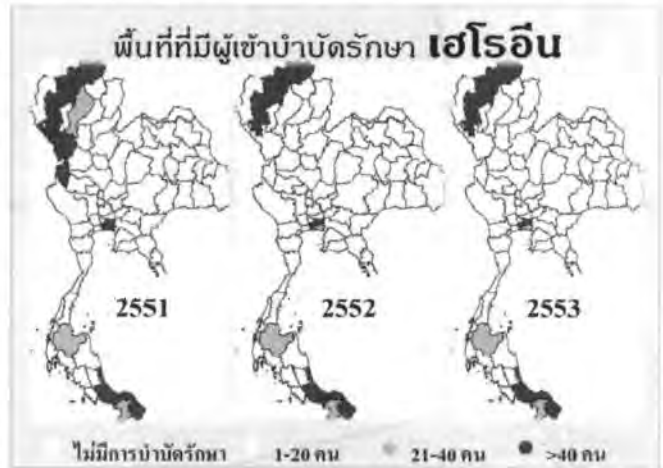

ผู้ติดเข้ามาสู่การบำบัดรักษายังคงมีปัญหาในการดำเนินการเกือบทุกพื้นที่ โดยพื้นที่ที่มีผู้เข้าบำบัดรักษาโดยระบบสมัครใจในเกณฑ์สูง คือ กทม. จ.สมุทรปราการ เชียงราย เชียงใหม่ ปทุมธานี สุราษฎร์ธานี สงขลา และนราธิวาส ส่วนพื้นที่ที่มีสัดส่วนของผู้สมัครใจสูงกว่าระบบการรักษาแบบอื่น จะเป็นพื้นที่ภาคใต้เป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ จ. ชุมพร สุราษฎร์ธานี นราธิวาส ปัตตานี ยะลา และตาก

ยาบ้ายังคงเป็นตัวยาที่ได้รับความนิยมมาก ขณะเดียวกัน ไอซ์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

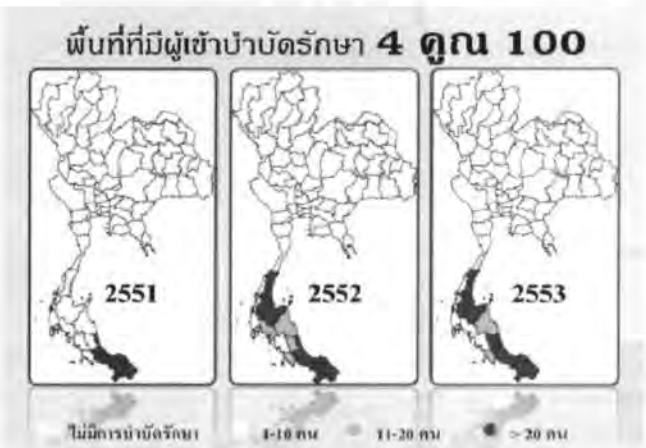
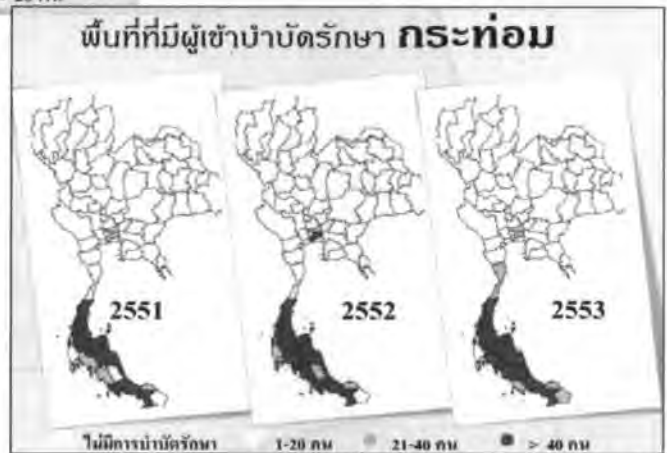
ในด้านข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้าบำบัดรักษา พบว่า เพศชายจะมีสัดส่วนในการเข้าบำบัดรักษามากกว่าเพศหญิง กลุ่มอายุระหว่าง 15-19 ปี จะมีสัดส่วนมากเป็นอันดับหนึ่งแทนที่กลุ่มอายุ 20-24 ปี ในด้านตัวยาที่แพร่ระบาด ยาบ้ายังคงเป็นตัวยาที่ได้รับความนิยมสูง (ร้อยละ 76-83) และยังคงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นด้วย รองลงมาเป็นกัญชา (ร้อยละ 6-10) และสารระเหย (ร้อยละ 4-5) ส่วนชนิดยาเสพติดที่ต้องติดตามเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด คือ พิษกระท่อม สี่คูณร้อย และไอซ์ ซึ่งได้จากข้อมูลในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ที่พบว่า มีแนวโน้มของผู้เข้ารับการรักษาบำบัดเพิ่มสูงขึ้น หากพิจารณาเป็นรายตัวยาก็สำคัญ จะพบว่ายาเสพติดแต่ละชนิดมีการกระจายตัวและมีความหนาแน่นในแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน สารระเหย พบ

มากในกลุ่มอายุระหว่าง 15-19 ปี มีถึงร้อยละ 50 พื้นที่ที่มีผู้เข้าบำบัดรักษาในเกณฑ์สูง มีจำนวน 13 จังหวัด อยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 11 จังหวัด ภาคเหนือ 1 จังหวัดและกทม. **เฮโรอีน** จะพบมากในกลุ่มอายุที่สูง คือ อายุระหว่าง 25-34 ปี พื้นที่ที่มีผู้เข้าบำบัดรักษาอยู่ในเกณฑ์สูงจะเป็นพื้นที่ในภาคใต้ คือ นครราชสีมา สงขลา ปัตตานี ยะลา สุราษฎร์ธานี กทม. สมุทรปราการ เชียงราย เชียงใหม่ ไอซ์ เป็นตัวยาเดียวที่จะพบมากในเพศหญิง

มากกว่าเพศชาย เนื่องจากกลุ่มผู้ค้าพยายามชักจูงให้เห็นว่าการใช้ไอซ์จะทำให้หุ่นดี และยังช่วยให้ร่างกายไม่โทรม ส่วนพื้นที่ที่มีผู้เข้าบำบัดรักษาอยู่ในเกณฑ์สูงมีจำนวน 10 จังหวัด คือ กทม. ชลบุรี สุราษฎร์ธานี สงขลา นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม นครศรีธรรมราช สมุทรปราการ

และขอนแก่น พืชกระท่อม พื้นที่ที่มีผู้เข้าบำบัดรักษาอยู่ในเกณฑ์สูงเกือบทั้งหมดจะอยู่ในพื้นที่ภาคใต้ แต่ที่อยู่ในเกณฑ์สูงมีจำนวน 10 จังหวัด ได้แก่ กทม. สุราษฎร์ธานี กระบี่ นครศรีธรรมราช ยะลา ตรัง พัทลุง ชุมพร ระนอง สงขลา **สี่คูณร้อย** พื้นที่ส่วนใหญ่ที่มีผู้เข้าบำบัดรักษาจะเป็นภาคใต้ แต่เริ่มมีการ

แพร่ระบาดไปสู่พื้นที่ภาคอื่น เพิ่มขึ้น โดยในปี 2551 ได้แก่ กทม.และชลบุรี และในปี 2553 มีผู้เข้าบำบัดรักษาจากภาคอื่นๆ เพิ่มขึ้น เช่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จ.หนองคาย และบุรีรัมย์ ภาคเหนือ ได้แก่ จ.พะเยา นครสวรรค์ ภาคกลาง ได้แก่ จ.จันทบุรี และฉะเชิงเทรา ซึ่งมีการแพร่ระบาดไปยังพื้นที่อื่นๆ ทำให้เยาวชนมีทางเลือกเพิ่มขึ้นในการใช้สารเสพติด

กลุ่มเยาวชน (อายุ 15-24 ปี) ที่เป็นเป้าหมายสำคัญกลุ่มหนึ่งนั้น พบว่าลักษณะการแพร่ระบาดของเหมือนกลุ่มผู้เข้าบำบัดรักษาทั่วไป คือยาบ้ายังคงเป็นยาเสพติดที่เป็นที่นิยมมากที่สุด ส่วนชนิดยาเสพติดที่มีแนวโน้มสูงขึ้น คือ พืชกระท่อม สีสุนร้อย และไอซ์ ในกลุ่มนักเรียน/นักศึกษาที่เข้ารับการบำบัดรักษาจะมีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 41-47) ระดับชั้นมัธยมปลาย (ร้อยละ 16-19) และประถมศึกษา (ร้อยละ 12-16)

เมื่อผู้ใช้ยาเสพติดเข้าสู่สถานบำบัดรักษาก่อนที่จะเข้าสู่กระบวนการบำบัดเจ้าหน้าที่จะต้องมีการจำแนกบุคคลดังกล่าวตามสภาพการใช้ คือ กลุ่มผู้เสพ กลุ่มผู้ติดและกลุ่มผู้ติดยาหนัก ปรากฏว่ากลุ่มที่ถูกเจ้าหน้าที่วินิจฉัยว่าเป็นกลุ่มผู้เสพและกลุ่มผู้ติดยาหนัก มีแนวโน้มสัดส่วนเพิ่มขึ้น และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเสพยาบ้าพบว่า มีจำนวนผู้ป่วยทางจิตเวชที่เกิดจากการเสพยาบ้าในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา พบว่า ในปี 2551 มีจำนวน 1,794 คน ปี 2552 มีจำนวน 1,695 คน และในปี 2553 มีจำนวน 1,633 คน

ในด้านระยะเวลาที่อดยาได้หลังการบำบัดรักษาจากการสอบถามผู้เข้าบำบัดรักษา ยาเสพติดในทุกตัวยา พบว่า เกินร้อยละ 77 ที่รับว่าไม่สามารถอดยาได้เกิน 1 เดือน แม้ทำการศึกษาย้อนกลับไป 5 ปี คงพบว่าสัดส่วนที่ได้นี้ค่อนข้างจะคงที่ ซึ่งการที่ผู้เข้ารับการบำบัดรักษาหันกลับมาใช้ยาเสพติดอีก จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า มีหลายปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้อง อาทิ การไม่เป็นที่ยอมรับของคนในครอบครัว หรือชุมชน ประสิทธิภาพการบำบัดสภาพแวดล้อม เป็นต้น ดังนั้นในการแก้ไขปัญหา เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องรู้ถึงปัญหาของแต่ละคนอย่างชัดเจน

แนวโน้มของผู้เสพรายใหม่เพิ่มขึ้น

สำหรับผู้เสพรายใหม่ที่ใช้ยาเสพติดในปีนั้นและเข้าบำบัดรักษาในปีนั้นเลย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จาก 3,676 คน ในปี 2549 เป็น 9,487 คน ในปี 2552 หรือเพิ่มขึ้นกว่า 2.5 เท่า ขณะที่ปี 2553 เท่าที่ได้รับรายงานนั้นมีจำนวน 6,751 คน ในด้านตัวยาพบว่า ยาบ้ายังเป็นยาที่มีการใช้มากที่สุด (ร้อยละ 77-86) รองลงมาจะเป็นสารระเหย (ร้อยละ 6-8) และกัญชา (ร้อยละ 4-10) และตัวยาที่น่าจับตามอง คือ ไอซ์ กระท่อมและสีสุร้อย เพราะจากข้อมูลที่ได้มานั้น ไอซ์จะมีผู้เข้ารับการบำบัดรักษาเพิ่มขึ้นอย่างน่าสนใจ จาก 47 คน ในปี 2549 เป็น 142 คน ในปี 2553 หรือเพิ่มขึ้นกว่า 3 เท่า กระท่อมจาก 37 คน ในปี 2549 เป็น 136 คน ในปี 2553 หรือเพิ่มขึ้นกว่า 4 เท่า ในขณะที่เดียวกัน สีสุร้อยก็มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น จาก 4 คนในปี 2549 เป็น 28 คนในปี 2553 หรือเพิ่มขึ้นกว่า 7 เท่า เพศชายเข้ามาบำบัดรักษา มากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 86-89) อายุที่มีผู้เข้ารับการบำบัดจะเป็นช่วงอายุระหว่าง 15-19 ปีมากที่สุด

(ร้อยละ 45-47) รองลงมาจะเป็นช่วงอายุระหว่าง 20-24 ปี (ร้อยละ 21-24) และ 25-29 ปี (ร้อยละ 11-12) อาชีพที่ผู้เข้ารับการบำบัดมากที่สุดคืออาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 13-37) รองลงมาคือ ว่างงาน (ร้อยละ 21-26) และนักเรียน/นักศึกษา (ร้อยละ 13-23)

พื้นที่ที่ควรจะต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ ประกอบด้วย กทม. จ.ชลบุรี เชียงใหม่ กาญจนบุรี สมุทรปราการ เชียงราย นครปฐม นนทบุรี ราชบุรี สงขลา และนครศรีธรรมราช

แหล่งข้อมูล

1. สรุปรายชื่อสำคัญ สำนักปราบปรามยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส.
2. รายงานการประชุมหารือด้านการข่าวและการปราบปรามยาเสพติด
สำนักปราบปรามยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส.
3. สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค 1-9/กทม.
4. รายงานการสำรวจผิ่นปี 2552/2553 สถาบันสำรวจและติดตามการปลูกพืชเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส.
5. ข้อมูลการตรวจพิสูจน์องค์ประกอบทางเคมีในเม็ดยาบ้า สถาบันวิชาการและตรวจพิสูจน์ยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส.
6. สถิติการจับกุมคดียาเสพติดรายสำคัญ สำนักยุทธศาสตร์ สำนักงาน ป.ป.ส.
7. การวิเคราะห์รูปแบบการกระทำผิด (แผนประชุมกรรม) คดียาเสพติด เดือนมกราคม-ธันวาคม 2553
สำนักยุทธศาสตร์ สำนักงาน ป.ป.ส.
8. ข้อมูลการร้องเรียนของประชาชน ศูนย์เฝ้าระวังปัญหาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส.
9. แบบรายงานการดำเนินงานการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายของรัฐบาล (ศปป.1)
10. ข้อมูลผู้เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติดจากระบบ บสต. กระทรวงสาธารณสุข

สำนักวิชาการ ให้การบริการทางวิชาการ

๑. ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนประดิพัทธ์ ให้บริการในวันและเวลาราชการ
- กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านการเมืองการปกครอง ความมั่นคง การทหาร การยุติธรรม กฎหมายระหว่างประเทศ
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อนุญาโตตุลาการ ทรัพย์สินทางปัญญา
- กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๑ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านเศรษฐกิจ พาณิชย การเงิน การคลัง การธนาคาร การลงทุน งบประมาณ ประกันภัย
อุตสาหกรรม คมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การเกษตรและสหกรณ์
- กลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านสังคม การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม แรงงานและสวัสดิการสังคม เด็ก สตรี
การสาธารณสุข การท่องเที่ยว การกีฬา วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม การพลังงาน
๒. ณ จุดบริการสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (E-knowledge Services) อาคารรัฐสภา ๑ ชั้น ๓
ให้บริการในวันและเวลาราชการ สำหรับวันประชุมสภาผู้แทนราษฎรให้บริการถึงเวลา ๑๙.๓๐ น.
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๗ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๘